riistvara | tarkvara | fotofotonika | mobiilid | kodutehnika

Nr 28, **august 2007** Hind 35.90 kr

[digi]

Ajakirjaga kaasas CD-ROM
Lk 7

Kuidas õppida pildistama veealust võlumaailma?

14 nippi, et otsida Google'ist nagu proff

Katsetame ja hindame Kõu internetiteenust

MONSTRUM: testis HP eksklusiivne ja uudne elutoaarvuti

RALLIÄSSA PÕHIVARUSTUS

[digi] mängib kihutamismänge ja valib välja kõige parema rooli

Järele proovitud ja hinnatud:

- Logitechi uus eriline hiir MX Air
- Samsungi ülikerge sülearvuti
- Sony Ericssoni uus kaameratelefon ja suur hulk muid vidinaid

9 771736 269016

Telli nüüd!
Üle 300 leheküljе!

ASENDAMATU ABIMEES ERAMUEHITAJALE JA KODUREMONTIJALE

- põhjalik ülevaade oma kodu rajamise kõigist etappidest;
- praktilised nõuanded ja rohkelt selgitavaid jooniseid;
- eraldi käsitletud korteri ja vana maja remondiga seonduvat problemaatikat;
- abiks nii algajale kui kogenud meistrimehele.

Ehitaja käsiraamat maksab tellides 179 kr (hind jaemüügis 199 kr).
Tellimiseks helista 660 9797 või saada e-kiri levi@presshouse.ee

40 > Failid meili asemel läbi veebi!

VÄRSKE KRAAM

9 > Palju õnne, lapsed!

10 > Maailma suurim draakon

18 > Naistekas

22 > Persoon Jaan Tallinn & Ahti Heinla

JÄRELE PROOVITUD

24 > HP imemasin

26 > Lauluraamat iPodile

27 > Nagu kaks pätsi leiba

28 > Ebamaine õhuliikur

30 > Kõu vajab õhupuhastust

31 > Leierkastid on tagasi

32 > 61 sentimeetrit silmarõõmu

33 > Head aega, Creative

34 > Nokiaga navigeerimas

36 > HP esimene puutetundlik

37 > Fookus-pookus!

KUIDAS

54 > ... saada meisterotsijaks

56 > ... sülearvuti hingeelu jälgida

57 > ... saada heaks rollimänguriks vol. 2

58 > ... mobiiltelefoniga *messenger*'is käia

60 > ... vee all pilti teha

64 > ... MusicIP abil mikse koostada

PLAY

66 > Lara Croft: Tomb Raider: Anniversary

69 > Sam & Max: Season 1

70 > [2]: uued venelaste FPSid 1950ndatest

71 > [2]: tasuta militaarsed võrgu-FPSid

72 > Uudised

73 > Tulekul

KOLUMNISTID

20 > Jaanus Kase
Miks ma ei osale osale.ee-s

21 > Mart Parve
Milleks Apple'ile fännid?

TAGUMINE OTS

76 > Ostujuht

78 > Digidoktor

80 > Kuulame ja vaatame

81 > Saabunud kirjad

82 > Intervjuu kaanetüdrukuga

48 > Roolin nagu jaksan

Pauk luuavarrest

● Augusti [digi] üllatas isegi mind ennast. Veidra kokkusattumusena juhtus ühte numbrisse mitu lugu uutest, nutikatest ja innovatiivsetest vidinatest aladelt, kust seda oodata poleks osanud.

Alles kirjutasime, et väikeste digikaamerate vallas on uudsusega halvasti. Aga kuigi Panasonicu välja kuulutatud automaatsed automaatrežiimid kõlavad tobedalt, on neid lausa lust kasutada. Kui tekkis huvi, pööra lehekülg 10.

Ka lauaarvutite alal ei ole meie siin peale tehnilise edasimineku muud huvitavat näinud. Võib muidugi meenutada, kui piinlike pooltõdede saatel Inteli VIIV läbi kukkus, ent juunis saabus toimetusse kast HP uudse koduarvutiga. HP katsetus pole täiesti õnnestunud, aga loe ise leheküljelt 24 ja loodetavasti jagad mu seisukohta, et ka koduarvutite alal on teha veel küll ja küll.

Nii ei peakski kedagi imestama panema, et Logitech on keset suve toonud välja midagi nii vägevat nagu MX Air (lk 28). Selle hiire abiga võiks arvutist vabalt Wii saada. Ootan põnevusega.

[d] HENRIK ROONEMAA, PEATOIMETAJA

> No mida on hiirte juures veel leiutada? Või digikaamerate? Tuleb välja, et piisavalt. [digi] toimetus igatahes üllatus juulis meeldivalt.

[MÄNGUMÄNG]

Juuli [digi] mängumängu küsimuse õige vastus on, et pildil on «Half-Life» tulistamisseeria peategelane doktor Gordon Freeman.

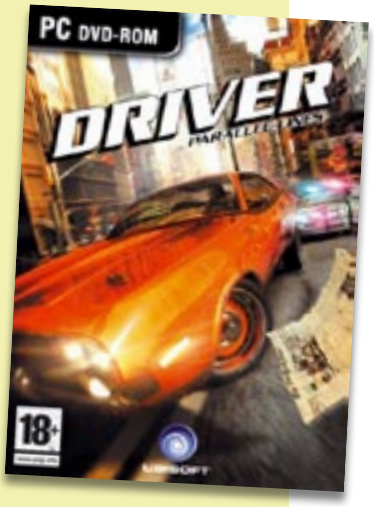

«Driver: Parallel Lines» värske omanik on:

● Andreas Otsla

Mänguplakatid:

● Oskar Ausmees
● Anders Martoja
● Martin Kapp
● Siim Miil
● Karl Aleksander Mitt
● Mauri Molvõgin
● Märt Lõkov
● Üllar Soon
● Peeter Tarvis
● Siim Kuusik

[digi]
● Aadress: Liimi 1, 10621 Tallinn
● tel 661 6186 ● faks 661 6185
● e-post digi@presshouse.ee

www.digi.ee

Toimetus
Peatoimetaja
Henrik Roonemaa
henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetajad
Sven Vahar
sven.vahar@presshouse.ee

Leho Lahtvee
leho.lahtvee@presshouse.ee

Kujundaja
Holger Vaga
holger@presshouse.ee

Keeletoimetaja
Piret Reidla
piret.reidla@presshouse.ee

Tellimine
● telefonil 660 9797
● e-posti aadressil levi@presshouse.ee
● veebis aadressil http://www.telli.ee

telli.ee
HEAD AJAKIRJAD HEA HINNAGA

Tellimishind 349 krooni aastas. Otsekorraldusega 29 krooni kuus.

Reklaam
Indrek Kruusmets
tel 660 9360
indrek.kruusmets@presshouse.ee

Kolumnistide portreede autor
Oskar Aitaja

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja **Presshouse OÜ**
Trükk **Unipress**

© Presshouse OÜ
Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

Foto: **Kalev Lilleorg**
Modell: **Marleen**
Riided: **erakogu**

www.entre.ee

entre
... sinu koju

Kõigi sülearvuti ostjate vahel loositakse välja

7 SUKELDUMISKURSUSE komplekti

ENTREGA VETESÜGAVUSTESSE!

Tavahind 13990.-
11990.-
Liisi alates 441 kr/kuus
säästa 2000.-

Sülearvuti ASUS X50M
- AMD Turion MK38 2,2GHz
- ekraan 15,4"WXGA Glare
- 1GB DDR2
- 120GB S-ATA
- Supermulti DVD+/- RW Dual Layer
- Microsoft Windows Vista Home Basic
- graafikakaart GeForce 6100TC 256MB
- 1,3M pix veebikaamera
- b/g Wifi kaart

Kaasa tasuta hiir ja sülearvuti kott

Tavahind 13500.-
9990.-
Liisi alates 544 kr/kuus
säästa 3510.-

Sülearvuti LENOVO 3000 N100
- Intel Core Duo T2250
- 1 GB DDR2 mälu
- 80GB kõvaketas
- DVD kirjutaja
- 15,4" WXGA ekraan
- a/b/g Wifi kaart
- Bluetooth
- Sõrmejäljelugeja
- Microsoft Windows Vista Home Basic

Sülearvuti ML N350
- Intel Celeron M410
- 1 GB DDR2 mälu
- 80GB kõvaketas
- DVD kirjutaja
- 15,4" WXGA ekraan
- a/b/g Wifi kaart
- Veebikaamera
- Microsoft Windows Vista Home Basic

Garantii 2 aastat
Ekspressgarantii 1 aasta
Saadaval ainult Entres!

Tavahind 10990.-
8990.-
Liisi alates 490 kr/kuus
säästa 2000.-

SÜLEARVUTI OSTJALE 10% SOODUSTUST LISASEADMETE OSTULT!

TALLINN, Magistrali keskus, Sõpruse pst 201/203, tel 677 7256
TARTU, Raatuse kaubamaja, Raatuse 20, tel 740 2115 | VALGA, Vabaduse 3, tel 766 1545 | AHTME, Ahtme Kaubakeskus, Estonia pst 30A, tel 332 0700 | PÄRNU, Mai Selver, Papiniidu 42, tel 442 9225 | HAAPSALU, Posti 30, tel 473 7030
RAKVERE, Lai 11, tel 322 3203 | PÕLVA, Kesk 17, tel 799 4699 | VÕRU, Semu Kaubamaja, Vabaduse 1, tel 782 1822
VILJANDI, Jakobsoni keskus, Jakobsoni 21A, tel 433 5333 | NARVA, Tallinna mnt 16, tel 337 7550

Sherlock Holmes: The Awakened

● Hiljuti [digis] ilmunud arvustuses sai uus detektiivimäng üsna mitme kandi pealt kiita. Nüüd on ilmunud mängu demo ning hea meelega toome selle teieni.

Keda vähegi vana hea Inglismaa paelub ning kes on vähegi Sherlock Holmesi jutte lugenud, peaks leidma sellest mängust palju äratundmisrõõmu. Tegelased räägivad ehtsat ja ilusat inglise keelt, udustel Londoni tänavatel sõidavad tõllad ja jooksevad poisikesed ning kusagil Baker Streetil vaatab Holmes mõtlikult aknast välja ning unistab tõeliselt jultunud kuriteost, mille lahendamisel oma ajurakke proovile panna. Alguses saad end ehk Holmesi lõbustada pisut raamatupoodniku arvel, kuid üsna pea komistad doktor Watsoni abil tõeliselt riukaliku teo otsa: kadunud on inimene ning nagu sa pisut ringi vaadates avastad, siis tõenäoliselt mitte vabatahtlikult. Kas ta on elus? Miks kaks meest ta röövisid? Mis saab edasi?

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: Intel P4 1.6 GHz / AMD Athlon XP 1600+
Videokaart: Nvidia GeForce FX5200 / ATI Radeon 9000 64 MB
Mälu: 512 MB
Kõvakettaruumi: 3 GB
Operatsioonisüsteem: Windows 2000 / XP / Vista

Kantaris

● Kantaris on üks vahvamaid meediamängijaid, mida me viimasel ajal proovinud oleme. Ta on ehitatud kuulsa VLC peale, kuid näeb šikim ja parem välja. Ega me muidu suures vaimustuses polekski, aga Kantarise hea omadus on see, et ta ei vaja mingeid koodekeid. Lihtsalt anna aga fail ette ja Kantaris mängib.

Proovisime teda enne plaadile panekut mitmete erinevate internetist alla laetud videofailidega ning Kantaris sai kõigiga ilusti hakkama. AVI, MPEG, MGEG-AVC, WMV, MOV, MKV, QuickTime, matroska, divx, xvid, H264, MP3, WMA, OGG pole tema jaoks mingi probleem. Samuti saab ta hakkama DVDde ja audioplaatidega.

MediaCoder

● Veel midagi heli- ning pildimaailmast. Aeg-ajalt tuleb ikka ette, et on vaja ühest formaadist teise konvertida ning siis tuleb konvertereid mööda internetti taga ajada nagu hull. Vabavaraline MediaCoder teeb kodeerimistöö su eest ära.

Kasutajaliides ei ole küll kõige lihtsam ja intuitiivsem, kuid oma tööd MediaCoder tunneb. Ta toetab suurt hulka audio- ja videovorminguid (MP3, Vorbis, AAC, FLAC, WMA, H.264, MPEG 1/2/4, Flash Video ja nii edasi) ning oskab nende vahel etteantud faile ka konvertida. Väike, aga väga kasulik.

Notebook Hardware Control

● Notebook Hardware Control on väike, aga tubli tarkvaratükk, mis kulub marjaks ära igale sülearvutiomanikule, kes pole päris rahul oma arvutiga kaasa tulnud monitoorimis- või jõudlushaldustarkvaraga.

NHC oskab süsteemisalves kuvada nii protsessori kui kõvaketta temperatuuri ning võimaldab hiireklikiga vahetada jõudlusskeeme. Pädevkasutajad saavad selle abil muuta ka protsessori tööpinget ja kordajat, kui arvuti seda võimaldab, ning reguleerida ATI graafikakaartide taktsagedust. Hoiatus – programmi kasutamine eeldab teadmisi sülearvutite hingeelust!

HP R937 kaamera testipildid

● Käisime juuni lõpus testimas uut HP kaamerate lipulaeva – hiiglasliku puutetundliku ekraaniga R937. Testi võid lugeda selle kuu ajakirjast, kaaneplaadile panime aga kaasa valiku pilte, mida ei ole mingil moel töödeldud ega muudetud. Nii saad ise piisavalt täpselt uurida, kui häid või halbu pilte HP kaamera sinu arvates teeb, kui suur on müra ja kui hästi joonistuvad välja detailid.

PÄRIM HIND EESTIS!

MP3-mängija Grundig MPaxx 702

Tavahind 990.-

- mängib MP3, WMA ja WAV faile
- stereo FM raadio mahutab 30 raadiojaama
- integreeritud mälu 1 GB
- USB 2.0 liides juhtmeta ühenduseks
- tööaeg 18 tundi

590.-

Digikaamera Olympus FE-230

- resolutsioon 7.1 MP
- 3x optiline zoom
- 2,5" TFT LCD ekraan
- ISO kuni 1250
- metallkorpus
- salvestab videot heliga

KINGITUSEKS nahkkott ja lisaaku väärtuses **999.-**

Kuumakse 149.-
Sissemakse 0%, 24 kuud

2990.- Tavahind 3490.-

Videokaamera Canon MV890

- MiniDV kaamera
- 22x optiline zoom
- elektrooniline pildistablilisaator
- 800k CCD
- öövõttereziim
- kaal vaid 375g

Canon

Tavahind 4990.-

3250.-

Kuumakse 162.-
Sissemakse 0%, 24 kuud

Eesti soodsaim järelmaks! INTRESS 0% - kolm esimest kuud!

Nüüd K-Arvutisalongis üle 10000 kroonisele ostule Ego järelmaksuga esimesed kolm kuud intress 0%! Kampaania tingimused - www.k-arvutisalong.ee

7490.-

Kuumakse 374.-
Sissemakse 0%, 24 kuud

Tavahind 9990.-

Lenovo 3000 C200

Intel® Celeron® M protsessor 430, kiire 512MB DDRII 667MHz mälu, Serial ATA 80GB kõvaketas, 5 in 1 mälukaardilugeja (SD/MMC/XD/MS/SD-pro), Dual Layer DVD kirjutaja, kuni 224MB integreeritud Intel Graphics Media Accelerator 950 videokiirendi, 15" TFT XGA ekraan, traadita võrgukaart 802.11b/g (Wifi), võrgukaart, modem, 24-bit Intel High Definition Audiohelikaart, 4xUSB 2.0, 1xIEEE 1394 (Firewire), 1xPCMCIA, 1xVGA, TV-väljund S-Video, SWE/FI paigutusega klaviatuur, mikrofoni sisend, kõlarite /kõrvaklappide väljund, Kensington Lock pesa, 6 elemendiga Li-ion aku, kaal 2,78kg. Hind ei sisalda operatsioonisüsteemi.

Tavahind 13990.-

10490.-

Kuumakse 368.-
Sissemakse 0%, 36 kuud

Dell Inspiron 1501

- Mobile AMD® Turion64® X2 kahetuumaline protsessor TL50, kiire 1GB DDRII mälu, kiire 120GB kõvaketas, 3 in 1 kaardilugeja, Double Layer DVD kirjutaja, kuni 256MB integreeritud ATI Radeon Xpress 1150 videokiirendi, 15,4" TFT TrueLife ekraan, traadita võrgukaart 802.11b/g (Wifi), võrgukaart, modem, 24-bit High Definition Audio helikaart, 4xUSB 2.0, 1xExpressCard, 1xVGA, Eesti paigutusega klaviatuur, Kensington Lock pesa, kõlarid, mikrofoni sisend, kõlarite /kõrvaklappide väljund, 6 elemendiga Li-ion aku, aku kestvus kuni 3,5 tundi, kaal 2,8kg. Tarkvara: MS Windows Vista Basic, MS Works 8.5, Power DVD 7.0, MyDVD 9.0, McAfee Security Centre 8.0 (30p.).

PARIM hinna ja jõudluse suhe!

12490.-

Kuumakse 438.-
Sissemakse 0%, 36 kuud

Tavahind 16990.-

Fujitsu Siemens AMILO Pa 1538

- Mobile AMD® Turion64® X2 kahetuumaline protsessor TL52, kiire 1GB DDRII mälu, kiire 160GB kõvaketas Serial ATA, Silent Mode reziim, 4 in 1 kaardilugeja, Double Layer DVD kirjutaja, 512MB nVidia GeForce Go 7400 videokiirendi, 15,4" TFT WXGA CrystalView ekraan, traadita võrgukaart 802.11b/g (Wifi), võrgukaart, modem, kuni 7.1 helikaart, TV-väljund S-Video, 4xUSB 2.0, 1xFirewire, 1xEC pesa, 1xSPDIF, 1xDVI-I, KL pesa, kõlarid, mikrofoni sisend, kõlarite /kõrvaklappide väljund, 6 elemendiga Li-ion aku, kaal 2,7kg. MS Windows Vista Home Premium, MS Works 8.5, Norman AntiVirus 3a.

K - Arvutisalong®
www.k-arvutisalong.ee

Tallinn: Gonsiori tn 14, tel 6613085, E–R 10–18, **Rocca al Mare Kaubanduskeskus** (Paldiski mnt 102), tel 6659117, E–P 10–21, **Kristiine Kaubanduskeskus** (Endla 45), tel 6650591, E-P 10-21, **Sõpruse pst 237/239,** tel 6545385, E–R 10–18, L 10–15, **Kaubanduskeskus Mustikas** (Tammsaare tee 116), tel. 6979839, E–P 10–21, **Torupilli Selver** (Vesivärava 37), tel 6766822, E-P 10-21; **Ülemiste Kaubanduskeskus** (Suur-Sõjamäe 4) tel. 6034704, E-P 10-21; **Sikupilli Kaubanduskeskus** (Tartu mnt 87), tel 6332949, E-P 10-21, **Järve Kaubanduskeskus** (Pärnu mnt 234/238), tel 6140369, E-P 10-21, Mustamäe tee 44a, tel 6559788, E-R 10-20, L-P 10-18; **Mustakivi Prisma** (Mustakivi tee 17), tel 6340016, E-P 10-21; **Maardu: Nurga 3,** tel. 6560696, E-R 10-20, L-P 10-19; **Narva: Kaubanduskeskus Fama** (Tallinna mnt 19C), tel 3566408, E-P 9-20; **Jõhvi: Kaubanduskeskus Tsentraal** (Kesk-väljak 4), tel 3370291, E–R 10–19, L 10–16; **Rakvere: Ekspresspunkt** (Koidula 5), tel 3277242, E-R 09-18, L 10-15; **UUS POOD! Rapla: Tallinna mnt 50A,** tel. 4737054, E-P 9-20; **Tartu: Lõunakeskus** (Ringtee 75), tel 7315543, E-P 10-21; **Lõunasaar** (Ringtee 75), tel 7315541, E-P 10-21; **Raatuse Kaubamaja** (Raatuse 20), tel 7402751, 7402759, E-P 10-21; **Kaubanduskeskus Eeden** (Kalda 1c), tel. 7402521 E-P 10-21; **Tartu vana Kaubamaja** (Riia tn. 2/2A), tel 7343496, E-R 10-20, L-P 10-18; **Viljandi: UUS POOD! Vaksali 11,** tel. 4336673, E-P 9-20; **Männimäe Selver** (Riia mnt 35), tel 4344977, E–P 10–20; **Valga:** Valga Selver (Raja 5), tel. 7666434, E-R 10-19, L-P 10-16; **UUS POOD! Võru:** Kooli 2, tel 7828025, E-P 9-20; **Pärnu: Kaubamajakas** (Papiniidu 8/10), tel 4455934, E-P 10-21; **Kuressaare: Saare Selver** (Tallinna mnt. 67), tel. 4595460, E-P 10-21; **www.k-arvutisalong.ee; Telli fotod interneti teel: foto.k-arvutisalong.ee**

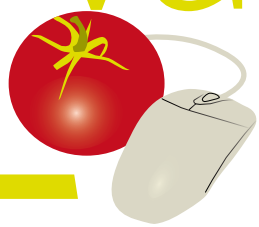

> Panasonicul juhtusid uued tooted LK 10 > Miks on ajakirjas üheeurose mündi pilt? LK 12 > Nuriseme Apple'i üle juba teist kuud järjest LK 21 > Intervjueerime poolt Skype'i LK 22

Palju õnne, lapsed!

Iga laps saab lõpuks ometi oma sülearvuti, vähemalt arengumaades. OLPC ehk XO, nagu teda nüüd nimetatakse, jõudis lõpuks ometi tootmisesse. Küll mitte 100 dollari eest, nagu plaanitud, vaid 176 dollari eest. [digi] uurib, mis XO-l kõhus on.

● Arvutis on tavaline WiFi-adapter, aga ebatavalised on ekraani küljes olevad antennid ehk «jänesekõrvad». Väidetavalt levib signaal nende kaudu kaks-kolm korda tavalisest kaugemale. XO-d suudavad end juhtmevabalt automaatselt *mesh*-võrkudesse organiseerida. Kui mõni neist on internetti ühendatud, saavad kõik selle ühe õnnetu kaudu netiühendust jagada. Kui internetti ei ole, toimib nende omavaheline võrk ikka.

● Kuna me ei kujuta turvalisel Eestimaal ettegi, mis tingimustes XO-d kasutama hakatakse, on see ehitatud eriti tugevaks. Arvutis pole ühtegi liikuvat osa, ka kõvaketast mitte, selle asemel on 1 GB *flash*-mälu, SD-kaardi pesa, 3 USB-porti, mikrofonisisend ja heliväljund.

● Kuna elektriga on arengumaades nii, nagu on, siis on XO tegijad välja mõelnud terve rea vooluallikaid. Aku maksab vaid 10 dollarit ning peab vastu vähemalt neli korda kauem kui tavalisel sülearvutil. Loomulikult saab XO-d kasutada ka elektrivõrgust, kuid teda saab laadida ka päikesepaneelilt, vändast, jalgpedaaliga ning jo-jo moodi nööriga rullist. Viimane lubab pärast üheminutilist tõmbamist arvutit kümme minutit kasutada.

● Protsessor on AMD tehtud ning töötab 433 MHz peal.

● Eriline on ka XO klaviatuur. Esiteks on see roheline, teiseks on see veekindel ning ebavajalike nuppude, nagu «Caps Lock», asemel on näiteks «View Source»-nupp, mis lubab lapsel ühe nupuvajutusega parajasti töötava programmi lähtekoodi vaadata.

● See ekraani kõrval olev auguke on videokaamera, millega saab üle interneti või *mesh*-võrgu ka videokõnesid pidada.

● Windowsi asemel jookseb XO-s Linux, mille on valmis teinud Red Hat. Keset ekraani on suur ring, mida nimetatakse sõõrikuks. Kõik avatud programmid paigutuvad sõõrikule ning mida rohkem programm mälu võtab, seda suurema jupi sõõrikust ta enda alla haarab. Kui sõõrik on täis, ei saa enam uusi programme avada. Arvutis on Firefoxil põhinev brauser, tekstiredaktor, PDF-lugeja, meediamängija, mängud, muusika tegemise ja joonistamisprogrammid.

● Muidu tavaline 7,5tolline 800 x 600 resolutsiooniga ekraan peidab endas ühte head uuendust. Kui kasutaja päikeserežiimi sisse lülitab, muutub ekraan mustvalgeks, tarbides ühtaegu vähe voolu ja olles päikse käes loetav. Ekraani saab ka klaviatuuri peale pöörata nagu tahvelarvutitel.

● XO korpus on tehtud võimalikult vee- ja tolmukindlaks. Kui arvutile kaas peale panna, lukustavad jänesekõrvade moodi antennid ekraani paigale ning katavad ühtlasi tihedalt kinni ka kõik välised pordid. Testides on arvuti ellu jäänud 1,6 meetri kõrguselt kukkudes ja 10 minutit vee all olles. Arvuti kaalub umbes poole vähem kui praegused tavalised sülearvutid.

[SEL KUUL]

SVEN VAHAR
Toimetaja

Minge metsa

● Ostsin hiljuti makroobjektiivi. Kui algul mõtlesin, et eks ma hakkan seda rohkem tubastes oludes pisiasjade pildistamiseks kasutama, sest no kuhu ma Tallinnas ikka sellega lähen, et mutukaid pildile saada, siis ma eksisin rängalt. Nüüd viskan sageli fotoka kotti, hüppan ratta selga ja sõidan Kadriorgu või Piritale. Leian rahuliku eraldatud koha, jätan ratta eemale seisma, võtan fotoka ja lähen luurele. Kui esmapilgul paistab, et mida põnevat võiks olla hõredas männimetsas või põlvekõrguses ühetaolises igavas rohus, siis tegelikult on ikka küll. Pruugib vaid mõneks ajaks seisma jääda, kui ümbrus tasapisi ellu ärkab. Oota minut või kaks ja sa näed, kuidas mutukad lehtede alt ettevaatlikult välja poevad, kuidas sinu nina eest hüppab korraga välja rohutirts ning kuidas see, mida sa eemalt vaadates tavaliseks lilleõieks pidasid, on hoopis liblikas.

Nii ma siis istungi või lesin seal rohu sees, passides peale hetke, kui mõni pisielukas end jälle otse kaamerasse poseerida otsustab. Mõnel päeval ei vea, ei taha keegi kaamera ette jääda, kuid sellest pole midagi. Isegi kui fotojaht luhta läheb, on rõõm sahisevas rohus lesimisest kõvasti suurem, kui neidsamu tunde arvuti taga veetes. Arvutil pole sooja ega külma, millal temaga suheldakse, küll aga ei õitse järgmisel nädalal enam need lilled, mis täna. Minge vahelduseks metsa!

Kaamera tunneb lille ja inimnägu

Panasonicul on rõõmsaid uudiseid. Nende uues kaameras DMC-FZ18 on nüüd automaatsed automaatrežiimid.

● See tähendab, et enam ei ole vaja käsitsi kaamerale öelda, kas sa teed portreepilti või maastikuvõtet, vaid kaamera oskab kaadrit analüüsides selle ise automaatselt ära otsustada ning pildi seadistusi vastavalt muuta. Kõlab imelikult, aga saime seda ise korra proovida ja tuleb öelda, et uuendus töötab tõesti hästi, täpselt ja kiiresti, tehes ilmeksimatult vahet maastiku, makro ja portreede vahel.

Uues kaameras on 18kordse suumiga 28 mm objektiiv, optiline stabilisaator ja Panasonicu Venus Engine III pilditöötlusmootor. Nagu selle firma kaameratele kombeks, oskab ka FZ18 teha fotosid 16 : 9 formaadis. Käes hoides tundub FZ18 oma väiksuses lausa mänguasja moodi, kuid kiired katsetused näitasid, et pildikvaliteet on väga hea.

Ka suumiulatuse lõpust võetud fotod on teravad ja detailsed, kaamera on kiire ning säri mõõtmine täpne. Nagu peegelkaamera poole püüdlevad digikompaktid ikka, oskab ka FZ18 salvestada RAW-formaati. Müügile jõuab uus kaamera sügisel ning hind jääb ilmselt 6000 krooni kanti nagu eelmisel mudelil FZ8.

Ka pisi-Panasonicud on targad

● Koos lipulaevaga FZ18 kuulutas Panasonic juulis välja ka uued odavama klassi digikompaktid FX55 ja FX33. Ka neis kaamerates on automaatsed automaatrežiimid ning korraga tunnevad nad ekraanilt ära kuni 15 nägu. Tundlikkus läheb välja kuni ISO 6400-ni ja kuigi me neid kaameraid ise proovida ei saanud, ei tasu nii kõrge tundlikkuse osas illusioone teha. Ka pisikesed Panasonicu kaamerad salvestavad 16 : 9 formaadis pilti ning WVGA ehk 848 x 480 pikslit videot. Mõlemas kaameras on optiline stabilisaator ning ühes 2,5tolline ja teises 3tolline ekraan.

Panasonicu tootevaling

Maailma väikseim HD-kaamera

● Sellest suvest kuulub maailma väikseima Full HD videokaamera tiitel Panasonicule ja mudelinimeks on SD5.

Vaevalt peopesasuurune videokaamera kasutab salvestusmeediumina SDHC või SD-mälukaarte ning suudab ilma vaevata tõepoolest salvestada 1920 x 1080 piksli suurust HD-pilti, mida 8 GB suurusele kaardile mahub umbes kolm tundi. 3CCD kaameral on optiline stabilisaator.

Anna viimane lihv Gillette'i parimale raseerimis-tulemusele!

Esitleme Gillette FUSION HYDRA SOOTHE

Uus aaloed sisaldav Fusion HydraSoothe habemeajamisjärgne palsam rahustab ja niisutab nahka peale raseerimist. See on täiuslik viimistlus Gillette'i parimale raseerimistulemusele.

©2008 The Gillette Company

Gillette
On Mehele Parim

[AEG SURNUKS]

Imelise orhidee otsinguil

Seikluslik veebikoomiks «The Rainbow Orchid», milles segane kamp rändureid trambib mööda maailma ringi, otsides salapärast vikerkaareorhideed ning avastades selle käigus hoopiski seni teadmata rahva.
www.garenewing.co.uk/rainboworchid

Seda poleks Bob uneski oodanud

«God, The Devil And Bob» – lahe multikaseriaal, mis oli eetris vaid ühe hooaja, ent võitis selle jooksul hulgaliselt fänne. Seriaalis seiklevad Jumal, Saatan ja autotehase töötaja Bob.
tv-links.co.uk/show.do/2/2126

Mänge igale maitsele

Kui igav on ja midagi teha pole, lööge lahti see sait. Sealt leiab *flash*'imänge igale maitsele. Kellele «Scooby Doo», kellele «Kontoriinimeste paradiis», kellele «Celebrity Smackdown».
www.arcadestreet.com

Mitut sorti reklaame on olemas?

Näidetaga illustreeritud klipp sellest, kuidas maailmas on olemas ainult 12 tüüpi reklaame. Vaata ja õpi reklaame ära tundma, et vältida järgmisel korral nende ohvriks langemist. Vaata kohe mitu korda.
tinyurl.com/2vtb6b

Tõeliselt juhuslikud juhuarvud

Maailma esimene tõeliselt juhuslike arvude generaator, mis põhineb pooljuhtide footonemissioonil tekkivatel fotoelektrilistel nähtustel. Oma järgmine PIN-kood lase geneerida just seal.
random.irb.hr

Maailma väikseim raadionublu

Nanotehnoloogiat kasutavate firmade klubisse on nüüd sisse trügimas ka Logitech.

● Veidi patuga pooleks, aga siiski. Logitech VX Nano Cordless Mouse for Notebooks on maailma väikseima USB-raadiovastuvõtjaga hiir. Tegelikult on sellest hiirest väiksemaidki nähtud, aga USB-pesasse käiv vastuvõtja, mis aitab hiirel juhtmevabalt arvutiga suhelda, on imetilluke, kõigest 1,8 cm pikk. Raadionublule on spetsiaalselt disainitud õnar serv, mille taha saab väljakiskumiseks küüned ajada, sest muidu poleks seda võimalik enam arvuti küljest kätte saada. Ah et miks peaks too vidin nii väike olema? Aga selleks, et säärasel kujul võib selle rahulikult sülearvuti külge jätta ning seda ei pea iga kord arvutit kokku pakkides küljest kiskuma. Muus osas on VX Cordless hiir nagu hiir ikka, ilus ja tarmukas. Ülevaadet kaunist hiirest ja tema pisikesest elukaaslasest lugege aga juba [digi] järgmisest numbrist.

Üks gigabait õuntega, palun

● Oled tüdinud sellest, et su arvuti lõhnab vaid tolmu järele? Tahaksid, et su arvuti ümber heljuks hurmav puuviljalõhn? Aga palun, just sinu jaoks toodab Microdia nimeline firma lõhnavaid mälupulki. Muidu on pulk nagu pulk ikka, käib USB-pesasse ja sellega saab andmeid edasi-tagasi tassida, kuid lisaks sellele käib mälupulgaga kaasas ka kas õuna, maasika, apelsini või punase viinamarja lõhn. Mälupulgad on saadaval mahuga 128 MB kuni 4 GB. Osta siit: www.microdia.com.

Põhjus pangalaenuks

● Western Digitali My Book 1 TB välised kõvakettad on ka meil müügil, kuid pidage nende ostmisega hoogu, sest WD teatas, et kohe-kohe saab osta ka 2 TB mahutavusega My Book'e. 2 TB mahutavusega seadmed hakkavad saada olema nii My Book World Edition II, My Book Pro Edition II kui ka My Book Premium Edition II seerias. Jõhkra mahutavusega väliste kõvaketaste hinnaks lubatakse orienteeruvalt sama jõhkrad 8500–9100 krooni. Kui ikka kaks terabaiti vajaka on, tuleb papp välja käia.

Vaio elutuppa

● Iga natukese aja tagant tuleb mõnele tuntud tootjale jälle kihk elutuba vallutama asuda. Sedapuhku proovib kätt Sony, kes on välja töötanud Vaio TP1, elutuppa mõeldud miniarvuti. Ümmargusesse korpusesse on mahutatud Core 2 Duo protsessor, 2 GB mälu, 300 GB kõvaketas, DVD-seade, 4 USB porti, HDMI- ja DVI-D-liidesed ning muudki. Arvutit saab juhtida nii traadita klaviatuuri kui kaugjuhtimispuldi abil. Raske ennustada, kui paljude kasutajate südameid säärane seade viimaks müügile jõudes võidab.

Akvalanagisti sõber

● Fujitsu, kes meil on tuntud peamiselt kui arvutite, kõvaketaste ja muu säärase arvutiteemalise pudi-padi tootja, aga tegelikult teeb ka muud, näiteks telefone, avalikustas hiljuti veekindla telefoni FOMA F704i. Härraste jaapanlaste sõnul funktsioneerib telefon täielikult isegi kuni 3 meetri sügavusel. Nii et kõik, kes rannas ujuma minnes ei tea kunagi, kuhu telefoni peita või jätta, et seda pihta ei pandaks, võivad nüüd koos FOMAga ujuma minna.

[VEEBIVAATLUS]

JÜRI KALJUNDI
jk.nagi.ee

Kuidas saada paremaks

● Kuidas olla inimesena produktiivsem ja samas oma igapäevaste tegevuste osas mitte stressi tundes? Appi tuleb David Allen'i Getting Things Done (GTD) metodoloogia, mida saab efektiivseimalt ellu rakendada mitmete veebiteenuste abil. Esimeseks sammuks on kokku koguda oma meelespeade, tegemiste või projektide kohta käiv info. Heaks abivahendiks on siin kas lihtne Google Notebook (google.com/notebook) või veidi suurema funktsionaalsusega Remember The Milk (rememberthemilk.com). GTD puhul järgneb meeldetuletuste üleskirjutamisele aga ka ülesannete töötluse protsess, sinu tegevuse organiseerimise, soovituste andmise ja efektiivsuse analüüsi protsess. Veel beetaversioonis olevatest GTD-teenustest võiks mainida saite Propel'r (propelr.com) ja juba mõnda aega eksisteerinud Vitalist'i (vitalist.com).

Kuidas aga oleks hea viis igapäevaselt uusi asju õppida? Muidugi *flashcard*'ide ehk küsimuste-vastuste kaartide abil. Rememberize (rememberize.com) sisaldab hulka ettevalmistatud kaarte teaduse, keelte, geograafia ja muude alade kohta. Ekraanil näed sa küsimust, olles veidi mõelnud, saad kontrollida oma vastuse õigsust. Süsteem jätab sinu tulemuse meelde, nii saad näiteks keelt õppides keskenduda just neile sõnadele, mis sul meeles ei püsi.

Microsoft äratab Xboxi

Tarkvaragigandil oli juulis ütlemist palju, ilmselt hakkasid Nintendo ja Sony konsooliuudised neile närvidele käima.

● Esiteks pikendati kõikide Xbox360 konsoolide (alates väljalaskmisest) garantiiaega kolme aastani. Käik pidavat MSile maksma minema üle miljardi dollari, kuid mainet tuleb parandada (mõningatel andmetel läheb müüdud konsoolidest katki kolmandik) ja tõenäoliselt loodab MS veel sel aastal 65 nm tehnoloogias valmistatud protsessoritele üleminemisega kvaliteeti tõsta. Sahistatakse ka peatsest hinnalangusest.

Teiseks saabub väljaspool USAd müügile Xbox 360 Elite. See on uhkem variant, kus muuhulgas HDMI ja 120 GB kõvaketas. Müügiletuleku kuupäevaks on Euroopas 24. august, Jaapanis 11. oktoober. Aasta lõpus võivad Euroopa mängurid hakata kasutama Xbox Live Video Marketplace'i. Sealt saab osta ja alla laadida filme, telesaateid ja muusikavideoid. Kuulu järgi nikerdab Sony PS3-le analoogset teenust.

Koos «Halo 3» tulistamisega paiskab MS välja ka eriversiooni Xbox 360 Halo 3 Special Edition Console, millel HDMI ja lisanänni, kuid mitte mäng ise. Ja viimaks – augustist langetab Microsoft Xbox360 HD-DVD-mängijast lisa hinda kümnendiku võrra ning oktoobrist saab 50 dollari eest omandada Xbox360 juhtmevaba puldi uutes värvustes: kas roosa, helesinise või tumesinise.

Pihuklaviatuur

● Kevadel välja kuulutatud Xbox360 kirjapult saab reaalsuseks. Microsoft teatas E3-l, et nende uusima mängukonsooli puldi külge käiv Xbox 360 Messenger Kit jõuab poodidesse 6. septembril hinnaga 30 dollarit. Xbox Live'i online-teenuse tekstivahetuse (slängis MSN) kasutajad pääsevad niiviisi tüütust virtuaalklaviatuurist. 47 nupu- ja taustavalgusega klaviatuur kinnitub puldi sangade külge ja ühendub peakomplekti pesasse.

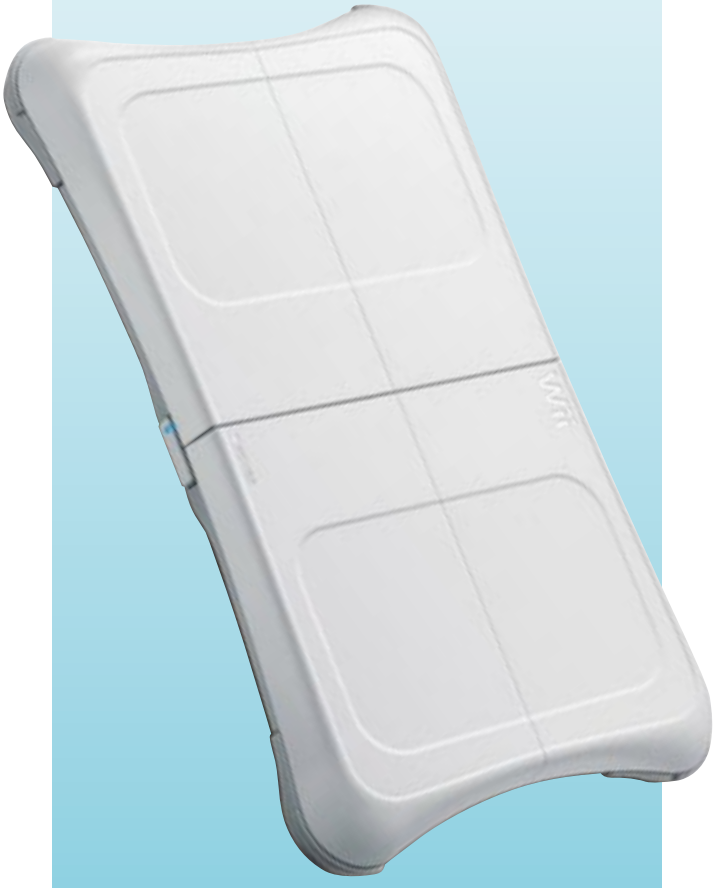

Kaalujälgijate Wii

● Varsti pärast Nintendo mängukonsooli Wii ilmumist kuulutasid mõned mängurid, et nad on kaalust alla võtnud. Ehk sellest saigi Jaapani mängugigant idee teha treeningule orienteeritud Wii lisa. Juhtmevaba Wii Fit on mängukogumik (umbes 40 mängu) ja põrandale asetuv plaat, kus (näiteks kahe jalaga peal olles) taielda. Natukene kaalu meenutav seade mõõdab kehamassiindeksit ja pakub kasutajale mängulisi tasakaaluharjutusi jooga, aeroobika ja muudelt aladelt. Müügile peaks seade tulema aastavahetuse paiku.

Nintendo võidurelvastumine

● Wii kogub populaarsust rohkem kui ükski teine uusima generatsiooni konsool (Jaapanis on müüdud 3 miljonit Wiid, 1 miljon PS3-e ja 420 000 Xbox360, turul on need vastavalt olnud alates 11/06, 12/06 ja 12/05) ja seoses uute tulistamismängudega toob Nintendo turule mängupüstoli Zapper. 20 dollarit maksma hakkav relv toetab muuhulgas mänge «Medal of Honor: Heroes 2», «Ghost Squad» ja «Resident Evil: Umbrella Chronicles».

Sony kahtlased liigutused

● Sony langetas 60 GB kõvakettaga PlayStation 3 hinda USAs 599 dollarilt 499 dollarile, sest mudeli tootmine on lõpetatud (nagu ka 20 GB). Samas tuleb müüki uus 599dollariline PS3, seni vaid Lõuna-Koreas saadaval olnud 80 GB kettaga konsool, millel kaasas poriralli «MotorStorm». Aga Euroopa? Siinpool lompi jätkab Sony oma kõrki suhtumist. Esialgu ei mingit hinnaalandust (kuigi siin on PS3 alati kallim olnud, sest samade numbrite taga on euro märk) ega 80 GB versiooni. «Euroopa pole seda väärt,» on Sony Euroopa bossi kommentaar, täpsemalt – «20 GB mahu kasv pole piisav põhjus. Kui tuleks suurem ketas, nt 100 või 120 GB, siis küll».

TERMOMEETER

380°
Edumeelsed kõmrid
150 Walesi kooli võtavad kasutusele spetsiaalselt nende jaoks välja töötatud avatud lähtekoodiga tarkvaral põhineva e-posti süsteemi.

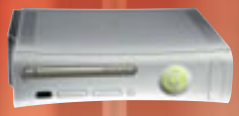

175°
Microsoft üllatab
Microsoft pikendas mängukonsooli Xbox360 garantiid kolme aastani, ja seda alates esimesest müüdud karbist. Oli ka aeg mõistus pähe võtta.

-240°
Silmaklappidega Apple?
OS X ussviiruse kirjutanud kuti sõnul on Apple'i arusaam turvalisusest nagu lastel. Apple ei saa aru, millest jutt, neil on enda arust kõik korras.

-700°
Ametnikud Wikipedias
Kustutamislahingud Wikipedias. Ametnikud keelan-käsen ministeeriumist pole päris hästi aru saanud avaliku sotsiaalse meedia toimimisest.

2
korda rohkem on Apple nüüd väärt kui Dell

127,81
miljardit dollarit maksab Apple

63,65
miljardit maksab Dell

1

sõrme võib Steve Jobs tõsta Michael Delli poole, kes 10 aastat tagasi soovitas Apple'i lihtsalt kinni panna

10 000
inimest on Suurbritannia peaministrile kaevanud, et BBC iPlayer, mis võimaldab telesarju netist vaadata, toimib ainult Windowsis

38 500
krooni kuus maksab 1,5 Mbps ADSL-ühendus Kasahstanis

250 000
krooni kuus tuleb maksta 6 Mbps ühenduse eest

4 480 000
PS3 on Sony praeguseks müünud

14 500 000
on eesmärk märtsiks 2008

90.
kohal rahvastikult on «World of Warcraft» kõigi maailma riikide seas

9
miljonit inimest «elab» selles mängus

15
aastat vanaks sai juulis SMS-teenus

15
aastat vanaks sai ka IBM ThinkPad

25
MHz Inteli protsessor oli esimesel ThinkPadil

4
MB mälu

9,5
-tolline ekraan

3,5
kilo raske

90
aastat vanaks sai Nikon.
Palju õnne kõigile [digi] poolt!

Walkman või mälupulk? Mõlemat.

See, et Sony uued 30 g kaaluvad Walkmani seeria MP3-mängijad näevad välja nagu mälupulgad, pole juhuslik. NWD-seeria pleierite lipukirjaks ongi juhtme- ja jamavabadus. Muusika pleierisse tõstmiseks pista aga pulk harjunud liigutusega arvuti taha ja asi tahe.

Esimene CMOS-sensoriga digiseep

● Kodaki teates tuua turule järjekordne Easyshare-seeria digikompaktkaamera polekski midagi uudisväärset, kui poleks üht pisiasja. Nimelt on Easyshare C513 esimene Kodaki digiseep, milles pole kasutatud mitte enamuse kompaktide puhul tavapärast CCD-sensorit vaid CMOS-sensorit. Kui näiteks Fuji üritab edasi arendada CCD-tehnoloogiat, siis Kodak näib olevat arvamusel, et tulevik kuulub CMOS-sensoritele. Omapärane on Kodaki augustis müüki tuleva 5megapikslise kaamera juures ka see, et tundlikkus on 80–160 ISO ning erirežiimis kuni 200 ISO, ent mitte rohkem.

Tähelepanu, Valmis olla, Vista!

Kaasaegseid ja kvaliteetseid firma Foxconn emaplaate kasutatakse miljonites arvutites üle maailma. Foxconn´i moodsaimad Vista toega emaplaadid võimaldavad kergesti luua lahendusi uue Microsoft´i operatsioonisüsteemiga.

P9657AA-8EKRS2H
- Intel® P965 chipset
- Dual DDR2 800, 4* DIMMs, 8Gb Max.
- 7.1 channel HD Audio, Gigabit LAN
- 1* PCIe x16, 2* IEEE1394a
- 6* SATAII, 1* eSATAII, RAID

G9657MA-8EKRS2H
- Intel® G965 chipset
- Dual DDR2 800, 4* DIMMs, 8Gb Max.
- 7.1 channel HD Audio, Gigabit LAN
- Intel® GMA X3000 graphics with Clear Video Technology
- 4* SATAII, 1* eSATAII, RAID, 2* IEEE1394a

FOXCONN
www.foxconnchannel.com

ASBIS®
ARVOTEK www.arvotek.ee
BEESTING www.beesting.ee
FAUNI KAUBANDUS www.faun.ee
HOGL COMPUTER www.hogl.ee
MIKROMAAILM www.mikromaailm.ee
ORDI www.ordi.ee
NEURON SYSTEMS www.arvutikaubad.ee
SONEX COMPUTERS www.sonex.ee
TIGMA www.tigma.ee
acc ACME COMPUTER COMPONENTS

naistekas

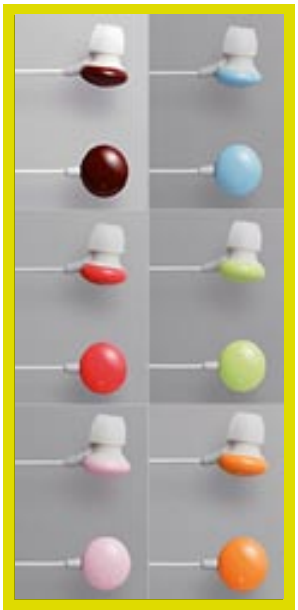

Kommid kõrva

● Kui tahad proovida, mis tunne on ringi käia M&M-i kommid kõrvades, võid proovida ringi käia nii, et M&M-i kommid on kõrvades. Puhtam ja vähem nilbe alternatiiv kommifetišiga inimestele on uued ja mittesulavad Elecomi plastkõrvaklapid. Valida saab siniste, roheliste, oranžde, pruunide, roosade ja punaste kommiklappide vahel.

Kes tahab õhukest PSP-d?

● Üldiselt siinkandis ei mängita väga palju PSP-dega, põhilised «lapsehoidjad» on ikkagi Playstationid. Samas on Sony uued PSP-2001-seeria mänguvidinad õhemad, kergemad ja kaunimad kui varasemad ning võiksid tüdrukute tähelepanu äratada küll.

Uuendusena vanema versiooniga võrreldes on sellel videoväljund, millega saab mängu vaadata teleekraanilt, boonuseks kauem kestev aku ja kiirem mängude laadimise aeg. Mälu on topelt (64 MB) ja PSP-d saab laadida USB kaudu. 2001 tuleb Jaapanis müügile septembri lõpus, nii et seeria jõuab Euroopasse ilmselt 2008. aastal.

Jõu, mul on makk õlal, jejee!

● Kas mäletate neid aegu, kui sai makiga linna peal ringi käidud (kottpüksid jalas muidugi) ja linnarahvale uusimat muusikat lastud? Nojah. Nüüd on lettidele ilmunud selliseid aegu meenutav õlakott Boombox, mis mängib päriselt ka muusikat! Lihtsalt ühenda oma pleier koti kõlaritesse. Aadressilt journeys.com saab selle kusjuures täiesti ebareaalse hinnaga, pisut üle 300 krooni eest. Täielik *must-have*-kott!

Keedetav keedumuna kell

● See on väga tähtis, et munad keeksid täpselt nii kõvaks, kui nende sööjal tarvis on. Fool Proof Egg muna-keedutaimeri saab eksituste vältimiseks koos munadega potti visata ning taimer mõõdab keeduaega potis valitseva kuumuse, vee koguse ja munade arvu järgi.

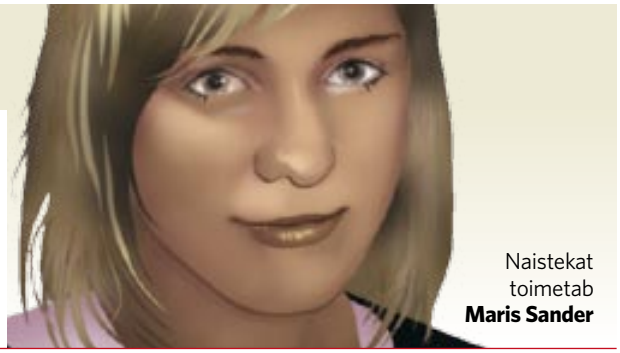

Naistekat toimetab **Maris Sander**

iPodi ümbris = iAlukad

● Iga oma iPodist lugu pidav iInimene muretseb oma iPodile mingi korraliku ümbrise. See bokserite variant on muidugi ilmselt kõikidest seni leiutatutest kõige intiimsem ja minu meelest ka seksikam. Mõtle, käid kodus või oma aias ringi, ilm on palav, tahad mussi kuulata.. Aga kuhu panna pleier? Muidugi püksi! iBoxeritest pleieriümbriseid on saada nii meestele kui naistele.

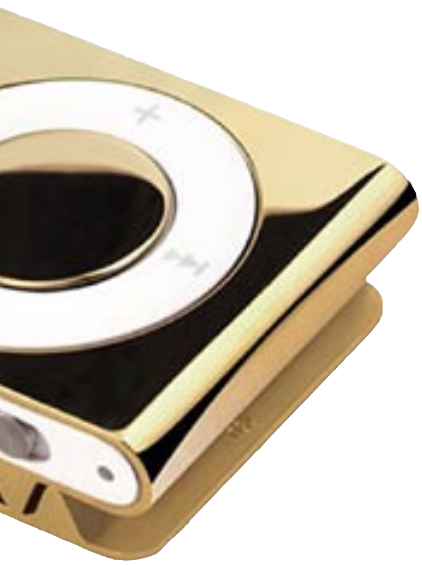

Kõik on kuld, mis hiilgab

● iPod Shuffle ja iPod Nano on paar näidet iPodide galeriist, mille firma XeXoo on otsustanud katta 18karaadise kullakihiga. Neist esimene pidavat maksma umbes 200 000 krooni. Võimalik, et nad on sinna lisanud ajamasina.

Hello Kitty päästab elu

● Me lihtsalt peame hoidma end kursis nende viska-vastu-seina vidinatega, mida Hello Kitty meile ikka ja jälle toodab.

Võtame või Hello Kitty *emergency* gadget'i, mis hõlmab endas taskulampi, raadiot, mobiiltelefoni laadijat, sireeni ja kompassi.

Selline vidin on loomulikult elutähtis siis, kui satud Jaapanisse ajal, mil seal on järjekordne maavärin. Või laste skaudilaagrisse Nuustakule.

Miks ma ei osale osale.ee-s

Lugesin osale.ee saidist esimest korda juuli alguses Toivo Klaari ajaveebist. Toivo on Euroopa Komisjoni esindaja Eestis. Iseenesest on väga tore, et kõrged Euroopa ametnikud on võtnud nõuks levitada rahva hulgas teavet ka ajaveebide kaudu.

JAANUS KASE
www.jaanuskase.com/et

● Igatahes on osale.ee esimeseks aruteluteemaks Eesti Euroopa Liidu poliitika aastatel 2001–2007. Eelnimetatud ajaveebi jutuksolev postitus ütleb muuhulgas: «Euroopa Komisjon on veendunud, et inimesi on vaja Euroopa Liidu arengusse rohkem kaasata ja palju vaeva on nähtud erinevate kodanikefoorumite korraldamise ja rahastamisega.» Ridade vahelt võib välja lugeda, et osale.ee on sündinud Euroopa Komisjoni otsesemal või kaudsemal mahitusel. Siit püstitubki esimene osale.ee ja e-Eesti paradoks: kui oleme nii edukas e-riik, kui me arvame, et oleme, miks peab siis Euroopa Liit kodanikuosaluse alaseid initsiatiive tagant tõukama? Kas e-riik on ikka nii edukas, kui arvame? Kas see tähendab ainult tehnoloogiat? Eelnevate Eesti kodanikuosaluse e-projektide nimekirjast tulevad mul hetkel ette ainult TOM ja Delfi, mis on mõlemad parajad naljanumbrid ja minu jaoks umbes samas kategoorias.

Pärast osale.ee avamist võtsid sel teemal sõna Jüri Kaljundi ja mõned teised Eesti ajaveebnikud. Jüri leidis, et turundus on osale.ee puhul küll täitsa tegemata jäänud: «Tahaks siia kõrvale kuulda selle projekti turunduse eest vastutavalt isikult, milline on selle projekti turundus- ja kommunikatsiooniplaan? Kuidas peavad inimesed sellest asjast teada saama? Kus on plakatid, bännerid, lehereklaamid? Kus on turundustiim, kes seda asja tavakodanikule ja huvigruppidele maha müüb?» Minu ja Jüri ajaveebidesse postitatud kommentaaridest võib mõista, et asi on väga algusjärgus ja suuremat kampaaniat lubatakse sügiseks. No saame näha.

> Minu jaoks on TOM ja Delfi kommentaarid kuutõbiste kogunemised, kust mõistlikud inimesed ennast parema meelega eemale hoiavad.

Miks ma enne Delfist rääkisin? Sellepärast, et minu jaoks on osale.ee, TOM ja Delfi kommentaarid kõik samalaadsed. Kõik need on kuutõbiste kogunemised, kust mõistlikud inimesed ennast parema meelega eemale hoiavad. Tõsi, osale.ee suhtes on seda hetkel veel pisut ülekohtune väita, sest seal on selle kolumni kirjutamise ajaks mõne nädala jooksul laekunud ainult üks kommentaar, aga kuna see on täiesti teemast mööda, on trend siiski aimatav ja teistega sarnane.

Siit saame ka osalise vastuse paradoksile, millele alguses viitasin (miks peab EL osalusinitsiatiividele kaasa aitama). Nimelt puudub Eesti elanikel avalikus diskussioonis osalemise kultuur. Selle asemel, et teemat konstruktiivselt arendada, laksitakse suvaliselt, et saaks hingelt ära öelda pikkade orjaaastate jooksul turjale kogunenud taaga ja raske saatuse. Selles valguses on ka arusaadav, miks paljud riigiasutuste vastused TOMile on stiilis «X ei saa teha, kuna seadused ei näe nii ette», mitte «muudame seadusi, et X saaks teha». Kuutõbiste kogunemisest pole kuigi palju kvaliteeti loota ja tihti hakatakse asjaliku jutu asemel üksteist materdama, nii et esialgne teema sumbub.

Kui oleksin riigiametnik, siis käituksin ilmselt ratsionaalselt mõeldes samamoodi, st teeks kõik endast oleneva, et nendest TOMi kuutõbistest võimalikult vähe kuulda. Ma ei usu, et siin on tegu tehnoloogilise probleemiga. Pigem eeldab kodanikuühiskonna ehitamine ja selles osalemine õppimist ja võib-olla ka uut põlvkonda. See on miski, mis on vanas Euroopas e-lahendustega või ilma nendeta kaua olemas olnud, aga mida meil e-riigist hoolimata jätkuvalt harjutada ja õppida tuleb.

Osale.ee puhul häirib mind konkreetselt veel see, et kas töö tellija, teostaja või kumbki neist pole aru saanud ID-kaardi mõttest. Nimelt on ID-kaardi mõte selles, et kodanik saaks kasutada ükskõik millist veebisaiti end täiendavalt «registreerimata». Veebisaidile on ID-kaardiga sisenedes kättesaadavad nii minu isikukood, nimi kui ametlik eesti.ee e-posti aadress, mis peaks olema ka kõik, mida osale.ee minu kohta vajab. Asutuse, skaibinime ja muu sisestamine on tervitatav, kuid see peaks olema lisavõimalus, mitte kohustus.

Kui ma aga üritan kaardiga osale.ee-sse siseneda, öeldakse mulle reipalt: «Palun sisestage kasutajanimi!» Vaat just täpselt sellel hetkel kadus mul igasugune huvi selle saidiga edaspidi suhelda. Saaksin sellest veast aru, kui tegu oleks suvalise saidiga, mis ei peagi võib-olla mõistma, kuidas ID-kaarti veebisaidil kasutada. Aga Riigikantselei ja valitsus peaksid ju ID-kaardi korrektse kasutamise osas olema suunanäitajateks kõigile teistele avaliku ja erasektori asutustele.

See, et ID-kaardiga sisenemine on puudulikult, lohakalt või saamatult tehtud, ei tekita minus grammivõrdki usaldust saidi teostuse ülejäänud osade (kas või ülal viidatud turundusplaani) suhtes. Saidi esindaja väidab minu ajaveebi kommentaarides, et «Teie kriitika ID-kaardi kasutamise kohta andsin edasi arendajatele». Ma ei tea, kas selle edasiandmise tulemusel peaks ka midagi juhtuma, aga igatahes kolm nädalat hiljem oli asi jätkuvalt katki. Tuleb vist jääda sügist ootama, kuni arendaja rannast tagasi jõuab.

Milleks Apple'ile fännid?

«Mu nimi on Mart ja ma olen mäkohoolik,» võiksin end tutvustada Anonüümsete Mäkohoolikute kokkusaamisel. Mäkoholism on viimasel ajal kogu maailmas laialdasemalt levima hakanud, Eestis vast isegi kiiremini kui «vanades» lääneriikides.

MART PARVE
mart.tehnokratt.net

● iPod pole kaugeltki ainuke viis sõltuvuse kütkeisse langemiseks. Mäkoholism kandub edasi ka visuaalse või verbaalse kontakti kaudu.

Seetõttu tulekski mäkohoolik viivitamatult isoleerida ja ravile suunata, vastasel korral asub ta kiiresti oma sõltuvust ümbritsevatele inimestele edasi kandma. Lühikese ajaga, tavaliselt kuu-paariga, on nakatatud kõik sõltlasega lävivad isikud, kellel eelsoodumus mäkoholismiks.

Need, kellel soodumus puudub, on aga tõsises surnukstüütamise ohus. Mäkohoolikul esinevad sundkäitumise mustrid, mis panevad teda igal võimalikul juhul oma arvutit, tarkvara või muid «mäkijullasid» ohjeldamatult kiitma ja vihjama igal sobival ja ebasobival hetkel, et ta on eriline, sest ta on ju mäkikasutaja. Kui kellelgi peaks arvutis mõni rakendus hanguma, näeb mäkohoolik seda kohe oma kolmanda silmaga ning on klõpsti kohal, et rääkida Arvutist, Mis Lihtsalt Töötab.

Mäkohoolik on nagu liikuv teleturg või supermarketi kaubaesitleja. Ta kraamib igal võimalusel oma MacBook Pro välja ning hakkab toote imelisi omadusi kiitma. Ainuke vahe on selles, et mäkohoolik ei küsi palka. Kui Apple peaks iga mäkohooliku asemele värbama tööle teleturu-onkli, maksaks iga Apple'i toode oma viis korda rohkem kui praegu.

Mäkohoolik on vaadanud Apple'i veebist reklaamklippe ja kannab üks-ühele ette stseeni, kus räägitakse sellest, kuidas Mac ühildub iga perifeeriaseadmega lambist ilma igasuguste draiverite paigaldamise vajaduseta. Ja nagu teleturu-onkelgi samas olukorras teeks – mäkohoolik ei räägi sellest, et näiteks UIQ3.0 tarkvaraga SonyEricssoni tippmudeleid Mac jutule ei võta.

Ostsin vastava telefoni kohe, kui see turule tuli, ning jäin iSynci tuge ootama, eeldades varasema kogemuse põhjal, et see peaks kuu-paariga tulema. Aga võta näpust. Paar kuud hiljem loobusin ootamast ning vahetasin fantastlaheda M600i ühe üsna ilmetu Nokia vastu.

Just selle kaasuse juures tabasingi end mõttelt, et Apple'iga on miskit juhtunud. Mäkohoolikutena, kes me muidu päevast päeva Apple'i toodangut omaalgatuslikult turundame, saatsime Apple'ile petitsioone, kus palusime UIQ3.0 tuge.

Apple aga vastas täpselt nii, nagu oleks teinud iga teine tavaline mammutkorporatsioon: «SonyEricssoni süü!» Sony vastas muidugi, et hoopis Apple on süüdi, aga mida muud oodatagi firmalt, kellest üks pool ehk Sony klientide arvutitesse trooja-*rootkit*'e sokutab.

Tegelikult asub tõde vahepeal. Mõlemal poolel on võimalus oma tarkvarasse vastav muudatus sisse viia, aga seda lihtsalt eelistatakse mitte teha.

Mäkohooliku ja probleemse UIQ-telefoni omanikuna oskasin ainult hämmeldunult silmi pilgutada. Ah siis nii palju hoolibki Apple oma fännidest.

Käesoleva aasta alguses asus kogu mäkohoolikkond õhinal iPhone'i ootama. Pinnale ujusid hullumeelsed Mac-*rumour*'id.

Blogides ainult iPhone'ist jahutigi ning mäkohoolikud sepistasid vidinakultuse, mis on liialdamata ajaloo suurim. iPhone'i tituleeritakse juba kõigi aegade edukaimaks tehnoloogiavidinaks.

Lihtlabase konventsionaalse reklaamiga poleks sellist efekti tõenäoliselt olnud võimalik saavutada. Ulmevaldkonda kuuluvast eelarvest rääkimata.

Aga nüüdseks teame, et Apple sülitas iPhone'i üleshaipinud fännide kogukonnale läraki näkku. iPhone on kõvasti-kõvasti AT&T võrgu küljes kinni ning vast jumal üksi teab, millal seda mujal maailmas (ja Eestis!) osta saab.

> Tundub, et Apple tahab jätta selja taha hämara kultuse või usulahu mainega mineviku ning saada tavaliseks küüniliseks ettevõtteks.

Ega ameeriklasedki AT&T kohustuse üle erakordselt õnnelikud ole, esiteks ei meeldi ju kellelegi jõumeetodid ja teiseks on kuulu järgi tegemist üsna keskpärase kvaliteediga võrguga.

Kui lisame siia asjaolu, et riistvara kõrval on ka iPhone'i tarkvaraplatvorm üsna tihkelt kolmanda osapoole arendajate ees kinni keeratud, näeme, et Apple ei pea fännidest lähtuvat sünergiat enam väga oluliseks väärtuseks.

Tundub, et Apple tahab jätta selja taha hämara kultuse või usulahu mainega mineviku ning saada tavaliseks küüniliseks ettevõtteks – selliseks, mille jaoks kasutajaskond on vaid isiksusetu toormass.

Jõudu Apple'ile teleturu-onklite palkamisel, sest sel moel jätkates võivad mäkohoolikud kaineneda ning oma misjonitöö lõpetada. Selleks ajaks, kui iPhone viimaks Euroopas müügile tuleb, on vast müügiküps ka esimene OpenMoko (vt openmoko.org) platvormil jooksev nutitelefon, mis võiks just keskmisele eksmäkohoolikule eriti hästi sobida – nii helistamiseks kui uueks kultusobjektiks.

Pool Skype'i

Skype'i eestlastest loojad on pikka aega olnud ajakirjanduse jaoks kättesaamatud. Juulis Tallinnas toimunud ülemaailmsel Skype'i pressiüritusel astusid kaks neist – Jaan Tallinn ja Ahti Heinla – ajakirjanike ette ning loomulikult olime ka meie kohal.

Sellest ajast, kui Skype eBayle maha müüdi, pole teil ju enam vaja tööd teha, miks te ikka veel Skype'is olete, kostub alguseks küsimus. Huvitav on, vastavad mehed, kellest küll ei oskaks sugugi arvata, et nemad ongi Eesti ühed edukaimad IT-ärimehed ning nüüd ka väikest viisi investeerimispankurid.

Räägime algusest. Mida te täpselt Skype'i alguses seal tegite ja mida te praegu teete?
Ahti: Ma olin ja olen praegugi Skype'i Chief Technical Architect. Me mõlemad Jaaniga teadsime teineteist juba ammu. Siis muidugi ei olnud meil mingeid ametinimetusi, need tulid pisut hiljem. Aga ma tegelesin Skype'i peamise tehnilise arhitektuuriga.
Jaan: Skype'i-suguse P2P süsteemi puhul on huvitav see, et sellel on kaks kihti tehnilist arhitektuuri. Üks tegeleb sellega, kuidas Skype'is olevad arvutid on organiseeritud, sellega on algusest peale tegelenud Ahti. Teine tasand on programmi töö ühel kindlal arvutil ehk traditsiooniline tarkvaraarhitektuur ja sellega olen tegelenud mina.

Kui te Skype'iga alustasite, kas te arvasite kohe, et see kõik nii suureks paisub?
Jaan: Skype ei olnud meie esimene suur projekt. Meil oli varasemast kogemusi pisikese projekti paisumisega ülemaailmseks, see oli Kazaa. Olime selle fenomeniga harjunud. Aga ei saa öelda, et see meile meeldinud ei oleks. Üks Eesti leht intervjueeris mind 2003. aastal ja ma ütlesin siis, et see, mis praegu Skype'iga toimub, on parim asi mu elus. See oli mõni kuu pärast Skype'i väljatulekut.

Kas te oskasite sellist edu oodata?
Ahti: Väga ahvatlev oleks vastata, et seda me ootasimegi: miljonid kasutajad ja suur edu ning kõik läks nii, nagu plaanitud. Aga vähemalt mina ei oodanud seda küll üldse. Võibolla Niklas (Skype'i juht Niklas Zennström – [digi]) oskas. Talle meeldib sellisele küsimusele vastata, et jah, kõik läks täpselt nii, nagu me ette kujutasime. Jaan muide ütles nendel aegadel, et Skype ei saa väga edukaks, sest inimestel polnud arvutites mikrofone.

Kui palju te olite seotud Kazaaga ja palju te sealt P2P kohta õppisite? Kazaal oli ju ka palju juriidilisi probleeme ja muresid viirustega. Kuidas te Skype'i olete suutnud nii puhta hoida?
Ahti: Ma olen nõus, et Kazaa oli ka mitmes mõttes revolutsiooniline, sh ka tehniliselt. Me õppisime sellest palju, sama meeskond arendas järjest välja kolm suurt P2P-süsteemi, millest Skype oli kolmas. Skype'i puhul me teadsime, mida me teeme, Skype oli justkui ühe platvormi kolmas versioon.
Jaan: P2P puhul tekivad väljakutsed suurusega. Kui sa teed väikest P2P-süsteemi, näiteks 100 arvutiga, on võimalused sisuliselt piiramatud. Kui sul on miljoneid kasutajaid, on palju keerulisem hoolitseda selle eest, et kogu süsteem kokku ei kukuks.

Kas oma tehniliselt põhiolemuselt on Skype praegu samasugune kui alguspäevil või on midagi põhjalikumalt muudetud?
Ahti: Põhitehnoloogia on täpselt sama kui alguses. Mul on hea meel, et meil pole vaja olnud ümber teha enamust sellest tehnilisest disainist, mida me tegime 2003. aastal.

Kazaa ega Skype ei olnud maailmas omal alal esimesed sellised programmid. Mis on neid eristanud teistest, et nad on edukamad olnud?
Jaan: Tarkvaraga on tihtipeale nii, et edukad projektid ei ole oma ala esimesed. Suur eelis on vaadata olemasolevaid projekte ja mõelda, mida nad teevad valesti.
Ahti: Esimesed teevad alati midagi valesti. Teistel on võimalus asju paremini teha.

Kunagi oli ICQ väga kuulus vestluskeskkond. Ja järsku see lihtsalt suri ära. Kuidas tarkvara saab vanaks ja sureb? Miks inimesed ühel hetkel enam ei taha ühte süsteemi kasutada?
Jaan: Tarkvara elutsükkel on sarnane teiste tehnoloogiate omaga. Kunagi sõitsid inimesed hobustega, enam seda ei näe. Tarkvara populaarsus sõltub keskkonnast. ICQga juhtus see, et võrk muutus korraga kiiremaks, ainult teksti asemel võisid sa nüüd heli ja videot üle sama võrgu saata. Skype sobis selle hetke tehnilisse keskkonda paremini.
Ahti: Skype sureb siis, kui firma ei tegele enam arendusega, ei kuula enam oma kliente ega kohandu keskkonnaga. Skype arendati välja 2003. aastal kaheksa kuuga ning siis tuli teha kõik õigesti. Tuli palju pühenduda, et see asi tööle saada, aga nüüd, kui firma on palju suurem, on Skype'il võimalus innovatsioonile head aega öelda. Esimese aasta jooksul ei saaks sellest keegi aru, aga pärast seda saavad sellest kõik aru ja asjad lähevad halvasti.

> Esimesed teevad alati midagi valesti. Teistel on võimalus seda vaadata ja oma asja paremini teha.

[d]HENRIK ROONEMAA

[CV]

Jaan Tallinn:
Õppinud Tartu Ülikoolis teoreetilist füüsikat.
Programmeerimisega tegeleb ajast, kui koos Ahti Heinla ja Priit Kasesaluga lõid firma Bluemoon.
Töötab Skype'is ühe peamise süsteemiarhitektina.

Ahti Heinla:
Programmeerima hakkas 10aastaselt.
On tegelenud muuhulgas tehisintelligentsi, 3D-graafikamootorite ning mobiiltelefonide ehitamisega.
Kord aastas kaob maailma vähekäidud radadele matkama.

FOTO: ASI

järele proovitud

> Läksid ventilaatorid, mingu ka... LK 27

> No mida on hiire juu leiutada?! LK 28

[MEIE HINDED]

- **9–10 Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui me oodata oleks osanud.
- **7–8 Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.
- **5–6 Harju keskmine.** Hea toode, plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.
- **3–4 Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.
- **1–2 Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

- Märki «[digi] hea ost» kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

- Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

- «[digi] testi võitja» märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

HP imemasin

HP TOUCHSMART PC IQ770, telli välismaalt, alates 20 000 kroonist

HP TouchSmart PC on nime järgi nagu arvuti, aga kuju järgi... Teler? Lennujaama infoterminal? Pähe ei tule ühtegi sobivat sõna, millega seda kirjeldada.

● Aastaid on räägitud, et personaalarvutite tulevik on elutoas, ometi on arvuti endiselt pigem töönurgas.

HP on nõuks võtnud seda muuta. TouchSmart PC on ambitsioonikas meediaseade-arvuti, mis peaks pakkuma kasutusrõõmu kogu perele. Ambitsioonikas on õige sõna, sest see püüab olla midagi enamat kui lihtsalt arvuti. Kõik liidesed, mida kodukasutaja võiks arvutilt tahta, on olemas: USB, FireWire, 5.1 heliväljund, mälukaardipesa (ka CF). TV-väljund on olemas ning sisse on ehitatud ka TV-tuuner. 320 GB kõvaketas on loodetavasti piisav, sest kuigi kõvaketast on võimalik vahetada, pole teist kõvaketast võimalik. Võimalik on kasutada HP Pocket Media Drive välist kõvaketast, kuid loomulikult on selle hind sisemise kõvaketta omast soolasem. Arvuti disain tingib ka selle, et korpuses on tegelikult sülearvutite jaoks mõeldud protsessor ja graafikakaart. Arvuti ehitus on nutikas: kui klaviatuuri pole parajasti vaja, saab selle peita allservas asuvasse õnarusse, pisike HP fotoprinter mahub aga täpselt korpusele klaviatuurijala taha seisma.

Operatsioonisüsteemiks olev Windows Vista Home Premium on standardne ega erine kuidagi poes vabalt müüdavast versioonist. Lisaks Windowsi rakendustele on arvutis veel HP SmartCenter tarkvara, mis pakub kiiret ligipääsu sagedamini kasutatavatele toimingutele, programmidele ja veebilehtedele. HP SmartCenter on selle arvuti kontseptsiooni lahutamatu osa. Tegemist on täisekraanil töötava rakendusega, kus on suured värvilised ikoonid, mille selgekssaamiseks pole vaja tervet käsiraamatut läbi lugeda. SmartCenter käivitub ekraani allservas oleva puutetundliku nupu vajutamisel, kasutaja ei pea teadma, kuidas seda arvutis olevate programmide seast leida. Avakuvale saab ikoonidena välja tuua arvutisse installitud rakendusi või veebilehtede linke. Vaikimisi on esile tõstetud kalender ja pildivaatamisrakendus HP Photosmart Touch.

Käsijuhtimine töötab hästi

Eriliseks teeb seadme puutetundlik 19tolline läikiv ekraan. Kuigi kaasas on osutuspliiats, saab ekraanil olevat juhtida ka sõrmega. Sõrmega üle ekraani vedades jookseb hiir näpule truult järgi. Ekraan reageerib puudutusele hästi ning osavam kasutaja saab klikkimised, lohistamised ja osutamised teha ka pliiatsi abita. Kahekesi on niimoodi ekraanil sõrmedega nuppe tõstes näiteks väga vinge malet mängida. Samaaegselt saab kasutada ka klaviatuuri ja hiirt. Seadme idee ongi selles, et seda saaks pruukida korraga nii tavalise lauaarvutina kui ka hõlpsalt kasutatava ... tjah, keskusena?

Esimese hooga olime toimetuses seadmest vaimustuses. Disain on ju omapärane, puutetundlik ekraan on lahe ning juhtmeta hiire ja klaviatuuriga komplekt on kohe kaasas. Aga edasi? Laua taga tööarvutina kasutamiseks on

[TESTITULEMUSED]

3DMark 03: 7891
3DMark 06: 2295
PCMark 05: 3583
Protsessor: 3131
Mälu: 2890
Graafika: 3200
Kõvaketas: 4495

ures

> Philips tuleb ja lööb platsi puhtaks LK 33

> Nokia jaoks on Eesti ainult Tallinna viinapoed LK 34

> HP tegi jälle uue kaamera, maailm imestab LK 36

seade liiga kohmakas, jalgadeta klaviatuur on laual kirjutamiseks liiga madal ning ekraani tuleb pöörata koos terve arvutiga. Teleriasendajaks on ekraan väike ja TV-tuuner toetab vaid NTSC-standardit, HDMI- ega HDTV-liidest pole. DVD-mängijaks on kogu krempel jällegi liiga suur, pealegi on DVD-lugeja tavaline ega mängi ei Blu-ray- ega HD DVD-plaate.

Aga ikkagi, mida sellega teha?

Kuna ise saab välja vahetada vaid kõvaketta ja mälu, siis on arvuti laiendatavus umbes samasugune kui sülearvutil. Ei, väiksem, sest sülearvutile saab lisavõimalusi luua lisakaartide abil.

Elutoas, kus arvutit võiks tahta kasutada kogu pere ning kus arvuti kasutamine piirduks veebis surfamise ja piltide vaatamise või printimisega, on puutetundliku ekraaniga arvutil mõtet, ent laua kõrgusel olevale ekraanile pliiatsiga vajutamiseks on normaalpikkuses inimesel tarvis kummarduda, kuid kaua sellises asendis olla ei jaksa. Pereliikmetele ekraanile kirjutatud sõnumite jätmine on algul põnev, hiljem tüütu. Arvuti ees istudes väsib käsi, mida peab osutamiseks õhus hoidma, õige pea. Ega asjata paista reklaampiltidel arvutit kasutamas lapsed või nõtked treenitud kehaga naised.

HP TouchSmart PC sai selle aasta CES-elektroonikamessil vidinaauhinna. Tuleb nõustuda, et seade on huvitav ja annab aimu tulevikutrendidest, kuid [digi] toimetus arvab üksmeelselt, et puhtpraktilisest küljest on arenguruumi veel küll. Kuhu säärane seadeldis kodus ikkagi paigutada? Lastetuppa? Elutuppa? Töötuppa? Ja kas ta ka seal edaspidi oma hinda väärima hakkab? Meie ei tea.

[d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: AMD Turion 64 X 2 Dual Core RL52
Graafika: Nvidia GeForce Go 7600 256 MB
Mälu: 2 GB
Kõvaketas: 320 GB
Optiline seade: DVD+/-RW DL Lightscribe
Ekraan: puutetundlik 19" BrightView WXGA+ 1440 x 900
Muu: 5 x USB, WLAN (a/b/g), 2 x FireWire, võrgukaart, mälukaardilugeja (MS, MS/PRO, SD, MMC, XD, CF, Microdrive), kõrvaklapipesa, sisseehitatud mikrofon, sisseehitatud 1,3megapiksline veebikaamera, 5.1 audioväljund, mini-VGA väljund, S-Video TV-väljund, komposiitsisend, infrapunaport, HP printeri Y-kaabli pistikupesa, TV-antennisisend, NTSC TV-tuuner, HP Pocket Media Drive pesa, juhtmeta hiir ja klaviatuur, kaugjuhtimispult
Tarkvara: Windows Vista Home Premium, HP haldustarkvara, Roxio Creator, MS Works, Nortoni turvatarkvara prooviversioon

[d] HINNANG:

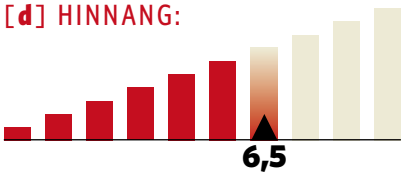

Plusspunktid idee ja selle realiseerimise eest, aga ausalt, millist otstarvet täidaks see seade kodus? Aga kontoris? Kes teab?

Lauluraamat iPodile

TIVOLI AUDIO ISONGBOOK, Tallinna Kaubamaja ja Stockmann, umbes 6100 krooni

Kutse uue audiobrändi Tivoli Audio Eestisse jõudmist tähistavale üritusele saabus Naistelehe toimetusse ja leidis sealt tee [digi] lauale. Mis toimub? Tivoli on rohkem disaini- ja interjööribränd, kuulsime vastuseks. Tõesti, nende raadiod on kenad.

● Ise nad räägivad oma kodulehel pika ja liigutava jutu sellest, kuidas legendaarne audiotoodete disainer Henry Kloss ning tema sõber Tom DeVesto panid pead kokku ning lõid Tivoli Audio, et toota kõrgklassi audioseadmeid taskukohase hinnaga. Mis nad siis on, sisustuselement või kõrgekvaliteedilised heliseadmed?

Nutikas lahendus

Tivoli iSongBook on minimalistliku disainiga stereoraadio, kuhu külge käib (nagu «i» viitab) iPod. iSongBook on nutikalt välja mõeldud: parempoolne kõlar käib korpuse külge eraldi ning seda saab juhtme abil ka korpusest eemale tõsta. iPodi sahtel käib lahti raadio vasakult küljelt ning sinna sobivad iPodid aegade hämarusest saadik. Kaasas on hulk eri põlvkondade iPodidele mõeldud aluseid. See pole veel kõik: raadio külge saab pulkpistikuga ühendada välise heliallika ning vooluallikat ei ole üldse vaja: mängijasse käivad akud või AA-suuruses patareid ja vähemalt meie testis mängis ta juulikuises suveöös õues tundide kaupa, enne kui akud tühjaks said. Raadioga on kaasas pult, millelt saab juhtida ka iPodi.

Esimene hea uudis on niisiis see, et iSongBook töötab väga hästi ja teeb täpselt seda, milleks ta on ette nähtud. Raadio on hea tundlikkusega ning unimütside jaoks on ka äratuskell iSongBooki sisse pandud. Edasi läheb aga veidi keerulisemaks, sest endiselt tuleb lahendada küsimus sisustuselemendist ja heliseadmest.

Jah, iSongBooki helikvaliteet on parem kui teistel sama suurtel raadiotel. Aga samas on selge, et helimaailmas on imesid pea võimatu teha ning kui raadio kõlarid on füüsiliselt väikeste mõõtmetega, siis on sealt head heli keeruline välja võluda, eriti mis puudutab madalaid sagedusi. Nii ongi: iSongBooki bass on nõrgavõitu, kuid samas on peale keeratud kõrgemaid sagedusi, nii et kõrvale tundub, nagu oleks heli selgem, puhtam ja kvaliteetsem. Osaliselt vastab see tõele, aga kõrgekvaliteedilise heli väites on sees ka paras annus kavalust.

Hea, aga kohutavalt kallis

Teisest küljest on iga helisüsteemi juures oluline osa tasakaalu sättimisel ehk sellel, milliseks insenerid heli on keeranud, ja selle õige punkti leidmine on keeruline. iSongBooki puhul on olukorrast enam-vähem maksimum välja võetud, sest detailsust on küllaga, kuid heli teravus ei hakka veel väga häirima.

Kõige krooniks on aga iSongBooki hind. 6000 krooni on isegi iPodiga ühenduva raadio eest väga palju. Selle raha eest saaks hulga tehnika ja heli poolest palju paremaid seadmeid, nii et iSongBooki lõplik väärtus jäägu igaühele tema välimuse ja seksikuse järgi hinnata. Oleks ta poole odavam, ei kahtleks soovitamast, sest tegemist on heli ja kasutusmugavuse poolest väga mõnusa seadmega. Kelle jaoks tema sisustusväärtus 6000 kroonini küündib, ei pea pettuma. [d] HENRIK ROONEMAA

[TEHNILISED ANDMED]

Kõlarid: stereo, 2,5tollised elemendid
Ühendused: iPodi dokk, audiosisend, kõrvaklapiväljund
Raadio: digitaalne, FM- ja AM-sagedused, teleskoopantenn, kuni 5 jaama mälu
Muud: taustavalgustusega ekraan, kell, äratus, kaugjuhtimispult, akude võimalus

[d] HINNANG:

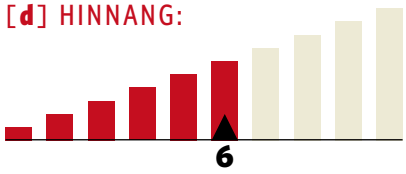

Keskmisest parema helikvaliteediga iPodiga ühenduv raadio, kuid hind on liiga kõrge. Kui vaba raha on, tasub osta. Muidu aga...

Nagu kaks pätsi leiba

SAMSUNG Q40, Euronics, 23 999 krooni

Samsungi väike sülearvuti kaalub vähem kui kaks pätsi Leiburi vormileiba. Seda on vähe. Väga vähe. Sinu praegune sülearvuti kaalub ilmselt sama palju kui pool jõulupõrsast ja kauss hapukapsaid sinna juurde.

● Võib julgelt öelda, et Q40 kas sobib sinu kasutusviisiga sajaprotsendiliselt või ei sobi üldse. Arvuti on nääpsuke, tal pole sisemist optilist seadet, USB-liideseid on ainult kaks ning protsessorgi on vaid ühetuumaline. Ent antud juhul see kõik ei loe, sest see arvuti kaalub kõigest 1,1 kg ning on imevaikne.

Kõrvad saavad puhkust

Ainus lärmitekitaja selles arvutis on kõvaketas. Jahutusventilaatorit pole. See on võimalik tänu madala voolutarbega U1400 Core Solo protsessori ning integreeritud graafikakaardi kasutamisele. Ohtralt toorest jõudu nõudvat tööd selle arvutiga teha ei saa, kuid Q40 arvuti pole selleks mõeldudki. See-eest saab selle arvutiga internetikohvikus tundide kaupa surfata ning hilisel õhtutunnil kodus kirjatööd teha, kuulmata kõrvakriipivat undamist. Seda arvutit saab hoida mapi vahel ja päev otsa kaasas kanda, ilma et õlg väsiks. Kui määratlus «kaasaskantav arvuti» vajaks näidiseksemplari, siis võiks selleks olla Q40.

Kinnitan, et Samsung pole meid raske rahaga kinni maksnud, et me nende sülearvutite klaviatuure kiidaksime. Neil lihtsalt ongi üle prahi klaviatuurid. Klahvisamm on kindel ja klaviatuur jäik, ei põrka ega põtki. Klahvid on täissuuruses ning mõistlikult paigutatud. Tavapärase klaviatuuri kirumistesti (test, mille käigus loetakse kokku vandesõnad, mis kostuvad umbes ühe lehekülje teksti kirjutamisel) läbis see arvuti küll puhtalt. Mitmelgi sülearvutitootjal tasuks Samsungi arvuteid lahata, et saladusele jälile saada.

Püksatult mitte kasutada

12tollise ekraani resolutsioon võib päev läbi ekraani vaadates silmi väsitada, kuid on ideaalne mobiilseks tööks, kus vaja teel olles võimalikult mugavalt oma asju ajada. Plusspunkt mattekraani eest. Lühikeste pükstega süles kasutamise rõõmu vähendab küll veidi töö käigus alt kuumenev korpus, kuid see on hind, mida tuleb passiivjahutuse eest maksta. Randmetugi läheb see eest ainult soojaks, mitte kuumaks nagu mõnedel teistel väikestel sülearvutitel. Fotograafidele pakub kindlasti rõõmu teadmine, et sel arvutil on nii SD- kui CF-mälukaardi lugeja.

Juhul kui vaikusest, väiksusest ja kaalust ostuargumendiks veel ei piisa, siis kas ma olen juba maininud, et Q40 on igati korraliku akuajaga? Selgub, et neli tundi brausimist ei olegi reklaamitrikk. Kui sellest veel vähe peaks olema, siis teadke, et arvutiga tuleb kaasa ka varuaku.

[d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: Intel Core Solo U1400
Graafika: Intel GMA 950 128 MB
Mälu: 1,2 GB
Kõvaketas: 60 GB
Optiline seade: väline (Firewire) DVD+RW DL
Ekraan: 12,1" WXGA 1280 x 768
Muu: 2 x USB, WLAN (a/b/g), Bluetooth, FireWire, võrgukaart, mälukaardilugeja (MS, MS/PRO, SD/MMC, CF), kõrvaklapipesa, mikrofonipesa, VGA-väljund, lisaaku
Tarkvara: Windows XP, Cyberlink DVD-tarkvara, Samsungi võrguhaldus- ja taastustarkvara
Kaal: 1,1 kg

[TESTITULEMUSED]

3DMark 03: 754
3DMark 06: 74
PCMark 05: N/A
Protsessor: 1325
Mälu: 1573
Graafika: N/A
Kõvaketas: 2158
Akutest: 3 : 14

[d] HINNANG:

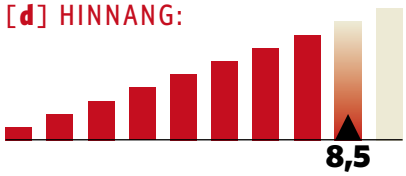

8,5

Tõeliselt mobiilset sülearvutit otsides tuleks Q40 hinnast hoolimata kindlasti võimalikku ostunimekirja lisada. Ausõna.

Ebamaine õhuliikur

LOGITECH MX AIR RECHARGEABLE CORDLESS AIR MOUSE, küsi arvutipoodidest, umbes 2300 krooni

2004. aasta kooliaja hakul üllitas Logitech maailma esimese laserhiire MX 1000. Nüüd, kolm aastat hiljem, astus «esimesena turul» rekorditega harjunud Šveitsi firma järgmisele astmele – hiir ei pea liikumiseks enam laual olema.

● MX Air on superilus: voolujooneline ja läikivmust. Kui pole puhkeasendit, hõõguvad oranžid tulukesed. Kuna hiir on loodud ka pihus hoidmiseks, on põhjaosa samuti rohkem disainitud. Hiirt on mugav puldina peos hoida ja läikiv hõbepind on (kõver-)peegli eest. Kindel hitt naiste seas, kes saavad MX Airi abiga hästi näiteks huuli värvida.

Me teame, kuidas hiired töötavad, ja nii pole MX Airi lauavõimetel vajadust pikemalt peatuda. Hiir on mugav ning lasersensor tagab kiiruse ja täpsuse enamikel pindadel. Erinevuseks on rulliku puudumine. Ratta asemel on puutetundlik pind, millel sõrme libistamine rulli simuleerib (rulliku vajutamise nupuna see ei tööta). Tegevusega kaasneb nõrk rulliku hääl, andes orientiiri kerimiskiiruse kohta. MX/VX-seeriale omaselt võib kerida nii kiirelt kui aeglaselt – vahe tuleb näpu liigutamise kiirusest. Kui puutetundlikkus võõrastav, saab üles-alla kerida erinuppudega.

Uus Wiimote?

Nimes esinev sõna *air* vihjab, et tegu on liigikaaslastest erineva loomaga. Disainhiir tunneb end mugavalt ka lae all (või ükskõik kui kõrgel) ega vaja all pinda. Tegemist pole enam pinna lugemisega, vaid keerukate tähelühenditega süsteemid, millede summa võrdub Freespace Motion Control Technology'ga, hakkavad koostöös toimima güroskoobilaadselt ehk nagu Nintendo Wii liikumistundlik pult.

Õhus kursori liigutamine pole aga kaugeltki kõik. Neli lisanuppu, mis töötavad ka laual, kuid mida on paiknemise tõttu raske kasutada, asuvad end tõestama. Back-nupp teeb programmis (näiteks veebibrauseris) sammu tagasi, Sel töötab vasaku hiirenupuna, Play/Pause logodega nupp teeb täpselt seda, mida näitab.

Pehmem ja nõrgem osa

Vol-nupp töötab ühekordse vajutuse korral heli vaigistajana, kui aga nuppu all hoida ja hiirt õhus üles alla või vasakule paremale viibutada, muutub Windowsi üleüldine helitugevus. Muusikamängija aknas saab puutetundliku rullikuga lisakas ka mängija helitugevust reguleerida. Play/Pause-nuppu all hoides ja hiirt viibutades vahetuvad kuulatavad lood. Peale muusika saab hiir sarnasel moel hakkama ka levinud videomängijate, pildivaatajate ja netilehitsejatega, toetatud programmide nimekiri on Logitechi kodulehel.

MX Airiga on kaasas Logitechi tarkvara SetPoint 4.0. Hiire-*soft*'ile omaselt saab seal määrata kiirus-täpsusomadusi, nupuseadeid (muuta ülesannet), jälgida aku olukorda ja muud nipet-näpet. Kuigi siin on, mida oma käe järgi määrata, ei ole tarkvara kohustuslik – hiir täidab vaikimisi ülesandeid ka lisatarkvara paigaldamiseta.

Miski pole täiuslik. Suurim puudus on pealispind, mille lemmiktegevuseks on näpujägede (kaasas ka puhastuslapp) ja kriimustuste kogumine. Eriti ettevaatlik tasuks olla sõrmusekandjatel. *Laserpointer*'i puudumine pole otseselt küll viga, kuid sellest võiks esitlustel kasu olla. Hiire aku on sisse ehitatud ja kui energiaallikas tühi, on hiir kammitsetuda vooluvõrku käiva läikivmusta laadijaga. Ning hind – see on päris kõrge isegi sellise tehnoloogiat täis tippvidina kohta.

Tehniliselt meistriteos, disainilt kaunitar ja innovatsioonilt penikoormapikkune samm edasi. Aga ka kallis.

[d] LEHO LAHTVEE

[TEHNILISED ANDMED]

Levi: 2,4 GHz juhtmevaba, kuni 10 m kaugusele
Aku: sisseehitatud Li-ion
Toetatavad operatsioonisüsteemid: Windows XP/Vista

[d] HINNANG:

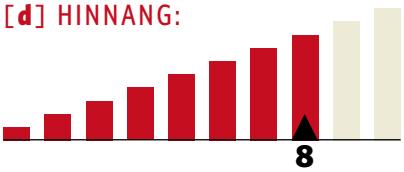

Alguses ehk veidi harjumatu õhus kasutada, kuid sellegipoolest väga uhke eliitvidin. Esimese sarnase pääsukesega on Logitech õigel teel.

90th Anniversary
CASH BACK

Nikon

At the heart of the image

Pilt kajastab tegelikku suurust ja peaaegu tegelikku kaalu.

10.2 MEGA PIKSLIT*
MAAILMA KERGEIM DSLR

TIPA 2007

Nikon D40x DIGITAL

Nikon D40x. Uskumatult kerge ja väike nii hea DSLR-i kohta.

D40x-i Nikkori lääts ja Nikoni tehnika tagavad kiire reageerimise, elavad värvid ja üliterava autofookuse. Seejuures on kaamera väike, kerge ja väga lihtsa menüüga. Laiast lisatarvikute valikust rääkimata.

TASUTA!
Nikon SCHOOL BASIC
www.nikonschool.eu

Nikon, mitte lihtsalt kaamera.

www.nikon-is-different.com

*10 megapikslilise AFS-C mõõdus sensoriga DSLR kaamerate seas aku, mälukaardi ja kaitsekorgita. Seisuga 6. märts 2007. a. Allikas: Nikon Corporation.

Maainterneti tegelik nägu

KÕU INTERNETITEENUS, www.kou.ee, 298 krooni kuus

KÕU turundusmeeskonnale tuleb soovida palju õnne. Nende võrk on suutnud paari kuuga Eestis tekitada sellise tormi, et isegi mõned Tallinna südalinnas elavad inimesed on kaalunud ADSList loobumist ja KÕU ostmist.

● Tegelikult ei ole KÕU mingi ime, kuigi nad oma kampaanias on üritanud sellist muljet luua. Üldjoontes on ju tegemist ühe mobiilsidevõrguga ja neid on meil riigis juba kolm tükki. Erinevus on CDMA-tehnoloogias, mis kasutab 450 MHz sagedust ning 450 MHz lained levivad palju paremini kui 900 või 1800 MHz lained GSM-võrgus.

Teiseks ei tasu unustada, et KÕU on ainult andmesideks loodud mobiilivõrk ja et GSM-võrkudes andmeside kasutajad peavad ruumi jagama kõneklientidega, mistõttu võib ühine «toru» olla kitsam. Teoreetiliselt võiks KÕU olla andmesideks kiirem ja stabiilsem kui GPRS, EDGE või 3G.

Juunis ehk testperioodil kogetu andis sellele kinnitust: KÕU levis isegi ääremaadel ning keskmiselt 1 Mbps kiirusega ühendus oli kättesaadav ka siis, kui levitugevus kõikus kahe «pulga» ümber. Ühendus oli äärmiselt stabiilne. Suured muutused toimusid aga kohe juuli alguses, kui võrk kasutajatele avati ehk kui tekkis koormus. KÕUga on nii, et ühe masti külge koondunud kasutajad jagavad omavahel selle andmesideressursi ära ehk mida rohkem kasutajaid, seda aeglasem ühendus. Nii muutuski KÕU kasutamine tihtipeale loteriiks, kus andmeside kiirus sõltus kellaajast, asukohast ja ilmast. Midagi hullu ei juhtunud, aga selge oli see, et 1 Mbps oli möödanik, tavaline oli samas kohas nüüd 200–300 kbps.

Kui KÕU võrk korda saadakse (praegu kurdavad kasutajad müstiliselt aeglaste kiiruste üle), siis ilmselt kiirused just sinnakanti jäävadki ning KÕU kukub üleshaibitud kõrgustest tagasi sinna, kus ta peaks olema: konkureerima mobiilsideoperaatoritega. Kellel on vaja maale püsiühendust, sel on targem uurida WIMAXit, kellel on vaja aeg-ajalt suvilast ja metsast internetti saada, peaks kaaluma Elisa 15kroonist mobiilinterneti päevapiletit, kui levitingimused seda võimaldavad.

KÕU jääb kuhugi nende vahele. Koos modemi rendiga tuleb KÕU kuumakse 400 krooni kanti ja seda on aeg-ajalt metsast internetis käimiseks liiga palju. Statsionaarse ühenduse jaoks on KÕU pakutavad kiirused aga veidi liiga aeglased. Kui asukohas WIMAX levib ja seda on võimalik paigaldada mõistliku hinnaga, on WIMAXil KÕU ees eelis.

Kindlasti on olemas hulk inimesi, kes palju mööda Eestit ringi sõidavad ja vajavad suvalisel hetkel internetiühendust, ka neile KÕU sobib. Loodetavasti hakkab aga haibi tekitatud roosa udu vaikselt hajuma ja KÕU astub päris-maailma.

[d] HENRIK ROONEMAA

[TEHNILISED ANDMED]

Võrk: 450 MHz CDMA 1xEVDO Rev.A
Andmeside kiirus: kuni 2 Mbps
Liitumine: tasuta
Kuumakse: 298 krooni
Modemid: statsionaarne modem 3280 krooni (109 krooni kuus), mobiilne modem 2420 krooni (114 krooni kuus)

[d] HINNANG:

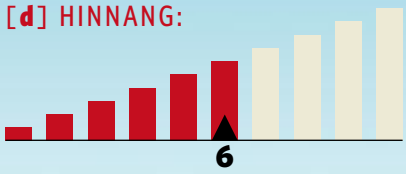

Liigselt üleshaibitud, kuid korralik internetiteenus. Peamine on KÕUd näha sellena, mis ta on: mobiilinternet, mitte ADSLi asendaja.

SVEN VAHAR

Leierkastid on tagasi

CREATIVE TRAVELSOUND ZEN V, Zebra, 1100 krooni

Creative'i TravelSound on tore leierkast, mida kasutaksin küll, kui suudaksin välja mõelda kas või ühe elujuhtumi, kus ma sellist väikest kõlarikomplekti kaasas tahaksin vedada. Koju jällegi on ta liiga väike ja nõrk.

● Aknalaual olev must kast, mille sisuks on üks Creative V Plus MP3-mängija, neli väikest kõlarit ja antenn, ei püüa millegagi tähelepanu. Ilus pole, kole ka mitte, neutraalne. TravelSoundi heli on üllatavalt meeldiv – ei osanud oodata nii mahlakat helipilti.

Armastab Creative'i seadmeid

Kui sul veel pole Creative V Plusi või mõnd muud sama firma samas mõõdus mängijat, pole TravelSoundi mõtet osta. Jah, juhtme abil saab külge ühendada suvalise MP3-mängija (või CD-mängija), aga siis on komplekt kohmakas, raadio võimalust pole ja üldse kaob põhjus, miks just see kõlar osta.

TravelSoundi keskel asuvasse pesasse sobib täpselt Creative'i MP3-mägija, tagaküljel on mini-USB-, *line-in-* ja *subwoofer out*-ühendused. Lisaks vooljuhutmele vajalik auk, kui soovid akusid säästa. *Subwoofer* tuleb eraldi juurde osta, proovitud komplekti see ei kuulunud. Nuppudega ei priisata, aga neist pole puudust. Sisse-väljalülitamisnupp, tavalise helipildi ja virutaalse *surroundsound*'i valik, raadio ja mp3 vahel valimine ning helitugevuse muutmiseks vajalikud nupud. Transportimisel kuluks ära sang, sest plastmasspind on libedavõitu. See-eest on komplektis pehme kott, mis vähemalt tolmu ja muu sodi eemale hoiab.

Kaasasolevalt puldilt leiab veel edasi-tagasi kerimise ja mängimise-katkestamise nupud. Pult on ilus, kerge ja õhuke, mahub hästi näiteks rinnataskusse.

Kuhu sellega minna?

Küsimärk kerkib minu jaoks üles kasutusvõimalustele mõeldes. Ainus reaalne vajadus tekiks siis, kui sõpradega tundmatusse suvilasse või sauna minna ja on soov muusikat kuulata. Tantsupidu selle riistapuuga ei tee, selleks jääb tal võimsust puudu, niisama taustaks sobib mängima hästi. Creative oleks võinud kella ja äratuse lisada, oleks magamistuppa sobiva kvaliteetse kellraadio saanud.

Randa, piknikule ja loodusesse ma muusikat kaasa ei tassi, looduse hääled on meeldivamad ja sõpradega suhtlemist ei pea pidevalt mingi müraallikas segama.

Akude tühjenemisest TravelSound märku ei anna, aga AA-tüüpi patareisid saab igast bensiinijaamast ja külapoest osta.

[d] SIIM TELLER

[TEHNILISED ANDMED]

Võimsus: 4 W RMS kanali kohta
Sagedusala: 150 Hz ~ 20 kHz
Akude kestvus: kuni 25 tundi 4 AA-patareiga
Kaal: 755 g

[d] HINNANG:

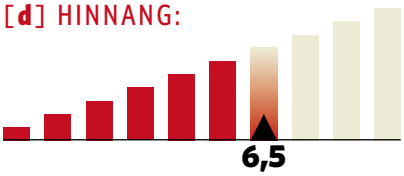

Sobib, kui a) sul on Creative'i MP3-mängija olemas ja b) mõtled välja, kuhu ta kaasa võtta. Koju tahaks võimsamat kõlarikomplekti.

61 sentimeetrit silmarõõmu

SAMSUNG SYNCMASTER 245B, Euronics, 8999 krooni

Kes ei tahaks suurt monitori? Sellist, mille jaoks tuleb laual spetsiaalselt ruumi teha. Veidi kitsaks küll läheb, aga no ikkagi, suur monitor on ju kõvasti parem kui väike? On. Kallim ka? Mitte tingimata.

● Samsung SyncMaster 245B on juba sellest klassist, mille poole tavaliselt uut monitori valides ei hakatagi vaatama, arvates, et küllap ei käiks 24tollisest monitorist lihtsureliku rahakoti jõud üle. Aga oh üllatust, käib küll. SyncMaster 245B on küll üks soodsamaid 24tolliseid monitore, mis meil poest saada on, jäädes hinnavahemikku, milles on tavaliselt head 21–22tollised monitorid.

Pilti näitab, trummi ei löö

Hea hinnaga suur monitor viitab reeglina sellele, et millegi arvelt on ikkagi kokku hoitud. Selle monitori puhul on õnneks kokku hoitud vaid lisavõimaluste pealt. Monitoril on ainult kaks liidest: DVI ja analoog-VGA. Kelle arvates peaks monitor lisaks pildi näitamisele ka tantsima ja trummi lööma, peab heaga mujale vaatama. 245B on ehituselt ja väljanägemiselt lihtne, kuid stiilne. Erinevalt nii mõnestki teisest sama suurest monitorist on sellel pöördalus, monitori saab laual paremale-vasakule keerata monitori tõstmata või kummitalda vägistamata. Kõrgust saab reguleerida 10 cm ulatuses, ning ekraani saab kallutada mitte ainult tahapoole, alumist serva enda poole tõmmates, vaid ka ettepoole, lükates alumist serva jalaga paralleelsest asendist edasi sügavamale. Tänu sellele saab monitori kohandada enda tööasendi järgi isegi siis, kui istuda mingil põhjusel monitorist madalamal.

Ninapidi juures istuda ei tasu

24 tolli on aga juba selline suurus, et laua taga monitorile suhteliselt ligidal istudes on võimatu leida sellist vaatenurka, mille puhul värvid oleksid terve ekraani ulatuses ühtlased. Eelseadistatud kuvarežiimide vahel saab lülitada menüüdesse sukeldumata, näiteks filmi jaoks on soojemate värvidega režiimi sisselülitamine vaid paari klõpsu küsimus: esimese nupuklõpsuga näidatakse režiimiloendit ning järgmistega saab valida.

Palju reklaamitud dünaamiline värvirežiim kontrastiga 3000 : 1 on aga ülepingutatult kärts, see oli ainus värvirežiim, kus polnud näha peent musta joonestikku testpildi punasel taustal ning seni loetav väike tekst muutus korraga lünklikuks. Värvifriigid peavad peenhäälestuse ikkagi käsitsi tegema. Muus osas on pilt aga selge ja ilus, nagu korralikult Samsungi monitorilt oodata võibki. Ka analoogliidese kaudu on pilt ühtlaselt terav ning ebaselgeid «laineid» silma ei hakka. [d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Suurus: 24 tolli
Loomulik lahutusvõime: WUXGA 1920 x 1200
Ekraanivorming: 16 : 10
Piksli suurus: 0,27 mm
Kontrastsus: 3000 : 1 (dünaamiline)
Heledus: 400 nitti (cd/m²)
Reaktsiooniaeg: 5 ms
Vaatenurk (H/V): 160˚/160˚
Liidesed: DVI-D, D-SUB VGA
Muu: Windows Vista sertifitseeritud, HDCP
Tarbitav võimsus: kuni 100 W
Mõõtmed: 56 x 44,4 x 25 cm
Kaal: 8,4 kg

[d] HINNANG:

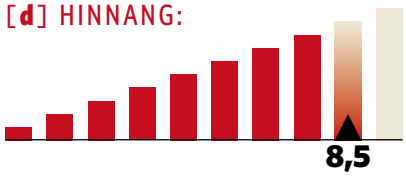

Suur, hea pildiga, ergonoomiline ja soodne. Tuleks kindlasti lülitada ostuplaanidesse, kui läheb vaja suurt monitori.

Head aega, Creative

PHILIPS SA5145 (4 GB), Euronics, 2199 krooni

Paari kuu eest testisime Philipsi *flash*-mälul põhinevat video- ja MP3-mängijat ning olime rahul. Nüüd on meil kuulata tema väiksem vend SA5145, mis on esiteks müstiliselt odav ning teiseks mitte sugugi halvem kui kallimad konkurendid.

● Kindel on see, et Philipsi MP3-mängijate osakonnas on toimunud mingid muutused. Veel aasta tagasi pugesid Philipsi inimesed nahast välja, et maailma kõige lahedamaid MP3-mängijaid valmistada, kuid need tulid välja liiga suured, liiga rasked, liiga kohmakad ja liiga kallid. Apple võis järjekordse konkurendi rahulikult maha kanda, iPod oli endiselt parem ja kohati ka odavam.

Nüüd on Philips aga astunud suure sammu edasi. Juba juunikuu [digis] testitud SA6015 oli mõnus kasutada: heade nuppudega, hea suure ekraaniga ning suurepärase menüüsüsteemiga. Sama joont jätkab firma ka SA5145 juures: tegemist on umbes iPod Nano suuruse mängijaga, mis muuhulgas näitab ka pilte ja WMV-formaadis videot. Ta on väiksem kui SA6015, kuid peamised juhtnupud on samad.

Ekraan on triibuline

Kui juba iPod Nanoga võrdlemiseks läks, siis tuleb ka mainida, et Philipsi 4 GB mängija on umbes 1000 krooni ehk kolmandiku võrra odavam kui 4 GB Nano ja see annab SA5145-le Nano ees väga suure eelise. Ühtlasi on ta samamoodi 1000 krooni odavam kui teine peamine konkurent, Creative Zen V Plus.

Odavus pole muidugi alati hea, sest kokkuhoiuga võivad paljud elementaarsed asjad aknast välja lennata. SA5145 suurimaks miinuseks on kehv ekraan, kus horisontaalsed jooned on isegi menüüde brausimisel näha ja nii pole suuremat kasu ka sellest, et ta pilte näitab või videot mängib.

Teised langetagu hindu

Teiseks on tema küljes liiga palju nuppe. Neli noolt, nende keskel sisselülitamis- ja mängimisnupp, ümberringi veel järgmise/eelmise loo nupud, menüünupp, lukustamisnupp ja külje peal helitugevuse nupud. Võiks ju vähemaga hakkama saada.

Menüüsüsteem on piisavalt lihtne, et teenida kiitust. Muusikat saab brausida erinevate *tag*'ide järgi, alates artistist ja lõpetades aastaga, mängijas saab koostada ühe *playlist*'i, muusikat tärnidega hinnata ja pärast kõrgemini hinnatud muusikat mängida. Ka hulk ekvalaiseriseadistusi on mängijasse sisse ehitatud, ent kogemus ütleb, et neid on üsna tark hoida väljalülitatuna.

[TEHNILISED ANDMED]

Failiformaadid: MP3, WMA, JPEG, WMV
Ekraan: 1,8 tolli, 220 x 176 pikslit, 65K värvi
Sagedusala: 20–16 000 Hz
Väljundvõimsus: 2 x 2,5 mW (16 Ohm)
Ühendus: USB 2.0
Aku kestvus: kuni 20 tundi muusikat, kuni 2 tundi videot
Mõõtmed: 4,6 x 1 x 9,3 cm
Kaal: 60 g

Philipsi uute MP3-mängijatega kaasa tulevad klapid on üsna head. Kallimate kõrvasiseste klappidega proovides tuli muidugi bassi ning detaile juurde, kuid ka SA5145 originaalklapid kannatavad kuulata ning erinevalt Apple'i ja Creative'i klappidest ei kimbuta neid teravusprobleem. Mõnele võib aga SA5145 heli liiga vaikseks jääda, piir tuleb vastu üsna kiiresti ja mürarikkamates kohtades oleks müra isoleerivad kõrvasisesed klapid hea mõte.

Kuniks konkurendid jäävad sama mahu juures kolmandiku võrra kallimaks ning mitte eriti märkimisväärselt paremaks, püsib meie ostusoovitus sellele Philipsi mängijale. Siiski tuleb öelda, et «suurem vend» SA6015 meeldis meile rohkem, kas või juba oma kvaliteetsema ekraani poolest. Eesti hinnakirjades ei ole näha suurema mängija 4 GB versiooni, kuid ka 2 GB mudel on väga mõistliku hinnaga (alla 2000 krooni), nii et kaalu ka selle ostmist. Niisiis, head aega, Creative ja tere tulemast tagasi, kui hinnad on langenud.

[d] HENRIK ROONEMAA

[d] HINNANG:

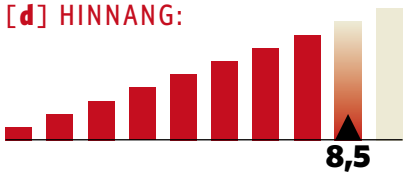

Keskmiselt korralik MP3-mängija, mis edestab konkurente hinna poolest märkimisväärselt. Mitte nii glamuurne kui iPod, aga hea valik.

Nokiaga navigeerimas

NOKIA 6110 NAVIGATOR, küsi mobiilioperaatoritelt, alates 6299 kroonist

Mõned nädalad tagasi Elva rattamaratonile minnes pistsin taskusse uue Nokia 6110 Navigatori. Tallinnast Elvasse sõitmisel peaks eksimiseks ikka väga osav olema, kuid tahtsin vaadata, kuidas uus Navigator minu juhendamisega hakkama saab.

● 6110 Navigator on tüüpiline uuema aja S60v3 FP2 Nokia mobiiltelefon, mida eristavad teistest omasugustest sisseehitatud GPS-moodul ning spetsiaalne lisanupp Route66 navigatsioonitarkvara käivitamiseks. WiFit ei ole, kuid see-eest on võimalik nautida kiire 3,5G HSDPA andmeside võimalusi.

Kui Tallinnas oli enamik suuremaid tänavaid ilusasti kaardiga kaetud ja navigeerimine läks ladusalt, siis Tallinnast välja jääval alal on olemas vaid suured põhimaanteed. Mul oli vaja enne Tartut korra Voorelt läbi käia. Peast teadsin, et sinna saamiseks tuleb Palamuselt läbi sõita ning varsti peakski Voorele jõudma. Paraku ei tea Route66 navigatsioonitarkvara ei Palamusest ega Voorest midagi. Suure tee peal sõitmisega saab vast igaüks hakkama, kuid niipea, kui on vaja peateelt maha keerata, on vähemalt Nokia Navigatori Route66 navigatsioonikaart kasutu.

Sõidu ajal ära parem kasuta

GPS leidis koordinaadid käivitamisel minuti-paariga. Hääljuhised olid selged, kõlavad ja hästi arusaadavad. Kasutajaliidest oli mugav käsitseda, kuid telefoni ekraan on sõidu ajal autos vaatamiseks siiski natuke ebamugavalt pisike. Võib-olla ei peakski sõidu ajal navigeerimist kasutades üldse kaarti vaatama, kuid vähemalt minul oli alguses soov vaadata ja kontrollida, kus ma ikka parasjagu kaardil asun.

Tootja koduleht reklaamib lisaks navigatsioonile ka panoraamfotode tegemise võimalust. Enam ei pea panoraami tegemiseks pildistama eraldi nelja või enamat pilti, mille tarkvara pärast kokku liimib, vaid mulle tundub, et panoraamide tegemiseks kasutatakse kuidagimoodi videorežiimi. Käivitad panoraamvõtte ning ühe korraga ilma ühtegi eraldi pilti tegemata lihtsalt keerutad fotokaga ümber oma telje või nii pikalt, kui pikka panoraampilti soovid. Tarkvara lõpetab pildi ise ära, kui saab aru, et pildi algus ja lõpp hakkavad kattuma ning et 360kraadine ring on täis.

Iga päev 80grammise telefoni asemel 125grammise klotsi suvepükste taskusse pistmine tundub esimesel hetkel küllaltki hirmuäratav. Harjumise asi, aga suvel päris nii suurt telefoni parema meelega kogu aeg kaasas ei kannaks.

[TEHNILISED ANDMED]

Võrgud: HSCSD, GPRS, EDGE, HSDPA
Ühendused: Bluetooth, USB, GPS, FM-raadio
Ekraan: 2,2 tolli QVGA, 320 x 240 pikslit
Kaamera: 2 megapikslit
Kõneaeg: kuni 2,5 h, ooteaeg kuni 260 h
Mälu: 40 MB, microSD mälukaardi pesa
Mõõtmed: 10,1 x 4,9 x 2 cm
Kaal: 125 g

Tõsine akuröövel

Prooviperioodil ei kasutanud telefoniga navigeerimist just üleliia palju, kuid ääreni täis laetud akuga teele minnes pidin juba enne õhtut laadijat otsima asuma. Navigatorit autos kasutades on üsna vältimatu lisakulutus spetsiaalne selle mudeli jaoks valmistatud Nokia CR-48 autohoidik: sealt on mugavam kaarti jälgida ja ilma selleta ei kesta aku eriti kaua. Energiakulu ühe kõike tegeva seadme kohta on üsna suur.

Soovitaksin võtta pigem ühe tavalise, lihtsa, hea ja korraliku Nokia mobiiltelefoni, millele võiks osta juurde Bluetoothi GPS-seadme, ning hangiks telefoni lisaks navigatsioonitarkvara. Tõenäoliselt ei kasuta ma iga päev niikuinii GPSi navigeerimiseks ning mis ma tast siis ikka pidevalt telefoni sees kaasas kannan.

[d] OLIVER OJAMAA

[d] HINNANG:

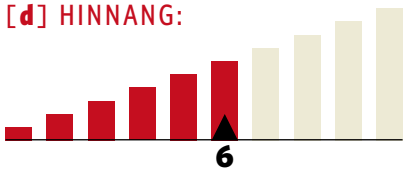

GPS-telefon, mis töötab hästi, kuid Eesti kaart on väljaspool Tallinna hõre ja hind on üsna soolane. Igapäevaseks kandmiseks raskevõitu.

www.pentax.ee

PENTAX
for your precious moments

VÄIKE JA TUNDLIK.
PUUTETUNDLIK!

~~HIND: 3990.-~~
UUS HIND: 2990.-

Optio T30

SENSOR: **7,1** MEGAPIKSLIT
OBJEKTIIV: **3x** OPTILINE ZOOM
LCD EKRAAN: **3** TOLLI, PUUTETUNDLIK
KAAL: **120** GRAMMI

Sinu uus stiilne sõber seab digikaameratele uued standardid. Viisime Optio T30 kõik pildistamiseks vajalikud funktsioonid mugavalt kaamera tagaküljel asetsevale LCD ekraanile ja lõime sellega uue kiiruse ja mugavuse võrdkuju. Optio T30 on stiilne, kerge, kvaliteetne ning nüüd ka enneolematult tundlik – puutetundlik.

Suuremad edasimüüjad: Photo Point · enter · K - Arvutisalong www.k-arvutisalong.ee

PENTAX

HP esimene puutetundlik

HP PHOTOSMART R937, hind ja müügikohad selguvad augustis

Olgem ausad, HP kaameratel ei ole [digi] testides just hästi läinud. Printerid, skännerid, arvutid, monitorid – palun väga. Nüüd nad üritavad jälle ja seekord millegi erilisega.

● Photosmart R937 on HP kaamerate seas mitmes mõttes eriline. Esiteks hakkab kohe silma, kui suur see on, kuid kaamerat ümber pöörates saab kohe selgeks ka põhjus: terve tagaküljе on enda alla haaranud hiiglaslik 3,6tolline ekraan ning ruumi on jätkunud vaid paarile nupule. R937 näol on tegemist HP esimese puutetundliku ekraaniga kaameraga ning tõenäoliselt ka HP kõige inetuma kaameraga.

Pole just modellimõõtu

R937 esikülg on imelikult kaardus ning objektiiv eraldi välja tõstetud. Keset kaamerat laiutab kolmekordse optilise suumiga Fujinoni objektiiv ning selle kohal välk. Ilmselt ei mahtunud tehnika pisemasse korpusse ära, aga tulemuseks on inetu korpus, mis ei istu eriti hästi käes. Ühe käega on pilti kehv teha, tasakaalu on raske leida. Tagaküljelt pole kaamera aga sugugi inetu. Suur ekraan näeb šikk välja ning on lisaks ka valgustundlik, osates sõltuvalt ümbritsevast valgusest eredust sättida.

Riistvara poolelt on veel oluline see, et R937 laeb end vajadusel ka USB-pordist ning et aku kukkus ilma igasuguse hoiatuseta 3/4 pealt nulli ning oligi tühi. Ootamatu ja ebameeldiv.

Tarkvara osas on HP lähenemine sümpaatne. Oranži-valgega puutetundlikud menüüd on lihtsad. Kuigi kaamera randmepaela küljes on plastmassist pliiatsike, saab menüüdes hakkama ka näpuga. HP on kasutajaliidesest välja visanud pea kõik, mida välja visata on andnud. Käsitsijuhtimist sisuliselt ei ole, saab valida vaid ISO, särimõõtmist (evaluative ja punktsäri), valge balanssi, särikompensatsiooni ja särikahvlit. Vahepeal juba kontrolli alt väljuma kippunud automaatrežiimide arvu on tuntavalt kärbitud.

Kaamera fotovõhikule

Selle poolest on R937 justkui perfektne kaamera asjatundmatule kasutajale, kes tahab lihtsalt sihtida ja tulistada: kõik keerulised avaarvud, särikiirused ja muu on kõrvale heidetud ning keskendutud sellele, kuidas keskmine kodanik saaks võimalikult valutult oma Egiptuse-reisi pildistada.

Alles on HP Design Gallery piltide minimaalseks töötlemiseks kaameras. Samuti on endiselt tasemel HP välja töötatud panoraampiltide tegemise süsteem, kuid huvitaval kombel ei ole R937-s praegu väga moes olevat näotuvastust ega ka optilist stabilisaatorit. Juurde on lisatud fotode sildistamise võimalus (näiteks võid kõigi oma Egiptuse-piltide sildiks märkida «egiptus 2007») ning tore on see, et need sildid kanduvad näiteks Windows Vistasse automaatselt üle.

E937 müügihinda Eestis ei õnnestunud meil teada saada, USAs on tema hinnaks märgitud 300 dollarit ja see tähendab, et Eestis peab arvestama ilmselt 5000–6000 krooniga. Pildikvaliteet seda hinda siiski ei õigusta ning meie arvates ei peaks nii lihtsa kaamera eest nii palju maksma. Suuri probleeme on müraga (ISO 400 on juba päris kole), samuti võiks kiirem olla autofookus ning fakt on see, et teised sama kallid kaamerad teevad paremaid pilte.

[d] HENRIK ROONEMAA

[TEHNILISED ANDMED]

Sensor: 8 megapikslit
Objektiiv: 3kordse optilise suumiga Fujinon
Ekraan: 3,6 tolli, puutetundlik
Mälu: 32 MB sisseehitatud, SD- ja SDHC-mälukaartide tugi
Tundlikkus: ISO 100, 200, 400, 800, 1600
Video: 640 x 480 pikslit, 24 fps
Mõõtmed: 10,4 x 2,5 x 7,1 cm
Kaal: 190 g (ilma akuta)

[d] HINNANG:

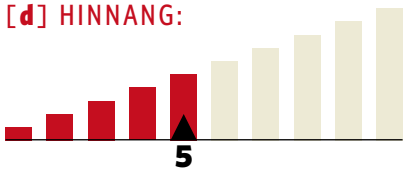

Puutetundliku ekraaniga väga lihtsalt kasutatav kaamera, aga liiga kallis ning tahaks ka paremat pildikvaliteeti.

Fookus-pookus!

SONY ERICSSON K810I, EMT, 5790 krooni

Kui telefoni perekonnanimeks on Cyber-shot ning tootjaks Sony Ericsson, siis ei pea just kuigi nutikas olema taipamaks, et tegemist on eelkõige kaameratelefoniga. 3,2 megapikslit telefonikaameral on juba täiesti arvestatav number.

● K810i puhul oli seda kätte võttes esimeseks reaktsiooniks, et see on ju täitsa telefoni mõõtu ja kaalu! Ma tahaks uskuda, et ma pole ainus, kelle arvates võiks telefon kaaluda pisut rohkem kui pastakas, olla paksem kui paberileht ja suurem kui visiitkaart. Seda telefoni pole võimalik kogemata pintsakuhõlmaga riivates laualt minema pühkida.

Mugavam kui arvata võiks

Kuna tagakülg on kaetud õhukese kummikihiga, pole telefon libe ei laual ega käes ning seda on meeldiv peos hoida. Ekraani kaitsev läikiv kattekiht ulatub ka üle klahvistiku, mis tähendab muidugi igapäevast näpujälgede pühkimist. Ekraan on suur ja esialgu imetillukesena tundnud kiri on tegelikult väga terav, selge ja loetav.

Tähemärgid klahvide juures on ühed väikseimad, mida ma telefonidel näinud olen. Kellel tähtede paigutus peas pole, sellel võib olla tükk tegemist, et kributähtede hulgast just õigeid leida. Ümmargusi klahve on mugavam vajutada, kui võiks arvata, vale- ja tühivajutusi praktiliselt ei esine.

Mälukaardile ligipääsemiseks pole vaja korpust lahti kiskuda. Paela kinnitusaas on metallist ega nõua nööri läbiajamiseks õmblejaosavust.

Ekraani ülaservas on kaks nuppu pildistamisviisi ja -olude valikuks. Klaviatuuri esimese rea klahve (1,4,7,*) kasutatakse kaamerarežiimis pildikvaliteedi, makro, viitpäästiku ja välgu lülitamiseks. Telefoni väljalülitamisel seadistused säilivad. Kaamera välklamp töötab nii tava- kui punasilmsuse vähendamise režiimis, kuid selle valgus ulatub vaid kuni paari meetri kauguselle. Küll aga on lähivõtetel kõvasti kasu punasest autofookuse abivalgusest, mis aitab hämaras kiiremini ja täpsemalt fokuseerida. Päevavalges tehtud pildid on igati korralikud, kuid tubastes oludes jäävad fotod ikkagi äratuntavalt kaameratelefonilikult müraseks.

Sellegipoolest on pildikvaliteet harju keskmise mobiilikaamera omast kõvasti etem. Pildist parima võtmiseks on asjatundjail võimalik kasutada näiteks punktmõõtmist.

O. W. Masing seda ei kasutaks

Telefoni positiivset üldmuljet ei suuda rikkuda ka klaviatuuri kohal asetsevad veidi tuimad funktsiooninupud, mis vahel tahavad üsna tugevat ja täpset vajutust. Etteheide, millest siiski ei pääse, on endiselt puuduv eestikeelne T9-tekstisisestus ning olematu õ-täht, mis on eesti keeles olnud juba üle 180 aasta...

[d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Võrgud: GSM 900/1800/1900 + UMTS 2100
Ekraan: 240 x 320 pikslit, kuni 256 000 värvitooni
Andmeside: GPRS, 3G
Ühendused: Bluetooth, infrapuna, USB-andmekaabel
Multimeedia: FM-raadio, video- ja muusikamängija, kaamera
Kaamera: 3,2 megapikslit, autofookus, AF-abivalgus, välklamp, punktmõõtmine, viitpäästik, pildiparandustehnoloogia
Kõneaeg: kuni 10 tundi, ooteaeg kuni 400 tundi
Mõõtmed: 10,6 x 4,8 x 1,7 cm
Kaal: 115 g

[d] HINNANG:

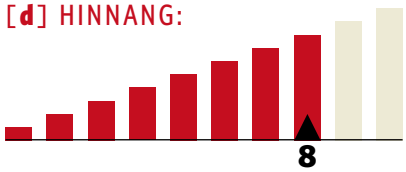

Vana katki läinud digikaamera võib selle telefoniga juba asendada küll. Uuematele veel päris kannale ei astu.

Nokia N95.
Arvutid on nüüd sellised.

See on arvuti. See on hääl. See on 5 Mpx kaamera. See on meediapleier.
See on raamat. See on GPS. See on kauplus. See on MP3-pleier.
See on silm. See on telefon. See pole üks asi, vaid mitu.

ZEISS
Carl Zeiss Optics

EUROPEAN PHOTO & IMAGING AWARDS
TIPA
TECHNICAL IMAGE PRESS ASSOCIATION
2007
BEST MOBILE IMAGING DEVICE
NOKIA N95

© 2007 Nokia.

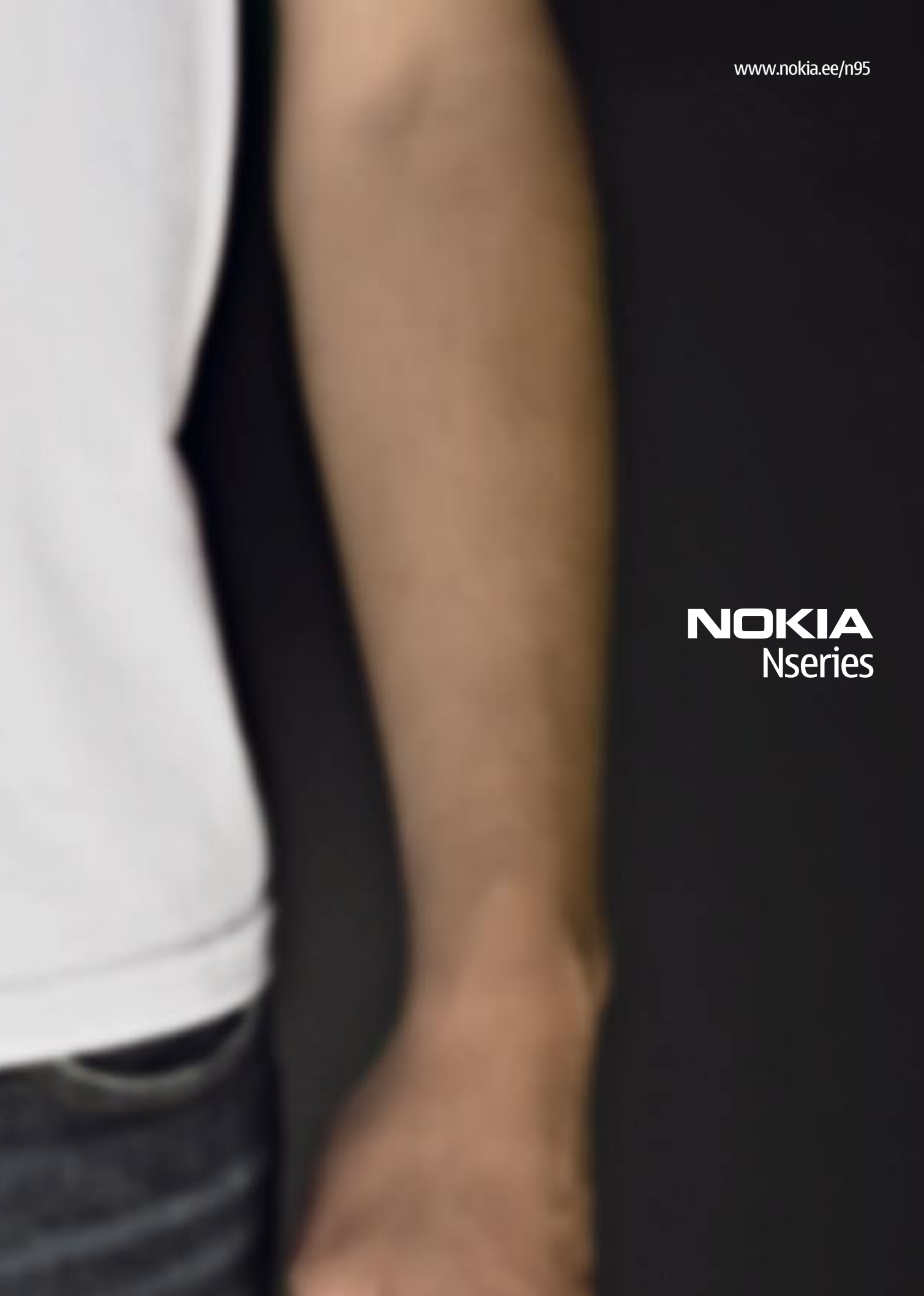
www.nokia.ee/n95
NOKIA
Nseries

Failid meili asemel läbi veebi!

Küllap on meil kõigil juhtunud, et ühel päeval jääbki meiliprogramm muudkui sikutama ja sikutama, sest keegi nupuvend on otsustanud saata meile e-postiga näiteks viiemegabaidise faili. Või neli kolmemegast faili. Teeb ju meele mõruks?

● Mis oleks lahenduseks? Suurem postkast? Vale. Failide CD-plaadiga edasi-tagasi loksutamine? Vale. Tänapäeval oleks ainuõige vastus kasutada mõnda tasuta failihoiukohta, kuhu saab üles laadida suuremahulisi faile ning lasta sõpradel need sealt all laadida. Milleks ummistada nii enda kui sõbra kirjakasti suurte failidega? Veebist võib leida kümneid kohti, kuhu saab faile üles laadida, ilma et peaks hakkama mässama FTP-ga. FTP on friikidele. Normaalsete inimeste jaoks on veebiteenused.

Olgu failideks kas eelmise nädalavahetuse sünnipäevapildid, tööalased materjalid, isetehtud koduvideo või midagi muud – kõike, mis on e-postiga saatmiseks liiga suur, saab tasuta veebiteenustesse hoiule panna ning sealt sobival ajal ära tirida.

[digi] testis veebiteenuseid, mis võimaldavad faile tasuta talletada ning kuhu pole tarvis registreeruda. Tahtsime leida teenust, mida oleks lihtne kasutada ning mis ei üritaks kasutajat lohku tõmmata.

Tabelis antud 10 MB faili üleslaadimiskiirus tuleks võtta ligikaudseks orientiiriks, see sõltub internetiühenduse kiirusest ja võrgu koormusest nii üleslaadija kui serveri poolel, kuid mingi ülevaate võib see Eestist kasutamise jaoks siiski anda, sest mõni teenus oli teistest ikkagi peajagu kiirem ja mõni kõvasti aeglasem.

Väga palju rõhku ei tasuks panna reklaamitud maksimaalsele mahupiirangule, 2 GB kõlab ju uhkelt, ent brauseri kaudu säärase suurusega faili välismaa serverisse üles laadida on utoopia. Testi jaoks arvestasime, et keskmiselt võiksime tahta üles laadida kuni paarikümne megabaidi suurusi faile. 100 MB oleks kodu-ADSL ühenduse taga piinarikas, paarkümmend megabaiti aga kannatab välja.

[d] SVEN VAHAR

KUIDAS ME TESTISIME

Lubatud maht ja hulk: Kui suuri faile tohib üles laadida ning kas korraga saab laadida ka mitut faili?
Aegumistähtaeg: Kui kiirelt ning mis tingimustel üles laetud fail aegub? On oluline teada, kas faili saab kätte ka järgmisel nädalal või kuu aja pärast.
Kasutamismugavus: Kas failide üles- või allalaadimine on lihtne või nõutakse kasutajalt veel mingeid lisatoiminguid (reklaamidel klõpsamine või koodide sisestamine)? Reklaamiks ei lugenud me sama saidi teiste teenuste tutvustamist veebilehel, kui see oli tagasihoidlikult vormistatud.

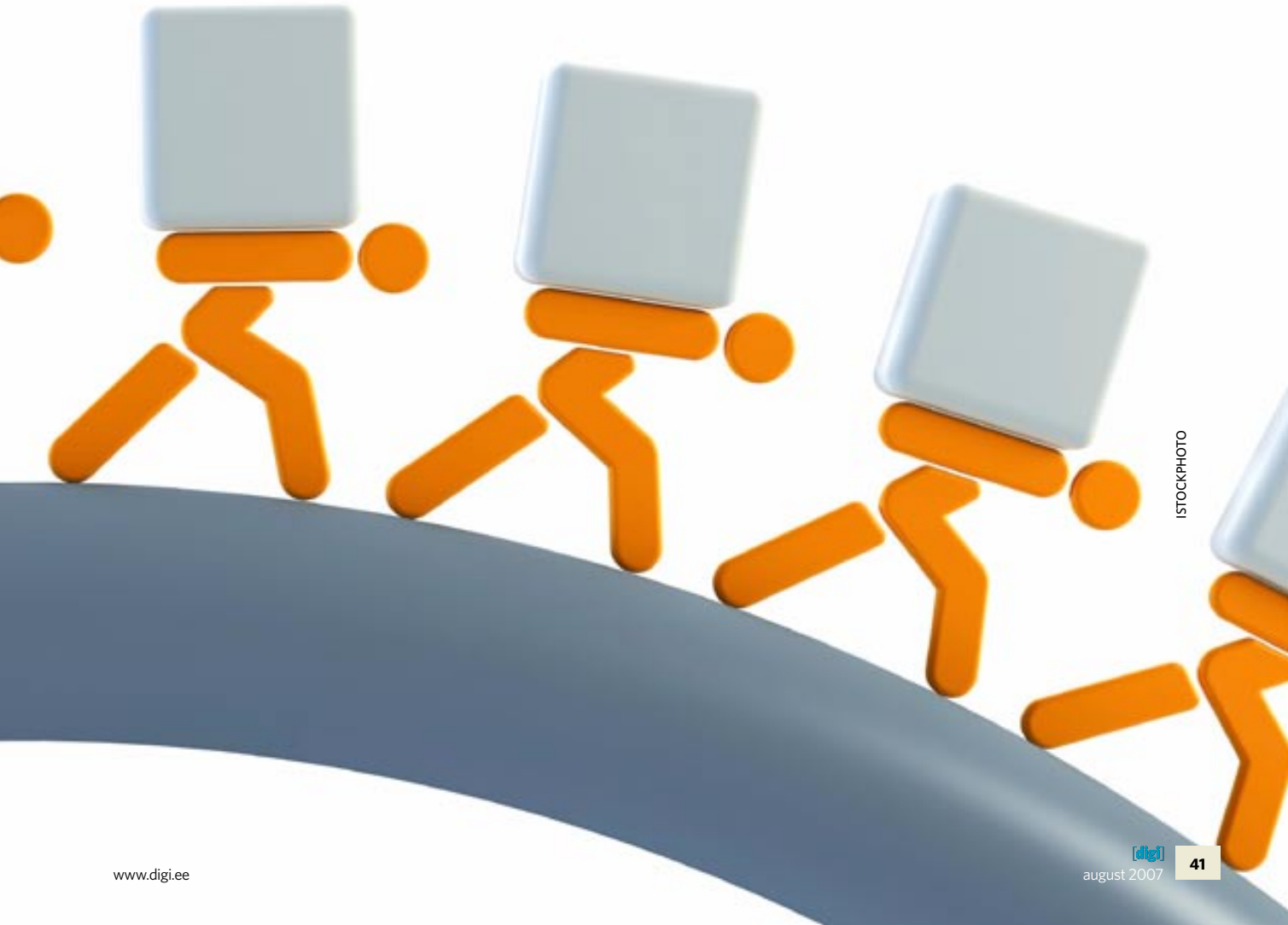

ISTOCKPHOTO

Teenitult populaarne teenus

RAPIDSHARE.COM

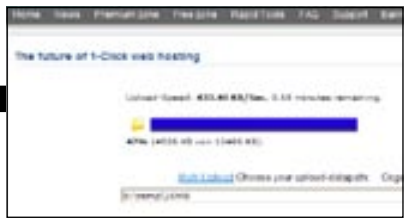

[d] HINNANG:

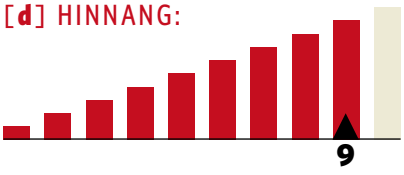

Võimalustelt löövad teised Rapidshare'i üle, kuid Rapidshare'i tagatud kiiruseni ei küüni naljalt küll ükski teine testitud veebisait.

● Tegemist on ühe populaarseima failihoiuteenusega ning nad ise reklaamivad end kui ühte turu kiiremat. Tõesti, testis oli sinna üleslaadimine vaieldamatult kõige kiirem. Kiirusele aitab kindlasti kaasa ka Rapidshare'i jagatud serverite ja andmesideteede süsteem.

Üles laadida on võimalik kolme ning alla kümne kanali kaudu. Praktikas ei pruugi see midagi juurde anda, sest selleks, et osata valida kõige kiiremat üles- või allalaadimiskanalit, peaks nimede taga olevat sisu täpselt teadma.

Faili üleslaadimise edenemist näeb täpselt, kuvatakse nii kiirus, järele jääv aeg kui ka juba laetud maht. Pärast faili üleslaadimist antakse nii allalaadimise link kui kustutamise link, kuid sellele lehele pääsemiseks on vaja klõpsata läbi vahelehest, kus püütakse moosida ikkagi tasulise konto kasutajaks. Allalaadimisel on samasugune vaheleht, kust tuleb faili kättesaamiseks valida tasuta konto (nupp Free).

Sellegipoolest ei pritsita ei üles- ega allalaadimisel ekraanile reklaame ega avata ühtegi hüpikakent. Ja me ei saa neile süüks panna, et nad iseenda tasulist teenust upitavad.

Pole raske mõista, miks Rapidshare nii populaarne on. Esikoha anname puhtalt nii pidevalt hea üles- kui allalaadimise kiiruse pärast.

Megamahukas koht

WWW.MEGASHARES.COM

[d] HINNANG:

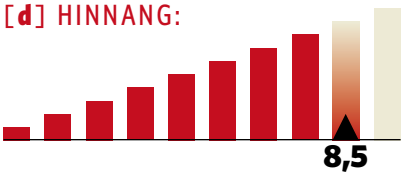

Pretensioonika nimega sait, millel mitmeid huvitavaid võimalusi. Opera ja Firefoxi kasutajaid ei tohiks ka reklaamid segada.

● Päris reklaamivaba leheküljega tegemist pole, ent enamus reklaame on Google'i tekstireklaamid. Eriliseks teeb selle saidi üleslaetava faili mahupiirang – korraga saab üles laadida kuni 10 GB. Tavalise veebivormi kaudu saab üles laadida kuni 1,5 GB, aga kohandatud Java-põhise vahendi kaudu kuni 10 GB. Java-rakendus laetakse brauseriaknas, seega alla laadida ja installida pole midagi vaja. Ainsana testitud teenustest on failile võimalik määrata ka kategooria, nt «muusika», «video», «rakendus» jms. Üleslaadimise seisukohalt see midagi ei muuda, kuid kui valida automaatne e-kirja saatmine, siis näeb kirja saaja mitte ainult faili linki ja suurust, vaid ka seda, mis tüüpi andmetega on tegu. Tähelepanuväärne on see, et e-kirjaga saadetakse lisaks faili enda lingile ka kustutamise link. Seega saab sõber faili pärast äratirimist ise kustutada ning faili saatja ei pea selle pärast enam muretsema. Edenemisriba kuvab nii juba laetud mahtu kui laadimiskiirust, kuid katkestamisnuppu pole.

Tegemist on testituist vaat et ühe võimalusterohkema teenusega, ainsaks etteheiteks on enne üles- ja allalaadimist korraks lehe kohal kuvatavad reklaamkastid. Need kaovad küll ise mõne sekundi jooksul, kuid veid häirivad siiski. Ikkagi on tegemist hea teenusega. Napilt teenitud teine koht.

Üllatuskülaline

WWW.ZUPLOAD.COM

[d] HINNANG:

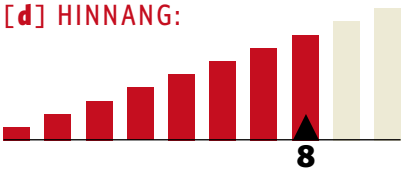

Igava väljanägemisega, aga asjalik teenus. Reklaam ei sega kasutamist. Kui tuntumad kohad ei meeldi, kasutage julgelt seda.

● Üks neist teenustest, kus kasutajat ei üritata moosida registreeruma või tasulist paketti soetama. Ei moosita, sest et Zuploadil polegi tasulisi teenuseid. Ühesugused tingimused kehtivad kõigile. Ja need pole sugugi halvad. Mahupiirang on vägagi auväärne 500 MB ning üles laadida võib nii palju faile, kui hing ihkab. Viirusekontrolli failidele ei tehta, kuid ei lasta läbi populaarsemate skriptimiskeelte laienditega faile nagu cgi/pl/php/asp. Faili üleslaadimise edenemisriba pole, ei näe ei aega ega juba laetud mahtu. Lehel kuvatavad reklaamid on õnneks vaid lehe kujundusega sobivad reklaamtekstid. Kuigi veebivorm pakub võimalust sisestada failisaaja e-posti aadress, et vastavasisuline e-kiri teele panna, ei õnnestunud seda praktikas testida, kuna kirjad lihtsalt kas ei läinud teele või ei tulnud kohale. See pole just suurem õnnetus, sest pärast edukat üleslaadimist näeb linki kohe ka samal lehel, seega saab selle ise edasi saata, kellele vaja. Allalaadimislehel on samuti reklaamtekstid, kuid need ei häiri faili laadimist ega tekita segadust, erinevalt näiteks Filefactory.com teenusest. Rõõm näha, et prioriteedid on paigas: esmalt antakse allalaadimise link ja alles selle alla lisatakse lehele reklaamid. See on igati viisakas suhtumine. Lihtsus, stabiilne kiirus ja hea mahupiirang teenivad kolmanda koha auga välja.

Vähese jutuga kutt

WWW.FREESENDER.COM

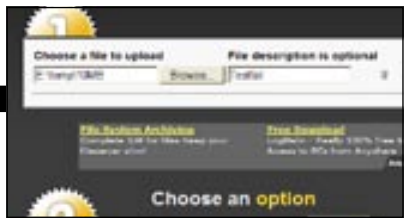

● Lihtne ja viisaka kasutajaliidesega failihoiuteenus. Veebilehel on küll Google'i reklaamtekste, kuid suuri vilkuvaid ja aeglaselt laadivad ribareklaame või *flash*-animatsioone ei ole. Korraga on võimalik üles laadida ka mitu faili. Kui mitu ja kui suured failid olla tohivad, pole aga mitte kuskilt võimalik välja lugeda. Rakendusel on küll oma blogi, mille link on veebilehe allservas kenasti välja toodud, kuid see ei paista eriti aktiivne olevat. See on ainus teenus, mis reklaamib, et nad kasutavad Amazoni poolt pakutavat S3 majutusteenust. See tähenedab, et teoreetiliselt võivad siingi maksimumpiirangud ulatuda sadadesse megabaitidesse, kuid testi käigus katkes mingil põhjusel 150 MB faili üleslaadimine. Kuigi üleslaadimist näitav ribaanimatsioon töötab, ei kuva see midagi kasulikku, mistõttu ei saanud me teada, millise mahu pealt laadimine katkes.

Veebisait on lihtne ja kiire, kuid ettevaatlikuks teeb see, et testimise jooksul õnnestus paaril korral näha veateadet, sel juhul sai faile küll üles laadida, kuid kätte neid ei saanud. Tegemist on väikefirma vaba aja projektiga, mistõttu pealetükkivad reklaamid puuduvad, ent see võib tähendada ka seda, et teenus suleb ühel päeval uksed. Seni aga, kuniks see töötab, soovitame kasutada, see on hea alternatiiv populaarsetele kohtadele.

[d] HINNANG:

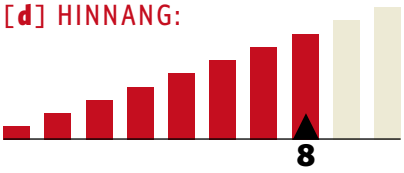

Teavet teenuse kohta on vähe ning vahel veeb pipardab, kuid see-eest on kasutamine hüper-super-mega-lihtne.

Vähese jutuga kutt, see teine

SENDUIT.COM

● Äärmiselt lihte ja lakooniline kasutajaliides, mis tänu sellel laeb ka väga kiirelt. Faili üleslaadimine ei saa enam lihtsam olla ning kuna lehel ongi vaid üks sisestusväli ning üksainus suur nupp, pole isegi inglise keelt mitteoskaval kasutajal võimalik midagi valesti teha. Paraku ei näe faili üleslaadimisel edenemisprotsenti ning seda tuleb mõistatada brauseri olekuribal järjest täituva värvilise indikaatori järgi. Üleslaadimine on reklaamivaba, allalaadimisel näidatakse ühte reklaambännerit.

Teenust on püütud hoida võimalikult lihtsana, mis nähtub ka sellest, et üleslaadijale näidatakse vaid faili veebilinki ning too peab edasi juba ise hoolitsema selle adressaadile toimetamise eest. Selle teenuse kaudu otse e-kirja saata ei saa, vastaval lingil klõpsates avatakse vaid arvutis vaikimisi seadistatud e-posti programm. Kes kasutab ainult mõnda veebipõhist meiliteenust, peab seega lingi ise meiliga teele saatma.

Viirusekontrolli üleslaetud failidele ei tehta ning faile ei analüüsita ega muudeta ka mingil muul moel, see on veebilehel selgelt kirjas. Ise tead, mida üles laed ja kellele kuidas lingi annad. Pädevkasutajatele kindlasti meeldib võimalus määrata ise faili aegumistähtaeg.

Freesenderiga samas kaalukategoorias, kumba eelistada, on juba maitse asi.

[d] HINNANG:

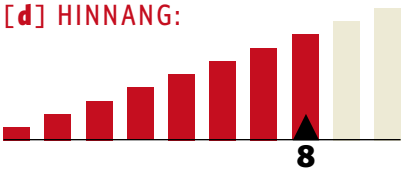

Selle teenuse kasutamisel pole võimalik midagi valesti teha. Kasutamise ebaõnnestumiseks peab küll diplomeeritud juhmard olema.

Kõbus, kuid kõva kuulmisega

PUTSTUFF.PUTFILE.COM

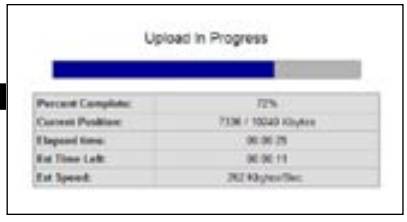

● Üsna tagasihoidlik veebisait, mis iseenesest pole ju halb, kuid üldmuljelt on sarnase funktsionaalsusega Senduit parem ja jätab lihtsamini kasutatava mulje. Sellegipoolest pole Putstuffi kasutamine keeruline.

Ainult üks täidetav väli ongi – üleslaetava faili valikuväli. Lisainfot veebilehelt eriti ei saa, teenuse kirjeldus piirdub paari lausega ning täpsematele küsimustele, nagu näiteks viirusetõrje olemasolu, sealt vastust ei leia. Sestap eeldame, et seda pole. Viirusetõrje olemasolu oleks kindlasti asi, mida veebis välja hõigata. Mitmest teisest teenusest eristab Putstuffi ka see, et neil pole tasulisi teenuseid, mida nad tahaksid pähe määrida ning kasutajakontot pole üldse võimalik teha. Putstuff on 2006. aasta detsembris loodud sõsarsait vanemale ja suuremale Putfile.com saidile, mis on mõeldud peamiselt piltide ja videote laadimiseks, ning ehk on lootust, et nad tasapisi ka edasist arendustööd teevad.

Põhimõtteliselt oleks tegemist igati asjaliku teenusega, sest sait on suhteliselt kiire, kui vaid allalaadimine ainult nii nõme poleks. Faili allalaadimiseks on vaja läbi klikkida kolm lehekülge, kus soovitatakse külastada ka muid «toredaid» saite. Faili saab kätte alles viimaselt lehelt. No milleks? Poisid, pange pead kokku ja mõelge midagi muud välja.

[d] HINNANG:

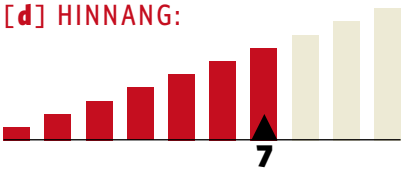

Lihtsake, kuid täiesti töötav teenus. Allalaadimine on ikka üpris narr, kuid muus osas pole väga vigagi. Kiiruski on üle keskmise.

Mõista, mõista kus link on

WWW.FILEFACTORY.COM

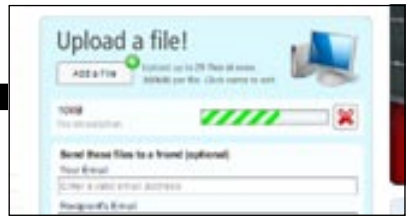

[d] HINNANG:

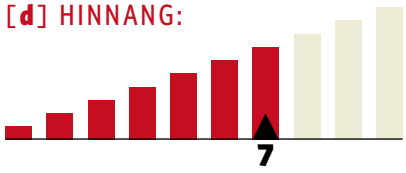

Saatja jaoks lihtne, saaja jaoks vaevaline. Allalaadimislink upub reklaami sisse ja tähelepanematu klõpsamine maksab kätte.

● Testituist konkurentsitult kõige reklaamisem teenus. Üleslaadimisel on failipiiranguks 300 MB, aga lisada saab korraga mitu faili. Seega, kui aega ja viitsimist, saab korraga lisada mitu 300 MB faili. Ehkki üleslaadimine on suhteliselt lihtne, tuleb allalaadimiseks vett ja vilet näha.

Allalaadimisleht on reklaami paksult täis, reklaamlinkide vahelt tuleb hoolega lugedes leida õige link, minna järgmisele lehele, kus on vaja sisestada veel kontrollsõna. Juhuks, kui keegi aru ei saanud, siis kordan veelkord – allalaadimislehel tuleb õiget linki otsida kõiki linke hoolega LUGEDES, sest see on üliosavalt reklaamide vahele ära peidetud ning on täpselt sama värvi nagu tekstina esitatud reklaamlingid. Oleks siis allalaadimiseks vähemalt nupp või midagi, aga ei, kus sa sellega – ainult üks muu sodiga äravahetamiseni sarnane tekstilink.

Me pole [digi] toimetuses just algajad veebikasutajad, aga esimese korraga õnnestus meil küll valele lingile klikkida ja jõhkra reklaamiga hüpikaken ette saada.

Kui võtta abiks mõni mõistlik brauser koos reklaamitõkestiga, siis on teenus kiire ja kasutatav. Filefactory plussiks on ka saadetav e-kiri, mis on nii lühike, asjalik ja reklaamivaba, kui üldse olla saab. No hea küll, üleslaadimise katkestamise võimalus on ka igati tänuväärt.

Tasa sõuad, kaugele jõuad

SENDSPACE.COM

[d] HINNANG:

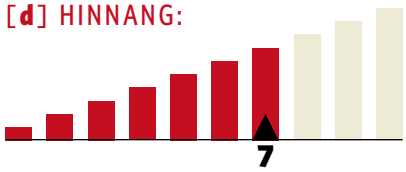

Võimalustelt arvestatav teenus, mis on aga laadimise kiirust vaadates ilmselt mõeldud kasutamiseks flegmaatikutele.

● Viisaka väljanägemisega veebisait, mis pole just ülemäära lakooniline, aga ka mitte pealetükkiv.

Kogu liides on suhteliselt viimistletud ja silmale meeldiv. Üleslaadimise ainsaks kohustuslikuks väljaks ongi failisisestusväli, ei taheta siin ei saatja ega saaja meiliaadressi.

Üles laadida saab ka mitut faili korraga, selleks on *flash*'i-põhine brauseri aknas laetav tööriist. Korraga saab laadida kuni viis faili, kuid nende kogumaht ei tohi ületada ühe faili piiranguks olevat 300 MB. Faili laadimist saab katkestada, sulgemata brauseri akent, mis on eriti kasulik siis, kui korraga avastad, et oled üles laadima hakanud vale faili või et üleslaadimiskiirus on väike ning sa peaksid ilmatuma aja ootama, kuniks see valmis saab. Edenemisriba on informatiivne ning annab hea ülevaate, kui kaugel laadimine omadega parasjagu on. Pärast faili üleslaadimist kuvatakse ka faili kustutamise link, mille kaudu saab faili enne automaatset aegumistähtaega kustutada.

Raha eest võib juurde osta ka otselingi failile, mille puhul saab faili tirima hakata kohe lingil klõpsates, tasuta versiooni puhul näidatakse faili saajale allalaadimislehte koos reklaamiga.

Ühena vähestest pakub Sendspace ka faili kustutamise võimalust.

Läbi lukuaugu mitte tülitada

WWW.FILECRUNCH.COM

[d] HINNANG:

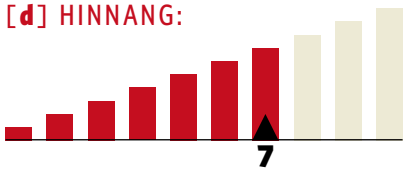

Üleslaadimine lihtne, allalaadimine raske. Järjekordne sait, kus tasuta teenus on küll olemas, kuid mis kasutama ei kutsu.

● Üsna lihtsa väljanägemisega teenus, kus tõepoolest on esile tõstetud võimalus kohe faile üles laadima hakata ega promota tasulisi kontosid.

Üleslaadimise edenemise indikaatorriba oleks justnagu olemas, ent tööle seda korralikult saada ei õnnestunudki, see hüppab kohe algusest lõppu, kuvamata tegelikku edenemist.

Pärast üleslaadimist pakutakse faili linki nii tavakujul, HTML-koodina kui BBCode-lingina, mis sobib siis näiteks kohe mitmetel populaarsetel foorumitarkvaradel töötavatesse foorumitesse kopeerimiseks. Allalaadimisekraan on aga reklaami täis. Mis siis, et tekstireklaami, aga reklaami ikkagi. Seda on kogunisti nii palju, et tavapärase 1024 x 768 resolutsiooniga jääb allalaadimise alustamiseks klõpsatav nupp reklaamide tõttu lausa ekraanilt välja ning selleni tuleb lehte alla kerida.

Samuti on allalaadimisel 20sekundiline viivitus, millest on muidugi võimalik pääseda tasulist kontot registreerides.Selle teenuse kasutamisel tasub arvestada, et faililaiendid xpi/vbs/exe/php/cgi/pl muudetakse serveris automaatselt ümber, väidetavalt turvakaalutlustel.

Taolistele failidele antakse kõigile laiend .renamethis. See on nüüd küll ajast ja arust. Veebiteenust saab tänapäeval juba nutikamalt ehitada.

Tasuta saate, mis te nurisete?

WWW.YOUSENDIT.COM

[d] HINNANG:

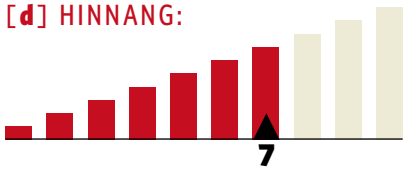

Tasuline teenus võib neil ju tore olla, aga juhukasutamiseks on mõttekam küll pruukida testis paremaid kohti saanud veebisaite.

● Kena kujundusega teenus, kus pakutakse lisaks tasuta teenusele ka veel mitut erinevate võimalustega paketti.

Ainsana testitud teenustest saab siin saata e-kirja faili lingiga korraga mitmele aadressile, mis on tegelikult meeldiv võimalus, kui tõesti on vaja edastada faili mitmele inimesele.

Üleslaadimine on lihtne, kuid katkestada pole seda kahjuks võimalik. Üles laetud faili saavad parooliga kaitsta ainult registreeritud kasutajad, sama kehtib ka mitme faili üleslaadimise puhul. Sellegipoolest saab registreerimata üles laadida kuni 100 MB faile. E-kiri, milles faili link adressaadile saadetakse, on aga piltide ja reklaamtekstidega ning selle võib mõni nõrganärvilisem spämmifilter küll täiesti vabalt prügikasti saata, enne kui see kasutajani jõuab.

Kuigi esmamulje on positiivne, pole selle teenuse juures mitte midagi erilist, mis teda teiste hulgast positiivses mõttes esile tõstaks.

Kahjuks ei suuda Yousendit konkurente lüüa ei kiirusega, ei võimalustega ega ka kasutamismugavusega. Kogu raha ja arendusaeg on läinud vist küll ainult tasuliste teenuste peale ja tasuta teenust pakutakse lihtsalt lisaboonusena. Ega tasuta asja üle kurta ei saa, aga tulemus on keskpärane. Konkurendid on sellegipoolest kõvasti paremad.

Aken siin, aken seal

WWW.UPLOADBIGFILES.NET

[d] HINNANG:

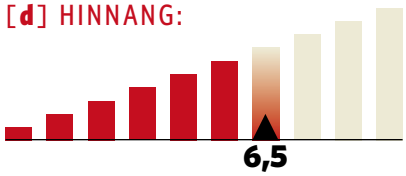

Kiirus ja mahupiirang on korralikud aga... Tekstireklaam on IN, ringikargavad reklaamaknad on OUT, härrased teenusepakkujad.

● 1990ndate aastate veebi stiilis retroväljanägemisega veebisait on teenuse võimaluste koha pealt üsna napisõnaline.

Olematut kujundust vürtsitavad ohtrad reklaamid ning väljakargav reklaamaken. Faili üleslaadimine on lihtne ning juhuks, kui poole laadimise peal ümber mõelda, on olemas ka katkestamise nupp.

Faili allalaadimiseks on eraldi lehekülg, otse saadud lingi kaudu pole võimalik hakata alla laadima. Allalaadimise lehel kuvatakse faili lisamise kellaaeg ja IP-aadress, millelt fail lisati.

Kahtluste korral on see hea kontrollmehhanism, mis laseb veenduda, kas veidra nimega fail ikka on sõbra poolt sulle teadaoleval ajal ja tema arvutist üles laetud või on tegu vale asjaga.

Viirusekontrolli üleslaetavatele failidele ei tehta, sestap tasub kindlasti kontrollida faili õigsust. Allalaadimisel võib esineda mõnesekundilisi viivitusi, kus lehel olev loendur enne nupu aktiveerimist nulli tahab joosta.

Mingil salapärasel põhjusel tõmbas just nimelt selle saidi kasutamine kõigist testitud teenustest kodusel ADSL-ühendusel hinge nii kinni, et kogu muu võrgutegevus täielikult seiskus. Korraliku kontoriühenduse taga seda probleemi aga ei esinenud. Sellegipoolest teevad pealetükkivad reklaamid kasutamise ebameeldivaks.

Jala saab kiiremini

WWW.MAILBIGFILE.COM

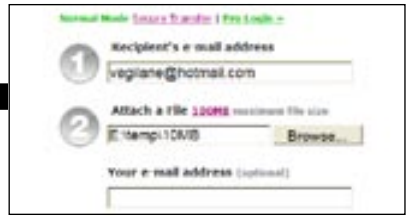

[d] HINNANG:

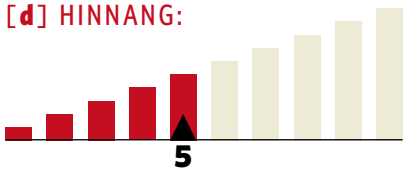

Failid mälupulgale kopeerida, riidesse panna, bussi oodata ja sõbra juurde sõita on kõvasti kiirem moodus faile kohale toimetada.

● Nagu ka Senduit, on Mailbigfile kasutajaliides koolkonnast «lihtne on parem». Avalehel on suured lahtrid, suured rasvased kirjad ning suur nupp. See on nii lihtne, et iga loll peaks suutma seda kasutada. Erinevalt enamusest testitud teenustest on lehe allservas lingid kõikmõeldavale kasulikule infole. Sealt leiab nii teavet teenuse kohta üldiselt, KKK, lingi nõuannete sektsiooni ning foorumile. Otseselt kontot registreerima ei sunnita, pole tüütut vahelehte, ajalist viivitust ega muud meelega kasutaja häirimiseks tehtud nippi. Prokonto reklaamnupp küll on avalehel ning samamoodi on reklaam pärast faili üleslaadimist, kuid see on oma teenust tutvustav reklaamtekst, mitte sageli kahtlast kraami arvutisse sokutada püüdev sisseostetud reklaam. Tore on, et allalaadimisel pole näha ühtegi reklaami. Failide edenemist näidatakse detailselt ning üleslaetud faile hoitakse 3 päeva. Faili lingiga e-kirja saaja näeb täpselt faili lisamise kuupäeva, kellaaega ja IP-aadressi, kust see üles laeti.

Näib, et siin ei saa midagi valesti minna? Peaaegu. Ainus asi, mida te saate valesti teha, on kasutada seda teenust suuremate failide edastamiseks. See oli meie testis konkurentsitult kõige aeglasema üleslaadimisajaga teenus. Tahate teada, kuidas modemi ajal veebi kasutamine käis? Proovige sellel veebisaidil faile üles laadida...

[digi] ütleb:

● Olukord pole sugugi nii vilets, kui kartsime. Hästi otsides leiab teenuseid, mis ei ürita sind üle kavaldada. Kui me enne testi arvasime, et küllap kujuneb meil välja üks-kaks konkurentsitut lemmikut, siis tegelikut nii ei läinud.

Testivõidu andsime Rapidshare'i teenusele, mis lõi kõiki teisi pikalt kiirusega, kuid järele proovida tasub kindlasti ka teisi teenuseid. Kui on vaja faile igaks juhuks parooliga kaitsta, tuleb kasutada Freesenderi või Megashare'iteenust, kui on tarvis äärmiselt lihtsat ja võhikulegi arusaadavat kasutajaliidest, siis on abiks Senduit, kui on tarvis lisada failile kirjeldust, siis sobivad Zupload või Filefactory. Lihtsaks ja mugavaks failedastuseks sobivad kõik teenused ning ühe eelistamine teisele sõltub lisaks võimalustele ka kasutajaliidesest ning sellestki, kas reklaamid häirivad kasutajat või mitte. Meid häirivad ning just pealetükkiva reklaami pärast jätsime tabelis tahapoole mõnegi muidu kobeda teenuse. Kindluse mõttes testisime IE7-ga ega kasutanud reklaamitõkestusprogramme, sest kunagi ei või teada, mis brauseriga sõber, kellele faili link saata, seda all laadima hakkab. Proovisime kõik omal nahal järele.

Hea meelega oleksime testi võtnud ka mõne eestimaise teenuse, kuid me ei tea mitte ühtegi sellist. Kahju, sest kui üldse on mingi teenus, mille puhul omamaisel teenusepakkujal oleks välismaise ees tugev eelis, siis oleks see just lihtne veebipõhine failihoidmise teenus.

[TULEMUSED]

1 Rapidshare.com

Populaarne ja alati kiire failiedastusteenus on oma kuulsuse auga välja teeninud. Selle, mis jääb puudu võimaluste poolelt, teeb Rapidshare mitmekordselt tagasi kiirusega. Üksikute failide kiireks edastamiseks parim koht.

2 Megashares.com

Vahvate võimaluste pärast pigistame silma kinni ka veebilehel olevate reklaamtekstide koha pealt.

3 Zupload.com

Helde mahupiiranguga sait, mis ei ürita kasutajatelt pappi välja lüpsta. Lihtne ja asjalik, laeb kiirelt ja teeb, mida lubab.

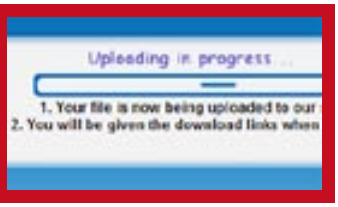

	rapidshare.com	www.megashares.com	zupload.com	www.freesender.com	senduit.com	putstuff.putfile.com	sendspace.com	www.filefactory.com	www.yousendit.com	www.filecrunch.com	www.uploadbigfiles.net	www.mailbigfile.com
max faili suurus	100 MB	10 GB	500 MB	pole teada	100 MB	100 MB	300 MB	300 MB	100 MB	250 MB	2 GB	100 MB
mitme faili lisamise võimalus	jah	jah	ei	jah	ei	ei	jah	jah	ei	ei	ei	ei
üleslaadimise katkestamise võimalus	ei	ei	ei	ei	ei	jah	jah	jah	ei	jah	jah	ei
üleslaadimise edenemise kuvamine	jah	jah	ei	ei	ei	jah	jah	jah	jah	ei	ei	jah
parooliga kaitsmise võimalus	ei	jah	ei	jah	ei	ei	ei	ei	ei	ei	jah	ei
automaatne aegumine	jah, kui pole alla laetud 90 päeva jooksul	jah, kui pole alla laetud 1 kord esimese seitsme päeva jooksul ning edaspidi 5 korda iga 25 päeva jooksul	jah, kui pole alla laetud 30 päeva jooksul	jah, vaikimisi 1 päev	jah, vaikimisi 30 min	jah, kui pole alla laetud 30 päeva jooksul	jah, kui pole alla laetud 7 päeva jooksul	jah, kui pole alla laetud 7 päeva jooksul	jah, 7 päeva	jah, kui pole alla laetud 30 päeva jooksul	jah, 90 päeva	jah, 3 päeva
aegumistähtaja määramise võimalus	ei	ei	ei	jah, 2 tundi kuni 1 kuu	jah, 30 min kuni 1 nädal	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei
faili kustutamise võimalus	jah	jah	ei	ei	ei	ei	jah	ei	ei	ei	jah	ei
kirjelduse lisamise võimalus	ei	jah	jah	ei	ei	ei	jah	jah	jah	ei	jah	jah
automaatne viirusetõrje	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei	jah
reklaamivaba	jah	ei	ei	jah	ei	ei	ei	ei	ei	ei	ei	jah
10 MB faili laadimise aeg	25 s	1 min 7 s	54 s	37 s	1 min 5 s	40 s	2 min 57 s	27 s	1 min 7 s	1 min 8 s	45 s	5 min 34 s
HINNE	9	8,5	8	8	8	7	7	7	7	7	6,5	5
KOHT	**1.**	**2.**	**3.**	**4.–5.**	**4.–5.**	**6.**	**7.–8.**	**7.–8.**	**9.–10.**	**9.–10.**	**11.**	**12.**

PHILIPS

ROHKEM MUUSIKAT

4 GB MP3-mängija Philips GoGear *SA5145*
Taasesitab MP3, WMA ja WMV failiformaate, FM-tuuner. 1,8 " LCD displei. Maht kuni 2000 laulu/1000 fotot/16 tundi videot. Aku kestvus kuni 20 tundi.

Hind 2199.-

TULE KÜSI EURONICSIST!

EURONICS

Parima valiku Philipsi MP3-mängijaid leiad kõigis Euronicsi ja PlussMiinuse kauplustes üle Eesti. Euronicsi ja PlussMiinuse kaupluste aadressid ja lahtiolekuajad leiad www.**euronics**.ee ja www.**plussmiinus**.ee

Roolin nagu jaksan

«Kihutamismänge klaviatuuriga mängida on sama, mis ujumislestadega joosta,» ütles kunagi kellegi tark suu. Pole teada, kas ta praktikas mõlemad tegevused ka läbi proovis, kuid terake tõtt lauses kindlasti on. Automängud on roolimiseks.

● Ei ole meil Eestis see suvi pidevalt nii soe ja kuiv. Vihmase ilmaga ei taha eriti väljas liikuda ning mõtlesime, et teeks midagi huvitavat toas. Suvise tööisuga on nagu on ja otsustasime hoopis veidi mängida. Palusime kohalikelt arvutipoodidelt nelja erineva tootja roolid, ajasime kokku suurimad huvilised ja asusime kihutama, virtuaalseks esiklaasiks ilus ja suur 24tolline Samsungi monitor.

Valitud roolid mahuvad 900- kuni 1800kroonisesse hinnavahemikku ning kuuluvad keskklassi. Ilmselt parim meie käest kunagi läbi käinud rool on küll Logitechi G25, ent see on nii kallis ja nii teiselt planeedilt, et oleks teistega koos testimise mõttetuks muutnud. Seega otsisime normaalsema hinnaga roole ja meil ei tulnud pettuda, valik on Eesti poodides piisav.

Kõiki roole oli väristamas Force Feedback (tehnoloogia, mis rooli rapudes või keeramisele vastu punnitades annab juhile teada pinnaseerinevustest virtuaalsete rataste all ja auto füüsilisest käitumisest teel), kuid nagu selgus, erinevad roolid ka selle ühe nimega tehnoloogia osas väga palju.

Mitte väga suure üllatusena ei tahtnud roolid eriti midagi kuulda Microsofti uusimast operatsioonisüsteemist Windows Vista. Katsetatud sai, kuid positiivsete tulemusteni me ei jõudnud ja vähemalt kihutamismägude jaoks on Vista endiselt toores. See-eest on ilusti toetatud Windows XP.

Suurema klientuuri nimel teevad paljud tootjad oma roolid mitmele platvormile. Nii oli neljast roolist kolmel peale arvuti külge käiva USB veel erineva kujuga pistikuid. PS2 ja Xbox on levinuimad, kuid isegi GameCube pole unustusse vajunud. Kui sul on kodus mitu erinevat mängumasinat, siis on see kahtlemata väga hea uudis. Samas paistab, et sellise «kõik ühes» kontsepti juures kaob selge siht, mida saavutada soovitakse, ja valmida võib igas rakenduses poolik käkk.

[d] LEHO LAHTVEE

KUIDAS ME TESTISIME

Testid ehk mängud: Parim viis rooli testimiseks on mängimine ja seda tegime me palju. Iga rooliga kihutasime järgmistes mängudes: «Colin McRae Rally 2005», «Colin McRae DIRT», «Richard Burns Rally», «GTR 2», «Need for Speed Most Wanted», «FlatOut 2», «Toca Race Driver 3». Nendega on levinuimad kihutamisžanrid ja -seeriad kaetud.
Testiarvuti: ML N770: Intel Core2Duo T7300 2 GHz, 2 GB DDR2, Nvidia GeForce 8600M GS 256 MB, 24" Wide LCD Samsung SyncMaster 245B, Windows XP Pro

Rallib nii, et vähe pole

JOYTECH NITRO TRI-FORCE RACING WHEEL, andrico.ee, 1679 krooni

● Testi võitja Nitro Tri-Force Racing Wheel on firmalt Joytech, mis kuulub suurele USA mängulevitajale Take-Two Interactive. On näha, et mängumeestelt mängijatele mõeldud rooli juures on mõttetööd tehtud.

Teretulnud nähtus on Force Feedbacki ja keeramise tundlikkuse reguleerimine otse roolilt. Mõlemal on neli astet ja kasuks tuleb see eriti mängu puhul, kus sõidu ajal seadeid muuta ei saa. Rooli astmed pole seotud mängu seadetega, seega hakkab nii mängu kui rooli värina põhjakeeramine käsi ja lauda päris tublilt loksutama.

Kui valgusdioodidega roole oli teisigi, siis Nitro puhul on neist ka palju abi. Rooli ülaosas on kolmevärviline tulederida, mis näitab survet gaasile. Alumisel roolipostil asub ekraan, millelt näeb pööratud rooli suhet teise poolega, kust saab seadistada tundlikkust ja värinat ning kus on stopper, millega ise enda aega võtta.

Rooli pöörderaadius on konkurentidest natuke suurem, kuid sellest hoopis olulisem on võimalus muuta rooli kallet laua suhtes. Seda võimaldavad kaks lauale kinnituvat kronsteini. Kinnitused suudavad oma lõugade vahele haarata lausa 4 cm paksuse plaadi, kuid teisalt on see miinus, sest suured lauaalused kinnitusklambrid võivad hakata põlvi segama. Seda muidugi juhul, kui kasutada pedaale, mis küll töötavad mõnusalt, aga on liiga väikesed, lühikese kaabliga ja libisevad kergesti. Abiks on gaasi-pidurina kasutatav rooli taga asuv hoovapaar, mis pedaalidele sarnaselt on survetundlikud. Teine hoobadepaar sobib käiguvahetiks, kuid sama tegevuse tarvis on olemas ka käigukang. Põlved jäävad terveks ka rooli reitele asetades. Kaasas on reguleeritava laiusega jalatoed. Kolmanda kinnitusviisina on Joytechil olemas iminapad, kuid see on selgelt nigel variant.

Rooliratas on neljast testitust suurim ja sõitmisel kõige mugavam. Kummipind haakub käega hästi. Rool töötab USB kaudu arvutiga ning olemas on ka PS2 ja Xboxi ühendused. Euroopa elektripesadega sobivale kaablile lisaks on kaasas USA pesadesse passiv toitejuhe.

[d] HINNANG:

STANISLAV MOŠKOV

MOMO – see ütleb kõik

LOGITECH MOMO RACING FORCE FEEDBACK, K-arvutisalong, 1740 krooni

● Mõni vidin lihtsalt ei vanane ja Logitechi MOMO Racing rool on üks selline. Viieaastane legendi staatusesse jõudnud rool on siiani tipus ning kannab õigusega Itaalia kuulsaid võidusõidutarvikuid, eriti roole tootva MOMO brändi nime.

Ühest küljest on Logitechi rool konservatiivne – ainukesena testis sobib ta üksnes arvutiga, tal on ainult kuus lisanuppu ja ei mingit rooli jalgadel hoidmise võimalust. Teisalt teeb see rool seda, mida ta on mõeldud tegema, laitmatult. Oma kolme kinnituspunktiga püsib MOMO laual kinni paremini kui Joytech, mis kõigub natuke edasi-tagasi. Vaieldamatult on MOMO roolil kõige konkreetsemad roolitagused käiguvahetushoovad ja piisava kannaalusega pedaalid. Tuleb märkida, et Joytechi kõrval on veel ainult Logitechil korralik ühendus rooli ja pedaalide vahel – pedaaliplaadi kaabel kinnitub rooli korpuse külge.

Testi raskeimana on MOMO rool Joytechiga võrreldavalt toekas. Nagu testi võitjalgi on ka Logitechil olemas käigukang, kuid siin saab seda vastavalt soovile kruvida roolist vasakule või paremale.

Joytechist veidi väiksem, kuid siiski suur 11tolline rooliratas istub kätte kõige paremini. Ka Logitech on rooli katteks valinud kummi, mis nagu kleepuks käe külge. Kattematerjal on kummaline, sest mängides eralduvad roolist kummilaastud, mis määrivad käsi ja pükse.

Force Feedback töötab väga hästi. Rappumine on õigustatud, loogiline ja piisavalt tugev. Testi võitja Nitro FF tublidusele saaks Logitech vastulauseks öelda, et MOMO rooli jaoks on mõnel mängul eri-efektid. Aga vaevalt suudab tavakasutaja neid eristada.

[d] HINNANG:

Käiguvahetushoovad nagu tallesabad

GENIUS TRIO RACER FF – 3IN1 FFB FORCE FEEDBACK RACING WHEEL, Mikromaailm, 930 krooni

● Geniusest kiirgab teadmist, et ta on keskklassi kohta väga odav (soodsaimad, 300–400kroonised seekord testi ei mahtunud.) Kõik nupud logisevad ja eriti halvad on roolitagused käiguvahetuskangid. Kõik, välja arvatud Logitech, on oma roolidele paigutanud ka konsoolipuldi tavapärased nupud. Kui Joytechi puhul on kõik vajadusel kasutatavad, siis Geniuse juures võib selle idee ära unustada. Osad nupud, kaasa arvatud D-pad (suunaklahvid) on asetatud rooli alumisele pulgale ja keskossa, mis välistab igasuguse käte loomulikult või mugavalt hoidmise nende vajutamisel.

Väike rool on plastist, kinnihoidmiskohad kummist. Käekohad reedavad kohe, et rool on mõeldud lastele. Kui täiskasvanu hoiab rooli nii, nagu peaks, on põialdel kitsas. Kui kätt üles- või allapoole nihutada, pole hõlpsalt kasutatavad enam needki neli ligipääsetavat nuppu ega ka käiguvahetushoovad.

Nii Geniusel kui Speedlinkil on rooli ja pedaalide vaheline ühendus nadi. Mõlemast plastkolakast jookseb välja kaabel, et tee peal kohtuda ja ühenduda. Aga ei mingit kinnitust! Arvestades, millised adrenaliinijoad rallitamisel voolama võivad hakata, pole mingi ime, kui pingule veninud kaabel ühendusest lihtsalt lahti tuleb ja ralli nässu keerab. Eriti probleemne ongi see Geniusel, sest kaabli pikkuse arvelt on kokku hoitud. Samas on pedaalid paremuselt testi teised. Oleks jala (kanna) alla ulatuv plaat suurem ja kaoks pedaalide kõva kolksumine (kui jalg kiirelt tõsta), oleks konkurentidel, mida õppida.

FF tõksib. Väga imelikult, ebaloomulikult, mõttetult. Midagi juurde see ei anna, pigem võib segada. Värinavõime mängust mängu veidi erineb, kuid rooli väristamisoskus on suhteliselt monotoonne ja limiteeritud.

[d] HINNANG:

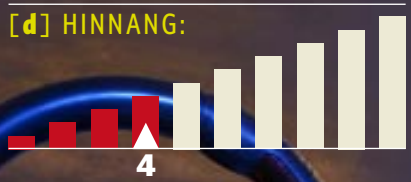

See, ja lipulaev?

SPEEDLINK 4IN1 LEATHER POWER FEEDBACK RACING WHEEL SL-6698, Photopoint, 1250 krooni

● Üllatus ootas meid Speedlinki parima rooli karbis, millest tuli välja Geniusele väga sarnane toode. Rooli korpus on viimasega identne ja ka sõitudes käituvad mõlemad sarnaselt. Seega, tehniliselt, kaasa arvatud FFi osas, on roolid samad. Erinevad rooliratta välimus ja pedaalid. Speedlinki suurimad positiivsed küljed on nahkkattega rooliratas, mis tundub pöidlale kitsas kohas pehmem. Ainsana testis toetab rool väljasurnud mängukonsooli GameCube. GC kõrval mängib Speedlink ka PS2 ja Xboxi konsoolidel, mis on toetatud ka Geniuse poolt.

Force Feedback on nagu Geniuselgi kaootiline. Mõnel hetkel jääb ebaselgeks, miks rool väriseb. Puldinupud on mõnevõrra paremini (mitte hästi) paigutatud, kuid kõrged kitsad lähestikku asuvad nupud ei tee nende kasutamist meeldivaks. Pealegi on D-pad lahutatud neljaks erinevaks nupuks, mis teeb selle kasutamise veelgi ebamugavamaks ja aeglasemaks.

Pedaalid tunduvad õrnad. Mitte ohtlikult õrnad, kuid suures mängumöllus võib raskem jalg paha teha. Hoopis hullem on aga pedaalide tagurpidi telg, mis töötab vajutamisel vastupidiselt ehk pedaali ülemisele poolele vajutades lükkab pedaali alumine serv jalga eemale. Äärmiselt ebamugav ja muidu hea pikk pedaalidevahe siin ei päästa. Speedlink ja Genius ühenduvad laua külge vaid ühe kinnituskruviga. Iminappadest on see palju parem, kuid testi kahe paremaga võrreldes jätab stabiilsus kõvasti soovida, sest üks kruvi ei suuda rooliväänamist (ja väänajat) paigal hoida. Samast tehasest tulnud sõsaratel on ka rooli jalgadele toetavad raamid, kuid neid ei saa reguleerida nagu Joytechil.

[d] HINNANG:

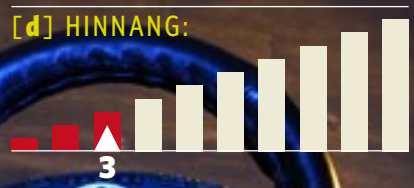

[TULEMUSED]

1 Joytech Nitro Tri-Force Racing Wheel

Sellise hinna juures tõeliselt palju rooli (kuid mitte pedaale). Roolide kuningal Logitech G25-l on mõndagi eeskujuks võtta.

2 Logitech MOMO Racing Force Feedback

Maskuliine, minimalistlik, võidusõidulik. Väga hea rooli-pedaalide komplekt, kuid Joytechi lisaväärtused koguvad eelispunkti.

3 Genius Trio Racer FF

Saab kolmanda koha soodsaima hinna, enam-vähem pedaalide ja ... atraktiivse punase roolisisu eest.

[digi] ütleb:

● «No loomulikult võidavad kallimad!» võib testi tulemusi vaadates arvata. Tegelikult see pole reegel. Kui insenerid natuke rohkem mõtte- ja katsetustööd teeksid, saaks ka testi odavamate hindade juures korraliku rooli. Põrutakse ju labastes asjades, nagu nuppude asetus ja mugavus.

Tegijad võiksid ka ise käe korra testimiseks külge panna. Praegu saavad odavad roolid punkte vaid juhuslikult hästi välja kukkunud asjade eest, näiteks võib kolmanda koha Geniuse pedaale lugeda paremaks võitja Joytechi omadest.

Seni aga, kuni puudub «hea ja odav», tuleks siiski õige sõiduelamuse kogemiseks eelistada kallimaid mudeleid. Odavamate Force Feedback ei anna aimugi selle sõnapaari tegelikust tähendusest, võlust ja võimetest. Kui kihutamislusti jaoks millestki kahju pole, tasub vaadata ka Logitech G25 Racing Wheeli poole, mille hinnalipikul seisab testi kalleima rooli hinnast veel kaks korda suurem arv, kuid see on paratamatus, kui tipus konkurentsi napib.

Head ajakirjad **hea hinnaga**

telli.ee hind: **29.00** kuus
Hind poes: **35.90** kuus

telli.ee hind: **54.00** kuus
Hind poes: **71.60** kuus

telli.ee hind: **29.00** kuus
Hind poes: **35.90** kuus

telli.ee hind: **29.00** kuus
Hind poes: **35.90** kuus

telli.ee hind: **29.00** kuus
Hind poes: **39.90** kuus

telli.ee hind: **29.00** kuus
Hind poes: **35.90** kuus

telli.ee hind: **40.00** kuus
Hind poes: **51.60** kuus

telli.ee hind: **35.00** kuus
Hind poes: **39.90** kuus

telli.ee
HEAD AJAKIRJAD
HEA HINNAGA

Haara oma tehnikal sarvist!

KUIDAS...

Tark rubriik!

Kuidas vee all pilti teha?

LK 60

ARVUTI

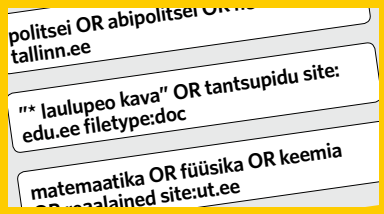

Kuidas saada meisterotsijaks?

LK 54

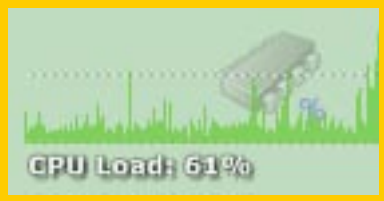

Kuidas sülearvuti hingeelu jälgida?

LK 56

MOBIILTELEFON

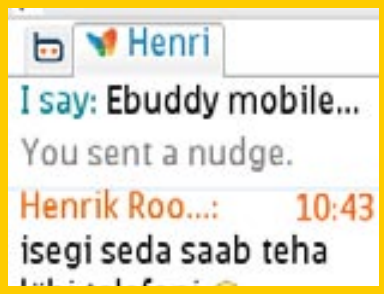

Kuidas mobiiltelefoniga *messenger*'is käia?

LK 58

HELI JA PILT

Kuidas MusicIP abil mikse koostada?

LK 64

KUIDAS...

saada meisterotsijaks

Enamik internetikasutajaid kasutavad Google'i otsimootorit. Kuid vaid vähesed neist on tõelised «google fu» meistrid. Need on tõelised otsiprofid, kes suudavad kümne sekundiga leida veebist seda, mida sina ei suudaks terve nädalaga. Kuidas ometi?

"targad delfiinid"

"põdra maja metsa sees"

"inimesed reisivad suurtel kiirustel"

1. Fraasiotsing

Esimene ja kõige vajalikum trikk, mida iga otsimeister teab, on see, kuidas teha fraasotsingut, ehk kuidas tagada, et Google ei leiaks mitte veebilehti, kus esineb vaid mõni sisestatud otsingusõnadest vaid lehti, kus esinevad kõik sõnad just täpselt sisestamise järjekorras. Selleks tuleb otsitava teksti ümber panna jutumärgid. Otsinguga ***targad delfiinid*** leitakse lehed, kus esinevad küll mõlemad sõnad, kuid need ei pruugi olla samas lauses ega isegi samas tekstiski. Kui sind huvitavad konkreetselt targad delfiinid (no keda huvitaksid rumalad delfiinid?), kirjuta: ***"targad delfiinid"***.

koerad -kutsikad

kaamel -loomaaed +aafrika +kõrb

hüään OR šaakal OR kõrberebane

brasiilia OR uruguai OR mehhiko -turist -reisipakett -hotell

2. Sõnade kaasamine ja väljaarvamine

Kui sa saad oma otsingule vastuseks miljon veebilehte, millest 99,9% pole üldsegi asjakohased, kasuta mittesoovitavate sõnade väljaarvamist. Et leida veebilehti, kus on küll juttu koertest, aga kus jumala eest ei oleks juttu kutsikatest, kasuta sõna otsitulemustest väljaarvamiseks miinusmärki vahetult sõna ees: ***koerad -kutsikad***. Sõna tingimusteta kaasamiseks otsitulemustesse kasuta plussmärki. Leidmaks veebilehti, kus on juttu koertest, ei ole juttu kutsikatest, aga kus kindlasti esineb sõna dogi, kirjuta: ***koerad -kutsikad +dogi***. Leidmaks veebilehti, kus esineb kas üks või teine sõna, aga mitte mõlemad, kasuta märksõna OR. Otsing ***puudel OR terjer*** leiab kas puudleid või terjereid.

"reisilennuk * alla"

Tartus toimus *

eelmisel * juhtus * liiklusõnnetus

"* näitus" "* botaanikaaed"

3. Unustatud sõnu saab ka otsida

Sageli juhtub, et sul on lausest, fraasist või asutuse nimest osad sõnad meeles, kuid mitte kõik. Ometi oskab hea otsimeister otsida ka nende sõnade järgi, mida ta ei tea. Kirjuta otsingus selle sõna või sõnade asemele, mida sa ei tea, tärn. Näiteks otsing ***tallinna * keskkool*** leiab kõik veebilehed, kus on sõnad tallinna ja keskkool ning nende vahel suvalised sõnad või numbrid. Tavaotsingus asendab tärn suvalist hulka sõnu, fraasiotsingus aga ainult ühte. Otsingud ***tallinna * keskkool*** ja ***"tallinna * keskkool"*** annavad erineval hulgal tulemusi.

albaania site:epl.ee

esmaspäev site:gov.ee

Madonna site:bbc.co.uk

korvpall site:sportnet.ee

4. Otsing kindlatelt veebisaitidelt

Mida teha siis, kui sinu lemmiksaidil on palju põnevat kraami, kuid pole otsinguvõimalust või see ei tööta ajutiselt? Sundimaks Google'it otsima ainult mingi kindla veebiaadressi alt, kasuta märksõna *site:* (koolon on kohustuslik) millele järgneb täielik või osaline veebiaadress.

Näiteks ei paku Eesti Päevalehe enda otsingumootor otsingu ***albaania*** vasteks mitte ühtegi artiklit, kuid Google'i otsing ***albaania site:epl.ee*** leiab kohe õige palju. Kui tahad teada, mida kirjutavad Harry Potteri kohta ainult itaallased, mitte aga muu maailm, siis kirjuta ***Harry Potter site:it*** (it on siin Itaaliat tähistav domeen .it).

referaat filetype:doc

hinnakiri filetype:xls

majandusnäitajad filetype:ppt

banner filetype:fla

5. Failitüüpide otsing

Selle oled sa ilmselt juba avastanud, et Google oskab otsida ka veebi üles riputatud tekstidokumentide, arvutustabelite ja PDF-dokumentide seest, aga kas sa teadsid ka, et sa saad sundida Google'it otsima näiteks ainult PDF-dokumentides olevast tekstist? Selleks kasuta märksõna ***filetype:*** (jällegi on koolon kohustuslik), millele järgneb vahetult soovitud failitüübi laiend. Kui sul peaks tekkima vastupandamatu kihk otsida sõna loomaaed ainult PDF-dokumentide seest, jättes välja tavalised veebilehed, siis tee järgmine otsing: ***loomaaed filetype:pdf***.

Veebist avalikult kättesaadavaid .doc-vormingus referaate saad sa otsida näiteks niimoodi: ***referaat filetype:doc***. Jah, sa võiksid ka teha tavalise otsingu ***referaat.doc***, aga sel juhul ei leiaks sa referaate, millel on teine nimi.

allinurl:tuuker

allinurl:salajane

allinurl:synnipaev

6. Aadressiotsing

Mida teha siis, kui tahad leida mingit veebisaiti, mida sa sisu järgi otsida ei oska, kuid millest sa mäletad, et tal oli mingi põnev aadress, mis sul ka osaliselt meeles on? Et leida veebilehti, millest sa ei mäleta midagi muud kui vaid seda, et selle aadressis oli sees sõna tuuker, kasuta märksõna ***allinurl:*** koos sellele vahetult järgneva otsisõnaga: ***allinurl:tuuker***. Tulemuseks on ainult need veebilehed, mille aadressis sisaldub kuskil sõna tuuker. Veebilehed, mille tekstis on see sõna sees, kuid mitte aadressis, selle otsinguga välja ei tule.

politsei OR abipolitsei OR heakord site:tallinn.ee

"* laulupeo kava" OR tantsupidu site:edu.ee filetype:doc

matemaatika OR füüsika OR keemia OR reaalained site:ut.ee

7. Lähene loovalt

Musta google-fu vöö saad sa välja teenida alles siis, kui õpid loetletud trikke omavahel kombineerima.

Kuidas leida kõiki riik.ee veebis olevaid dokumendifaile, milles on juttu kartulitest? Niimoodi: ***kartul site:riik.ee filetype:doc***. Kuidas leida saksa veebilehtede hulgast selliseid, kus on juttu koertest ja lastest, aga kus kohe kindlasti ei oleks juttu kassidest? Niimoodi: ***hund +kind -katz site:de***. Kuidas leida korraga Postimehe, Eesti Päevalehe ja SL Õhtulehe veebidest artikleid, milles on juttu Egiptusest? Niimoodi: ***egiptus site:epl.ee OR site:postimees.ee OR site:sloleht.ee***.

Leidmaks Eesti veebiaadressiga serverites olevaid lahtiseid failikaustu, milles on JPG-failid, otsi: ***site:ee "index of" *jpg***. Leidmaks kõiki Tartu Ülikooli serverites olevaid avalikke kaustu, milles on MP3-failid, otsi nii: ***"index of" *mp3 site:ut.ee***.

23^8

(sin(30)+tan(45))/pi

(18% of 348)*5/17-99 * (59% of 8)

sqr(225)

8. Las internet arvutab sinu eest

«Kuule, kui palju ma sulle raha üle pean kandma?» küsib sõber sult ühel õhtul skaibivestluses. Sa mäletad küll, et teil läks Henrile ühise sünnipäevakingi ostmiseks täpselt 348 krooni, aga kui palju see teeb jagatuna võrdselt viie inimese vahel? Kalkulaatorit sul laual pole, mobiiltelefonis on, aga see on teises toas, arvutis kuskil kindlasti on ka, aga sa ei mäleta kunagi, millise menüü alt selle kätte saab. Mida teha? Sellal kui keskmist humanitaarkallakuga arvutikasutajat haaraksid paanikahood, säilitab [digi] lugeja rahu, ütleb sõbrale, et «oota sekund, kohe arvutan», avab oma lemmikbrauseris google.com veebisaidi ning toksib otsinguribale: ***348/5***. Sekundi pärast teatab Google vastuse: *348/5 = 69,6*. Mõne minuti pärast on raha juba üle kantud.

Google tunneb peamisi tehtemärke (* kui korrutamine, / jagamine, + liitmine, - lahutamine) ning mõningaid eritähistusi (sin, cos, tan, log, pi jne). Üherealiste arvutuste tegemise võib rahulikult Google'i hooleks jätta. Näiteks Henri kingituse summa pealt saab käibemaksu arvutada kas nii ***18% of 348*** või nii ***348*0.18*** või nii ***(348*18)/100***.

31 c in f

180 km in parsecs

7 feet 2 inches in m

9. Teeme tassid liitriteks

Kas teate, miks mehed kokaraamatuid ei armasta? Sest nad ei saa aru retsepti juures toodud mõõtudest. Mis mõttes «pool tassi suhkrut»? Mehel on tasse igasuguseid, millisest tuleks pool mõõta? Jällegi tuleb appi Google. Mees istub arvuti taha ja toksib Google'i otsingusse: ***half a cup in ml***. Ning Google teatab lahkelt, et pool tassi on 118 ml. Nüüd toob mees garaažist mõõteklaasi, loputab õlist puhtaks ja saabki õige koguse välja mõõta.

Ent Google oskab teisendada ka muid ühikuid. ***78F in C*** teisendab 78 Farenheiti soojakraadi Celsiuse skaalasse. ***80 USD in EEK*** annab vastuse mõnekroonise täpsusega. ***200 yards in m*** tõlgib normaalsete inimeste jaoks jänkide ja brittide jardid ümber meetriteks.

define:SAPARD

define:"cat's cradle"

10. Definitsioonid

Hädas inglise keelega? Kohtad tekstis mõnda erialast terminit või kõnekäändu, mille tähendust sa ei tea? Pole vaja arvuti juurest ära tormata. Kasuta otsingus märksõna *define:*. Näiteks ***define:V8*** teatab kohe, et tavaliselt tähistab see lühend kaheksasilindrilist mootorit ning ***define:WHO*** selgitab, et tegu on Maailma Tervishoiuorganisatsiooniga.

11. Parlevuu frantsees?

Sul on vaja töö või referaadi jaoks hädasti välja lugeda üks lause prantsuskeelselt veebilehelt aga sa jätsid eelmisel aastal tasuta pakutud prantsuse keele kursused rumala peaga vahele? Pole viga, mine aadressile ***www.google.com/translate_t*** ning kopeeri tekstiväljale sind huvitav lause või sisesta allservas olevale aadressiväljale tolle põneva veebilehe aadress. Vali rippmenüüst sobiv tõlkevariant (French to English) ja vajuta nuppu. Arvesta, et Google on küll tark, kuid mitte eriti sõnaosav ning seega tuleb tõlge puine ja veidi naljakaski, ent lause mõtte peaksid sa sealt siiski välja lugema.

cache:www.minut.ee

cache:epood.ordi.ee

12. 12. Otsida saab ka minevikust

Google aitab hädast välja ka siis, kui sa mäletad kindlalt, et sind huvitaval veebisaidil oli varem see tekst üleval, mida sa otsid, aga nüüdseks on see sealt juba maha võetud. Iga kord, kui Google veebilehte indekseerib, teeb ta selle tekstist koopia oma puhvrisse. See säilib seal kuni järgmise indekseerimiseni. Veebilehelt juba kadunud, ent Google'i puhvris veel alles olevat teksti saad sa näha märksõna *cache:* abil. Otsing ***cache:www.maaleht.ee*** annab sulle Maalehe paari päeva taguse versiooni.

link:www.president.ee

link:www.nagi.ee

13. 13. Leia linkijad

Ning lõpuks saab Google'ist abi ka siis, kui sa tahad teada, kes sinu veebisaidile lingib. Mis sellest, et sa oled alles kuu aega blogi pidanud, aga ehk keegi juba lingib sellele? Pealegi, vahel on niisamagi huvitav vaadata, kes kellele viitab. Kasuta selleks märksõna *link:*. Näiteks otsing ***link:www.skype.ee*** leiab lehed, mis viitavad skype.ee peale.

14. Spikerda

Kui kardad, et sulle kõik need esmapilgul keerulistena tunduvad nipid meelde ei jää, või kui sa lihsalt ei viitsi nii palju ise kirjutada, kasuta Google'i täpsema otsingu lehekülge ***www.google.com/advanced_search*** või veidi vähemate võimalustega eestikeelset lehekülge ***www.google.ee/advanced_search***.

Kõige parema ja põhjalikuma ülevaate Google'i otsingu võimalustest saad siit ***www.google.com/help/features.html***.

[d] SVEN VAHAR

KUIDAS...

sülearvuti hingeelu jälgida

Selle kuu kaaneplaadil on üks äraütlemata kasulik programm NHC, mis võimaldab sülearvuti hingeelul silma peal hoida. Tasub proovida, kui sinu arvutiga midagi sarnast kaasa ei tulnud. Siinkohal anname mõned näpunäited, kuidas algust teha.

1. Installimine

NHC vajab töötamiseks .NET 2.0 raamistikku nagu mõned muudki moodsad programmid. Õnneks ei pea sa eelnevalt teadma, kas su arvutis see juba olemas on või kust seda saab, sest NHC laeb selle automaatselt alla, kui sul seda pole. Sõltuvalt sinu internetiühenduse kiirusest võib selle umbes 20 megabaidi allalaadimine aega võtta mõnekümnest sekundist mõne minutini.

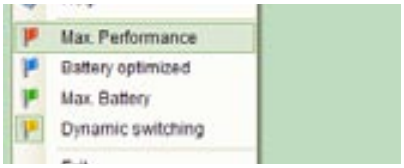

2. Jõudlusrežiimid

Paremklõpsamine NHC süsteemisalve ikoonil avab menüü, kust saab valida jõudlusrežiimi. Neid on neli: ***Max Performance*** (suurim jõudlus), ***Battery optimised*** (akut säästev), ***Max Battery*** (pikim akuaeg) ja ***Dynamic Switching*** (vahelduvlülitumine). Esimene jõudlusrežiim sunnib sülearvuti protsessorit töötama täisvõimsusel, teine kahandab võimsust veidi, kolmas lülitab võimsuse pikima aku kestvuse saamiseks vähima peale ning neljas reguleerib võimsust vastavalt koormusele. Viimase režiimi kasutamine annab praktikas sageli kõige parema tulemuse: arvuti on kiire, kui seda on vaja, ning vaikne ja jahe, kui võimsust vaja pole. Paraku ei tööta jõudlusrežiimide vahetamine Celeroni protsessoritega.

3. Temperatuuri kuvamine

NHC süsteemisalve ikoonil topeltklõpsamine avab põhiakna, kust saab jälgida arvuti hetkeseisu ning seadistada temperatuuri ja koormuse näidikuid süsteemisalve kuvamata. Klõpsa ***Settings*** vahekaardil linki ***Show Advanced NHC settings***. Avaneb dialoogiaken, kus saad valida, milliseid parameetreid süsteemisalves kuvatakse. Protsessori ja kõvaketta temperatuurinäidikute kuvamiseks märgi ruudud ***Show CPU Temperature*** ja ***Show HD Temperature***.

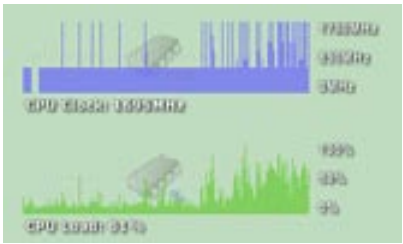

4. Monitoorimine

Arvuti koormuse ja temperatuuri jooksvaks jälgimiseks saab töölauale kuvada reaalajas uuendatavad graafikud. NHC avakuval on vasakpoolses servas sülearvuti pildi all monitoorimise käivitamise ja seadistamise nupud. Seadistusikoonil klõpsates avanevas dialoogiaknas saab valida, milliste komponentide graafik töölaual kuvatakse. Käivitusnupp vastavalt alustab ja seiskab graafiku kuvamise.

5. Temperatuuriteavitused

Pädevkasutajate jaoks mõeldud vahekaardil Settings klõpsa lingil ***Show all NHC options and settings***. Tekib juurde terve rida uusi valikuid, millest vali esmalt vahekaart ***ACPI***. Klõpsates värviliste linkide ***CPU temperature warning*** ja ***CPU Temperature shutdown*** taga olevail numbreil, saad määrata, millisel protsessori temperatuuril kuvatakse hoiatust ning millise korral seisatakse kuumakahjustuste vältimiseks arvuti töö. Kõvaketta temperatuurihoiatuste seadistamiseks klõpsa vahekaardil ***Hard Disk*** ning seal olevail värvilistel numbritel. Kui sul on kahtlusi, et su arvuti kuumeneb kahtlaselt palju üle, võid hoiatuste temperatuuriläve vaikeväärtustest madalamaks seada, et varakult võimalikust probleemist teada saada.

6. Protsessori tööpinge

NB! Järgneva katsetamine ilma asjakohaste eelteadmisteta võib arvutit kahjustada! Vahekaardil ***Voltage*** saab seadistada protsessori iga kordistaja väärtuse jaoks sobiva tööpinge. Mida väiksema pingega protsessor töötab, seda vähem eraldab see soojust ning seda harvemini või vaiksemalt töötab ka jahutusventilaator. Iga kord pärast pinge muutmist on soovitatav läbi teha töö stabiilsuse test, mille saab käivitada seadistusväljade kõrval olevalt ikoonilt.

7. ATI graafikaardi töösagedus

ATI graafikakaardi olemasolul oskab NHC ka selle töösagedust muuta. Vastavad seadistused on vahekaardil ***Graphics***. Nagu protsessorgi on ka graafikakaart madalamal sagedusel töötades jahedam ja jahutus vaiksem, kuid graafikatoimingud on veidi aeglasemad. Oskaja saab siingi reguleerida töösageduse selliseks, et jõudlus ja voolutarbimine oleksid just soovitavas tasakaalus. Ka neid seadistusi ei tohiks muuta need, kes täpselt ei tea, mis selle tagajärjel toimuda võib.

[d] SVEN VAHAR

KUIDAS...

saada heaks rollimänguriks vol. 2

Mida rollimängudega aega veetes silmas pidada? Loe, näpunäited sobivad nii õpipoistele kui veteranidele sepistamaks kõveratest külapoistest suurimaid sõdalasi, keda ilm eales näinud. Algus oli eelmises [digis].

1. Abivahendid

Kirjarullid loitsudega, pommid, ravijoogid, savinõud salvidega, palgatavad abimehed – võimalike abivahendite nimekiri rollimängudes on pikk ja kirju. Nad kõik on kasutamiseks! Hoia mõni ravijook lõpukollide jaoks alles, aga ülejäänusid pole mõtet kõrvitsapeenrasse matta, sest täbaras olukorras võivad nad su elu päästa.

2. Haara labidas!

Maailma päästmise vahepeal on vahva ka väikeseid lühimissioone täita. Need annavad kogemust, raha, kuulsust, asju ning mõnikord on lihtsalt lõbusad. Enne kuhugi kääpasse või varemetesse seiklema minekut tasub ikka linnarahvaga ka paar sõna juttu puhuda – kui neil on sulle sinnakanti mõni ülesanne anda, säästad end mitmekordsest edasi-tagasi sehkendamisest.

3. Vennaskond

Kui mängid rollimängu koos sõpradega, ära ole isekas! Mõelge koos välja taktikaid, mis teevad teid tiimina tugevamaks kui teie tegelaste summa. Näiteks kasuta aurat, mis muudab vastased sõbra loitsudele haavatavamaks, või midagi sellist. Kui tegu on netirollikaga, tasub olla sõbralik ning koostöövalmis. Igasugune jonnimine, sõimamine, lärmamine ja muu nõmetsemine sulle uusi sõpru ei too.

4. Küsi abi

Kui ei tea, mida edasi teha, siis ehk oskab mõni külaelanik sinuga oma teadmisi jagada. Kui päris jänni jääd, aitab vana sõber internet. Asjalike nõuannetega mängufoorumeid leiab arvukalt. Kõikvõimalike juhendite (*walkthrough*) kasutamisega tuleb ettevaatlik olla, sest see on nagu needus – korra vaatad ja jäädki vaatama. Koodide ja häkkide (*trainer*'ite) kasutamine on aga lausa inetu.

5. Mängurõõm

Rollimängude – nagu ka muude mängude – mängimine on mõeldud meelelahutuseks, seega mängi nii, et sul oleks lõbus. Ära vali lõppu jõudmiseks surmigavat meetodit või mõne mängus leiduva programmivea ärakasutamist. Kui valitud roll sulle ei istu ning kogu mängu jooksul on mõte vaid järgmise tegelase kallal, siis jäta käimasolev tegelane pooleli ja alusta parem uut. Mängi mõnuga! Kui aga õuest kostab juba linnulaulu ja kardinate vahelt paistab tõusva päikese punane kuma, on viimane aeg unepaus teha.

[d] REIN ZOBEL II

KUIDAS...

mobiiltelefoniga *messenger*'is käia

Suvel pole aega arvuti taga istuda. Küll aga oleks tore ja mugav, kui Messenger oleks sinuga kõikjal, kuhu iganes sa sammud sead. Ma ei räägi sülearvuti kaasavõtmisest randa või palliplatsile. Leidub taskukohasemaid võimalusi: Messenger sinu mobiilis.

1. Valik on suur

Mobiiltelefonides töötavaid välksuhtlusprogramme polegi nii vähe. Kuna telefonimudelid ja suhtluskeskkonnad on erinevad, siis alljärgnevast leiab vast igaüks endale midagi, mida oma telefonis proovida ja katsetada.

Olgu mainitud, et enamike mobiili-*messenger*'ide mobiilse kasutamisega kaasneb võrguoperaatorile makstav andmeside kulu, mis on küll kordades väiksem kui samas mahus SMSe saata, kuid peaksid siiski arvestama, et võid oma telefoniarvelt leida väikese summa GPRS-andmeside eest.

Natuke detailsemaks minnes tuleks erinevad välksuhtlusprogrammid jagada laias laastus kaheks: ühed, mida saab kasutada veebis, ning teised, mis vajavad väikese programmi paigaldamist telefoni analoogselt Windows Live Messengeri programmile arvutis.

2. Üle veebi või otse telefoni?

Veebi-*messenger*'i eeliseks on see, et seda saab kasutada praktiliselt iga WAP-lehti ja GPRS-andmesidet toetava mobiiltelefoniga.

Miinuseks on natuke suurem andmesidekulu, kuna iga kord veebi-*messenger*'i kasutades laetakse alla pilte ja ekraanigraafikat, mis on samasugune andmesidekulu nagu sõnumite vahetamine.

Messenger'i aplikatsiooni ehk programmi telefoni paigaldamine on ehk mõneti keerukam ja suurem ettevõtmine kui lihtsalt telefoni veebilehitsejaga messenger'is sõnumite vahetamine, kuid pikemas perspektiivis tasub see ennast ära. Kord juba telefoni paigaldatud programm ei vaja enam iga kord internetist ekraanigraafika allalaadimist, vaid edastab üle mobiilse andmesidevõrgu ainult sõpradele saadetud sõnumeid. Üksnes tähemärke sisaldavad kiirsõnumid eriti andmemahtu ei kuluta.

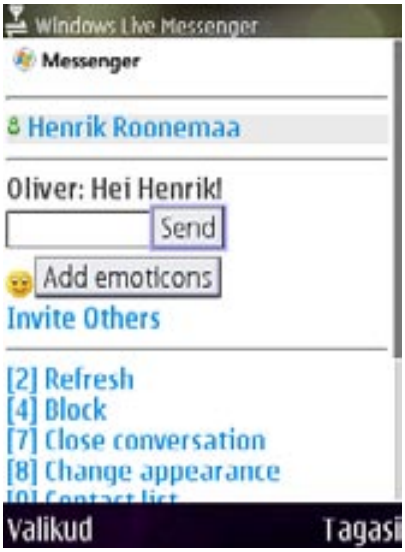

3. Windows Live Messenger for mobile (beta)

Microsoft ei ole jätnud mobiiltelefoniomanikest MSN Messengeri kasutajaid unarusse ning suve eel tulid nad välja uue veebilehega Windows Live Messenger for Mobile. Tegemist ongi Microsofti ametliku veebi-*messenger*'iga. Kuna see leht on alles uus ja värske, siis on sealne Messengeri kasutamine veel beeta- ehk prooviversiooni staatuses. Kogu MSN Messengeri põhifunktsionaalsus on seal olemas: saad sõnumeid vahetada, sõbranimekirju vaadata, uusi kontakte lisada, kontaktide olekut näha, grupivestlustes osaleda, emotikone saata ja vastu võtta ehk olla sõpradega ühenduses, kui ei ole võimalust nendega just parasjagu näost näkku kohtuda. Windows Live Messenger for mobile'i saad kasutada, kui lähed oma telefoni internetilehitsejaga aadressile ***mobile.live.com***, kust pääsed ligi oma @hotmail.com postkastile.

4. eBuddy Mobile Messenger

Messengeridest rääkides ei tohiks me piirduda MSN Messengeriga. Leidub ju ka neid, kes kasutavad ülemaailmselt sõnumite vahetamiseks näiteks Yahoo! *messenger*'i või AIM-võrgustikku. eBuddy Mobile Messenger pakub samuti nagu eelnevalt vaadeldud Windows Live Messenger võimalust MSN'i kaudu sõpradega suhelda, kuid peale selle on juures võimalus olla ühtlasi ühenduses oma Yahoo!- ning AIM-sõpradega. Peale selle on eBuddyl olemas mobiilirakendus, mille saad oma telefoni laadida. Enam ei pea sõnumite vahetamiseks alati eBuddy kodulehele minema, vaid võid telefonist otse eBuddy programmi käivitada ja kohe *messenger*'i sisse logida. Programmi abiga on märgatavalt parem näha uusi avanenud vestlusi ning vastata olemasolevatele, kuna neist antakse märku nii helisignaali kui väikese vibratsiooniga. See, kas telefon vibreerib uue sõnumi peale, sõltub sinu telefoni mudelist.

Ebuddy Mobile veebi-*messenger*'i kasutamiseks suuna oma telefoni internetilehitseja aadressile ***mob.ebuddy.com***.

Soovides aga eBuddy *messenger*'i programmi oma telefoni paigaldada, võid seda teha samamoodi nagu veebi-*messenger*'i kasutama hakates, kuid internetilehitseja aadressireale oma telefonis kirjuta ebuddy.com/mob ning järgi edasisi juhiseid.

Kui peaksid mingil põhjusel hätta jääma, siis inglise keelt osates leiad kindlasti palju abi eBuddy koduleheküljelt internetiaadressil ***www.ebuddy.com/mobilebeta***, kuna seal on kõik sagedamini tekkivad küsimused põhjalikult lahti seletatud ja lahendused välja pakutud.

5. Fring

Aktiivsematel suhtlejatel on juba kindlasti tekkinud küsimus, et mis saab Skype'i ja Google Talki kasutavatest sõpradest ja tuttavatest? Kas nendega ei olegi võimalik mobiiltelefoni vahendusel sõnumeid vahetada? Siinkohal tulebi appi Fringi nime kandev aplikatsioon, mis suhtleb lisaks MSNile Skype'i ja Google Talkiga. Olles Skype'i kasutaja, saad nüüd Fringi abil helistada nii teistele Skype'i kasutajatele kui ka tavalistele lauа- ja mobiiltelefonidele. Väikeseks miinuseks jääb vaid Fringi suhteliselt kasin telefonimudelite toetus. Kuna helistamine toimub üle mobiilse andmesidekanali, siis on eelduseks vähemalt 3G- või WiFi-telefoni olemasolu. Tarkvara allalaadimiseks ning programmiga ühilduvate telefonimudelite teadasaamiseks vaata internetiaadressile ***www.fring.com/download***.

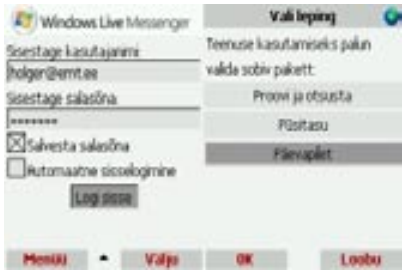

6. EMT Messenger

See on esimene mobiili-*messenger*, mis räägib eesti keeles. Tegemist on spetsiaalselt EMT klientide jaoks valmistatud JAVA-rakendusega MSN Messengeri kasutamiseks. Programmi telefoni paigaldamiseks pead kõigepealt EMT Surfporti portaali minema ning kui sinu telefon on EMT Messengeri programmi poolt toetatud, ilmub SurfPorti portaali link «Messenger». Teenuse kasutamiseks on eelnevalt vaja uued seaded alla laadida ning alles seejärel saab aplikatsiooni oma telefoni paigaldada. Uutele EMT *messenger*'i kasutajatele on teenus esimese 30 päeva jooksul tasuta ning seejärel tuleb valida, kas soovid viiekroonist päevapiletit või maksad üheksakroonist püsitasu nädalas.

Teenust toetavate telefonide hulk on vägagi piiratud: juuli keskpaiga seisuga toetas EMT Messengeri kümmekond Nokia ja kümmekond Sony Ericssoni telefoni. Sellest on kahju, sest EMT Messenger on mugav ja mõnus, näiteks ei pea programmi kogu aeg lahti hoidma, vaid saad end jätta sisselogituks ning kui keegi sinuga räägib, saad selle kohta SMSiga vastava märguande.

7. Agile Messenger 3

Lisaks tavapärase *messenger*'i kasutamisele tõstab Agile Messenger end esile võimalusega sõpradele heli- ja videoklippe edastada. Küll aga peab pärast programmi prooviversiooni kasutamist tasuma kuumaksu või hankima programmi igavese kasutusõiguse ligi 45 dollari eest. Täpsemalt saab Agile Messengeri kohta infot nende kodulehelt aadressil ***www.agilemobile.com***.

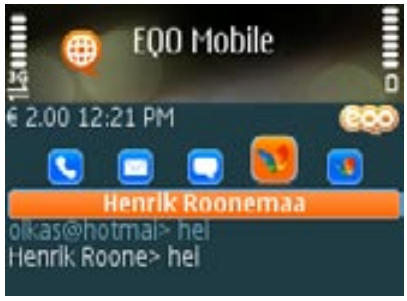

8. EQO Mobile

Programm, mis pakub juurdepääsu enimlevinud välksuhtluskeskkondadesse ning võimaldab samas helistada rahvusvahelistele numbritele kuni 95% soodsamalt, võrreldes tavapärase mobiilsideoperaatori rahvusvahelise kõneminuti hinnaga. EQO soodsate kõneminutitega helistamine toimib siiski vaid 28 valitud riigis, mille hulka kuulub õnneks ka Eesti. Enne rakenduse allalaadimist on vaja end EQO kodulehel ***www.eqo.com*** registreerida teenuse kasutajaks. Nende kodulehelt leiab nii programmi allalaadimise juhendi kui soodsate rahvusvaheliste kõnede hinnakirja.

9. Mig33

Järjekordne mobiilirakendus, mis lubab *messenger*'i kasutada ning odavaid rahvusvahelisi kõnesid teha. Juurde on lisatud väike *community*, kus Mig33 kasutajad saavad täiendada oma kasutajaprofiile ja lisada sinna pilte otse oma telefonist. Kasutajate tarvis on loodud võimalus sõpradega privaatselt vestlemise kõrval ühiselt päevakajalistel teemadel mobiilijututubades sõna võtta. Eelnevalt on loodud juba sadu erinevaid vestlusruume, kus kasutajad saavad suhelda ning uusi tutvusi luua. Mobiilijututubadest võivad interneti vahendusel osa saada ka arvuti taga istujad. Vaata ***www.mig33.com***.

[d] **OLIVER OJAMAA**

MOBIILIKLIENDID

- IM+ (www.shapeservices.com/en/products/details.php?product=im&platform=none)
- eBuddy Mobile (www.ebuddy.com/mobilebeta)
- Agile Mobile (www.agilemobile.com)
- Fring (www.fring.com)
- EQO (www.eqo.com)
- Mig33 (www.mig33.com)
- Nimbuzz (www.nimbuzz.com/en)
- Reporo (www.reporo.com)
- Windows Live (mobile.live.com/GoLive)

KUIDAS...

vee all pilti teha

Kas sulle tundub vahel, et kõigil on fotoaparaadid ning kõik head pildid on juba ammu tehtud? Ehk oleks siis aeg kolida vee alla – sealt saad pilte, mida su sõpradel ei ole. Anname nõu, kuidas oma tehnika vee alla kaasa võtta ning millal nupule vajutada.

1. Õpi sukelduma

Kui sa akvaariumikalade ning madala jõepõhja pildistamisega ei rahuldu, pead paratamatult alustama sukeldumiskursustest. Õnneks on see Eestis nüüdseks üsna lihtne, huvilisi ning tegelejaid jagub. Algajate kursus maksab 5000 krooni ringis. Pakutakse ka spetsiaalseid allveefotograafia kursusi, aga alustama peab siiski lihtsalt sukeldumise põhitõdedest.

2. Kolm võimalust

Vee all pildistamise kaamerad võib jagada kolme kvaliteedi- ning hinnaklassi. Esiteks veekindlad või veekindlaks tehtud seebikarbid, teiseks spetsiaalsed allveekaamerad ning kolmandaks veekindlas korpuses peegelkaamerad. Veekindlaid seebikaid pakuvad 3000–6000 krooni eest näiteks Pentax (Optio WP, W10 ja W20) ja Olympus (mju 720 SW). Pentaxi seepidega võid minna kuni 1,5 ja Olympuse omaga 3 meetri sügavusele. Sügavamate ambitsioonidega pead aga kaamera eraldi veekindlasse kesta sulgema.

3. Minigrip ei kõlba

Minigripi kilekoti sisse võid oma tehnikat peita küll siis, kui kehva seljakotiga ootamatult vihma kätte jääd, vee alla minekuks aga vajad midagi kindlamat. Viimases hädas võib siiski abi olla sõjaväes kasutatavast nipist – paki kaamera kahe kondoomi sisse ning lisa kingakarbist pärit kotike niiskust imavate kristallidega.

4. Spetskott on parem valik

Enamikule kompaktkaameratele on saadaval spetsiaalsed plastmassist sukeldumisümbrised (hinnaga 3000–5000 krooni), väiksema eelarvega huviline võib aga hankida pehme kilekotilaadse kesta. Netipoest tellides jääb sellise hind sõltuvalt tootjast ja suurusest mõnesaja ning mõne tuhande krooni vahele. Väga sügavale sukeldumiseks selline lahendus siiski ei kõlba.

5. Kogu raha, palju

Veekindel seebikas või tavalise seebika veekindel kott ei ole kuigi kallis, ent vähegi korralikum varustus vee all pildistamiseks maksab ropult. Kallid on nii spetsiaalsed allveekaamerad kui ka tavaliste peegelkaamerate veealused kestad. Isegi kasutatud allveekaamera võib maksta sõiduauto hinna, peegelkaamerale sobiva pealtnäha lihtsa plastkorpuse eest küsitakse 20 000 kuni 50 000 krooni. Lisaks on vaja soetada objektiivid ning nende kestad ja loomulikult valgustus, milleta vee all kuidagi pilti teha ei saa.

6. Valgus ja värvid kaovad kiiresti

See, kui palju vee all valgust on, sõltub sügavusest, vee puhtusest ning ilmast ja päikese asendist. Veepinnale risti langevatel kiirtel on suurem lootus vee alla jõuda, nurga all langevast päikesevalgusest peegeldub suur osa veepinnalt tagasi. Seega on erinevalt kuival maal pildistamisest allveefotograafiaks sobivaim just lõunaaeg kella 11–14 vahel. Mida vähem laineid, seda parem. Mida sügavamale sukeldud, seda vähem värve alles jääb. Punane toon kipub kaduma juba 5 meetri sügavusel, kollane 10, roheline 20 ning sinine 30 meetri sügavusel. Sügavamal valitseb pilkane pimedus ka kirkal suvepäeval. Nii et isegi kõikide muutujate ideaalolukorras vajad hea pildi tegemiseks lisavalgust. Värvide paremaks esiletoomiseks saab kasutada ka spetsiaalseid filtreid, mis, arvestades nende soodsat hinda, võivad pildiga imesid teha.

7. Võta valgus kaasa

Lihtsaim viis on kasutada kaamera enda välku. Probleemiks

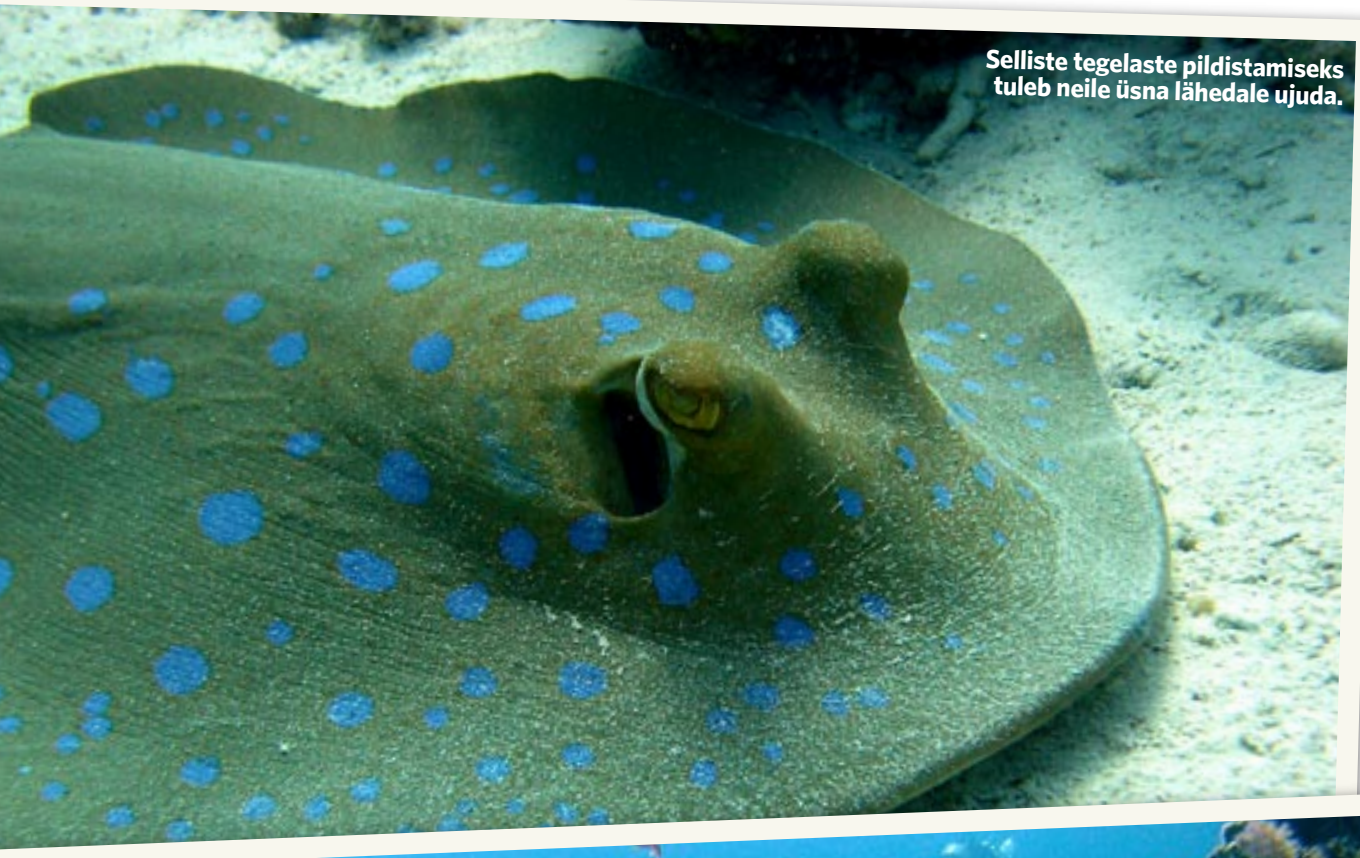

Selliste tegelaste pildistamiseks tuleb neile üsna lähedale ujuda.

MEELIS VOEVODIN

Veealune maailm on värviline ja põnev, kuid pildistamiseks vajalik tehnika maksab väga palju.

võivad saada vees hõljuvad osakesed: valgus peegeldub neilt tagasi ning tulemuseks on koledate valgete täppidega pilt. Selle häda vähendamiseks mine objektile nii lähedale kui võimalik. Oluliselt parema tulemuse (loomulikult oluliselt kõrgema hinnaga) annavad spetsiaalsete konstruktsioonide abil kaamerast eemale viidud lambid või mitme lambi süsteemid.

8. Unusta kallis suumobjektiiv...

...ja hangi sama kallis lainurk ning makro. Vee all pole nähtavus kiita, sestap on pikk toru seal üsna kasutu. Eesti vetes on tavapärane nähtavus 3–5 meetrit, pilti saab korralikult teha veelgi väiksemalt distantsilt, seetõttu tasub keskenduda detailidele ning püüda jäädvustada neid nii, et need annaksid edasi ümbritsevat tervikut. Pisut selgema veega paikades on nähtavus küll parem, ent vees hõljuvad osakesed ning kehv valgus muudavad suumobjektiivi kasutuks ka seal.

9. Kõik on tegelikult kaugemal

Vee all tunduvad asjad olevat lähemal, kui nad tegelikult on. Enamasti võid arvestada suhtega 3 : 4, st et kui hindad vahemaaks 3 meetrit, on see tegelikult 4 meetrit. Makroobjektiividega pildistamisel võib sellest teadmisest kasu olla.

10. Varu aega ja kannatust

Kuniks inimene veest hapnikku omandada ei oska, sõltub vee all viibimise aeg suuresti seljas olevate balloonide mahust, veetemperatuurist, sukeldumissügavusest jms. Mõnikord võib põneva laevavraki juures tegutsemiseks aega olla vaid loetud minutid. Profid sukelduvad sageli ühe objekti pildistamiseks päris mitu korda: üks tutvumiseks ja ideede saamiseks ning paar vee all käiku pildistamiseks. Koos jõu kogumise ning varustuse hooldamisega võib ühest päevast väheks jääda.

11. Taustaks taevas

Värvilisi kalu ning kaassukeldujaid on sageli mõistlik pildistada mitte samalt tasapinnalt või ülevalt alla, vaid hoopis alt üles. Nii jääb sogase põhja või tumeda vee asemel taustaks läbi vee kumav kaunis sinine taevas.

12. Sina oledki tulnukas

Kui maa peal saavad loodusfotograafid pildistada distantsilt või end varjata, siis vees seda võimalust pole. Et veealust elu mitte eemale peletada, tuleb õppida vee all sujuvalt liikuma ning hingata harva, et tekitada võimalikult vähe mulle. Tehnika viimane sõna on *rebreather*'id – aparaadid, mis väljahingatava õhu uuesti vajalike komponentidega rikastavad, nii et mulle ei tekigi. Nende kasutamiseks on aga vaja läbida lisakoolitus, mis tähendab järjekordse 5000 krooni kulutamist.

13. Hoia oma riista

Isegi ujuvas kestas kaamerat on sogases vees keeruline taga ajada, kuid suisa lootusetu on käest libisenud kaamerat põhjamudast leida. Seetõttu ära looda üksnes oma raudsele haardele, vaid kinnita kaamera enda külge ka nööri või rihmaga.

14. Filmida saab ka

Loomulikult saab vee all kasutada ka videokaamerat. Jälle spetsiaalses vutlaris ning lisavalgusega. On ju vee all käidud koguni IMAX-kaameratega, mis suuruselt meenutavad tagasihoidlikku sõiduautot.

15. Kiida ennast ise

Loodusajakirjast tuttavad vinged allveefotod tehti suure tõenäosusega paarimiljonilise aparatuuriga ning sessioonist võttis osa mitu fotograafi assistenti, sestap ei maksa imestada, kui sinu fotod päris sellised ei ole. Pärast jubedat ajakulu ning tohutuid väljaminekuid võid sõprade ees kelkida üksnes hägusate fotodega mutta mattunud laevavrakist, mis neid ilmselt õlgu kehitama paneb. Nemad ju ei tea, millist pingutust see nõudis, või kui ka teavad, siis küsivad, milleks. Seda aga tead vaid sina ise.

[d] KRISTJAN KALJUND

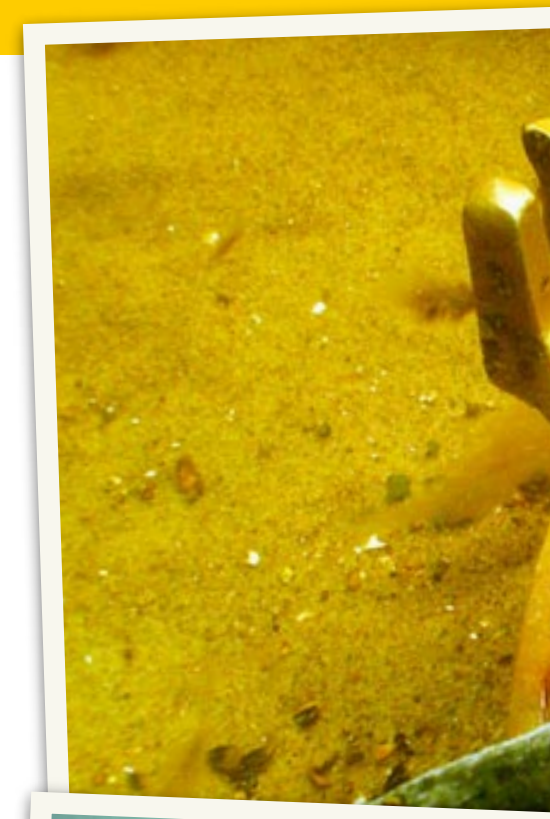

[LINGID]

Eesti sukeldumisklubid:

- www.sebak.ee
- www.maremark.ee
- www.topdiving.ee
- www.sukeldumine.ee

Peegelkaamerate kestad ning lisavarustus:

- www.seacam.com
- www.ikelite.com
- www.hugyfot.com
- www.seaandsea.com
- www.uk-germany.com
- www.subal.com
- www.marlin.de
- www.bskinetics.com
- www.bruder-uw-technik.com
- www.aquatica.ca

Filtrid:

- www.urprofilters.com
- www.magic-filters.com

Valgustus:

- www.taucherlampen.de
- www.subtronic.de

Plastkotid:

- www.ewa-marine.com

Videokaamera kestad:

- www.hydroflex.com
- www.gateshousings.com
- www.amphibico.com

Netipoed:

- www.camerasunderwater.co.uk
- www.reefphoto.com
- www.adorama.com
- www.bhphotovideo.com

Loe lisaks:

- www.uwpmag.com
- www.underwaterphotography.com
- www.wetpixel.com
- www.digideep.com
- www.divephotoguide.com

KUIDAS...

MusicIP abil mikse koostada

MusicIP ehk endine Predixis MusicMagic on kaval tükike takvara, mis oskab su muusikakogust ühesuguseid lugusid leida ning automaatseid *playlist*'e koostada. [digi] aitab sul programmi seadistada ning esimesed miksid koostada.

1. Alustame allalaadimisest

Suuna oma brauser aadressile musicip.com ning lae MusicIP klient alla. MusicIP töötab nii Windowsis, Mac'is kui Linuxis ning saadaval on ka Winampi plugin. Meie vaatame Windowsi-klienti, sest see on veidi mitmekülgsem ja võimalusterohkem kui Winamp ning pealegi suudab see Winampiga väga hästi suhelda ning valmis tehtud miksid otse Winampi saata. Installeeri MusicIP ära ja pane käima.

2. Esimesed sammud

Vali ***File -> Perferences*** ning tekkinud aknast vasakult ***Mix***. Siit oleks mõistlik ära määrata, mitu lugu vaikimisi alati kokku miksitakse, ning mängida natuke mikside hingeeluga. ***Artist style*** määrab seda, kas MusicIP hoiab miksi koostades kinni esineja üldisest muusikastiilist või rohkem selle loo stiilist, mis miksi koostamisel aluseks sai. Ehk lihtsamalt: kui sa koostad miksi mõne rokkbändi akustilise loo järgi, siis siit saad valida, kas muud lood valitakse pigem selle loo järgi või rokkbändi mitmete lugude järgi. Teine liugur kannab nime ***Variety*** ning võimaldab valida, kui sarnaseid või erinevaid lugusid miksi pannakse. Edasi tasuks veel ***Send To*** alt valida, millisesse muusikamängijasse peaks MusicIP valmis miksi saatma ning ***Watch Folders*** valikus tasuks programmile öelda, kus kataloogis sa oma muusikat hoiad, ning seda, et ta sellel kohal silma peal hoiaks.

3. Ja nüüd magama

Esimeseks hetkeks ongi kõik, sest kui MusicIP su lood ilusti üles leidis, hakkab ta neid analüüsima. Analüüsiks on vaja internetiühendust. Seda, mitu lugu on veel analüüsida jäänud, näed programmiakna vasakust alumisest nurgast. Olenevalt sellest, kui palju sul lugusid on, võib see päeva või isegi mitu aega võtta, nii et püsi rahulikult ja targem oleks üldse magama minna, sest MusicIP puhulgi kehtib reegel, et hommik on õhtust targem.

4. Mängi mulle seda vana viit

Analüüsitud palad ilmuvad nimekirja rohelistena. Punased lood ei ole veel analüüsitud ning musta värvi lugusid ei õnnestunud MusicIP-l mõnel põhjusel analüüsida. Aga mikside koostamine on MusicIP-s tõeline lust. Mõtle aga mõni artist või lugu, millesarnaseid sa tahaksid kuulata, vali see nimekirjast välja ja kliki ***Mix***-nupule. Palun väga, ongi valmis. Vaata nimekiri üle ning kui sulle tundub, et mõni lugu sinna ei sobi või mõni sobib kohe väga hästi, siis tee selle peal parema hiirenupuga klikk ja vali ***Less like this*** või ***More like this***. Samuti saad sellest menüüst artisti miksist üldse välja visata või teda kellegagi asendada. Aga mikse saab tegelikult koostada veel täpsemalt. Vali ***Libraryst*** välja mitu artisti, mitu plaati, mitu žanri või mitu lugu (Controli või Shifti all hoides, nagu Windowsis ikka), kliki uuesti ***Mix*** ja nüüd saad juba playlist'i, mis on kokku pandud mitte ühe loo järgi, vaid mitme näitaja järgi ja saab vaheldusrikkam. Samuti saad artistide ja albumite peal parema nupuga klikkides vaadata, milliseid ansambleid ja plaate MusicIP sellega sarnaseks peab, ning soovi korral asja korrigeerida. Kui miks on valmis, võid seda kuulata otse MusicIP-s või vajutada näiteks nupule ***Send to***, mille peale MusicIP saadab selle sinu poolt välja valitud muusikamängijasse.

5. See pole veel kõik

Peale mikside koostamise saab MusicIP-ga ka muid huvitavaid asju ette võtta. Näiteks toimib üle ootuste hästi lugude *tag*'ide parandamine. Märgista oma tuhanded lood, vajuta nupule ***Fix Tags.*** MusicIP võrdleb su lugusid oma andmebaasiga ja tuleb selle abil lagedale pea sajaprotsendiliselt täpsete soovitustega, kuidas su lugude *tag*'e korrigeerida. Teiseks võib proovida oma tujude selgitamist MusicIP-le. Vali välja mõned lood, mis sulle kindla tujuga seostuvad (näiteks «nukker») ning salvesta see menüü ***Moods*** abil. Kui sa edaspidi sama menüü alt oma tuju valid, koostab MusicIP automaatselt su tujuga sobiva miksi. Samuti võid eksperimenteerida MusicIP veebiliidesega nupu ***Discover*** alt. Jällegi: vali midagi välja, vajuta ***Discover*** ning orienteeru brauseris avanevas pilves, kust saab ka kohe muusikat kuulata ja otsustada, kas sulle ikka meeldib see või teine artist.

[d] HENRIK ROONEMAA

ASUS soovitab *Windows® Vista™ Business*

ASUS U1F - *selline ainulaadne*

Elegantne ja õhuke – see on uue sülearvuti üldistus

U1F peegeldub luksus ja rafineeritus. Kuvari LCD ekraan on vaevalt 0,5 cm paksune. Kuvari kaas on kerge ja tugev, ta on valmistatud magneesiumi ja alumiiniumi sulamist. Kaane välimine külg on läikiv, see lisab U1F mudelile soliidsust.
ASUS U1F kaalub 1 kg. Sülearvuti korpus on valmistatud süsinikkiust, korpuse raam – roostevabast terasest. Selline kombinatsioon on peamine U1F mudeli kerguse ja tugevuse saladus.

Sülearvutiga töötamise mugavuse kindlustavad nahaga kaetud randmetoed

Andmete turvalisuse kindlustab sõrmejälgi tuvastav süsteem

Kvaliteetse videopildi annab 0,3 mlj. punktiline veebikaamera

Praktilisuse kindlustab väike ja kerge väline optiline seade

- ASUS U1F on toodetud *Intel® Centrino® Duo Mobile* tehnoloogia järgi
  - *Intel® Core™ Duo* U2400 protsessor;
  - *Mobile Intel® 945GM Express*;
  - *Intel®* PRO/Wireless 3945ABG.
- DDRII 667MHz;
- *Genuine Windows® Vista™*
  - *Genuine Home Premium*;
  - *Genuine Business*.
- 11,1" WXGA LCD ekraan *Color Shine*;
- ASUS *Video Intelligence* tehnoloogia;
- 40/60/80 GB kõvaketas (HDD);
- Väline *DVD Super Multi DL* optiline ketas;
- 0,3 mln. punktiga veebikaamera;
- 10/100, 802.11a/b/g, *Bluetooth®* V2.0+EDR+A2DP;
- 27,5 x 19 x 1,79-2,9cm; 1kg (koos 3 sektsioonilise akuga).

ASUS®
Rock Solid · Heart Touching

Intel, the Intel logo, Centrino and the Centrino logo, Intel Core and Core Inside, are trademarks or registered trademarks of Intel Corporation or its subsidiaries in the United States and other countries.

play

Suur klassika taaskäitlus

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 679 krooni **DEMO:** www.gamershell.com/download_19299.shtml

«Tomb Raideri» sarja peategelane Lara Croft tähistab oma 10. aastapäeva esimese mängu uusversiooni ilmumisega. Saanud tänapäevase kuue ja mitmeid täiendusi, on «Anniversary» virtuaalsete hauarüüstajate jaoks üks magus suutäis.

● Meenutades TR viimaseid osi, peab nentima, et neil polnud mängijatele enam peale uute tasemete suurt midagi pakkuda. Sellegipoolest säilis sarjas teada-tuntud õhkkond ning mängitavus jäi üldjoontes samaks. Viimased väljaanded lisasid vaid üksikuid nüansse, nagu näiteks köielkõndimise ja kiikumise. Sellest ilmselt ka Core Designi meeletu soov ratast leiutada, sest hauakauge «Angel of Darkness» leidis aset Pariisi hämaratel tänavatel, mis tänu loendamatutele tehnilistele vigadele igalt poolt läbi paistsid. Millegipärast tehti Larast tagaotsitav, mis oli naeruväärne juba seetõttu, et selleks ajaks oli preili Croft niigi tuhandeid jõmme, loomi ja muumiaid teise ilma saatnud, kuid ka seepärast, et kaotati igasugune seos mängu nime ja sisu vahel. Lisaboonusena oli AOD juhtimissüsteem totaalselt puudulik ning Lara oli üleöö kahtlaselt nõrgaks jäänud: igasugused rippumised said ajalise piirangu.

Järgmine katsetus, «Legend», eliminneeris pea kõik ülalnimetatud probleemid, kuid lisas rea uusi. Ilmselt alahinnati oluliselt mängijate võimeid, sest «Legendist» sai sarja ajaloo lihtsaim TR. Paljud fännid keerasid nende mängude järel leedi Croftile solvunult selja. Nüüd, Lara pidupäeval, on neil lõpuks ometi põhjust tulla tagasi ühe oma lemmikkangelase ja tema kõige esimese seikluse juurde. Lara juubeliversiooni tegija, alles teise TR mängu

valmistanud Crystal Dynamics, on taas üht-teist õppinud.

Arvatavasti maalisid nad oma nõupidamissaali tahvlile suurelt: «Mängijad on nostalgiahimulised!» Seda silmas pidades ongi Anniversary aluseks 10 aastat tagasi ilmunud «Tomb Raider 1». Kuigi lugu on üldjoontes sama, ei puudu uued ja hoolika kaalutlemise järel lisatud detailid, mis ei riku ürituse ehedust. Esimeses osas nähtud tasemed on saanud värske kuue ning neid on uut graafikamootorit ja liikumist silmas pidades ohtralt kohandatud. Viimased koos suurepärase helitaustaga väärivad kiitust, sest pilt on maaliliselt värvikas ning Lara jookseb-hüppab-ronib mängleva kergusega nagu väike tragi pärdik kunagi.

Comeback'i teeb ka esimestest osadest tuttav ringikujuline menüüehitus. Lara käsutuses on tema firmamärk-püstolid lõputu laskemoonavaruga ning ta oskab taas ütelda «No!», kui mängija vales kohas vale esemega midagi ära teha üritab. Sellised pisidetailid lubavad TRi veteranidel täiel rinnal nostalgitseda. Palju on ju neid, kes tutvusid Lara seiklustega hilises või mitte nii väga hilises lapsepõlves ning taolised äratundmishetked on võrreldavad unustusehõlma vajunud lapsepõlvekodu külastamisega.

Kas targem on mäng või mängur?

TRi mäletame tõeliselt raske mänguna, millest läbinärimine võttis esimesel korral mitu kuud. Uusimad versioonid pakuvad seevastu lõbu vaid loetud päevadeks. «Anniversary» astub siinkohal sammu õiges suunas, sest tegemist pole «Legendi»-sarnase jalutuskäiguga pargis ning Lara eluküünal kipub ko-

Lara Croft Tomb Raider: Anniversary

Oled suur ja kõva mees, jah? Kivist ja puha. Aga mida sa tõsta üritasid, et käed otsast kukkusid?

Lara pole roostes - akrobaatilised trikid on kaunimad kui eales.

hati üpris kergesti kustuma. Küll jääb kleenuke Croft mõne karu käpa alla või lõvi lõugade vahele, kuid põhiliseks surma põhjuseks kujuneb üht jalga lonkav juhtimissüsteem, mille automaatne servadest krabamine veab alt või kipuvad hüpped kerge ebatäpsuse tõttu ebaõnnestuma. Edasijõudmist ei tee raskeks «elusad» vastased ega tingimata mõistatusedki, vaid hoopis taltsutamatu kaamera, sest piiratud vaatenurga tõttu valitseb teadmatus, kuhupoole järgmiseks hüpata.

Märkimisväärne mööndalask on salvestussüsteem. Selle asemel, et minna klassikute teed ja lubada igal hetkel mänguseisu salvestamist, peame leppima kindlate punktidega, kus seda automaatselt tehakse. See polekski iseenesest nii halb lahendus, sest salvestuspunkte on piisavalt tihedalt, kuid need punktid pole «ühekordselt kasutatavad». See tähendab, et eksinud hauarüüstaja võib tänu automaatsetele salvestustele kaotada väikesegi edumaa ning on sunnitud totralt palju ringi jooksma.

Ringikolamine

Tõsiasi, et «Anniversary't» mängides on võimalik ära eksida, on iseenesest positiivne, kuigi tihti piirdub orienteerumine lihtsalt järgmise serva või nurga otsimisega, kuhu oleks võimalik hüpata. Veidi nukrameelseks teeb asjaolu, et järjekordse keerulise takistusriba läbinu ainsaks preemiaks on järgmine ja veel ebameeldivamate lõksudega kaunistatud hüpete kadalipp. Heaks näiteks, milline üks ehtne Tomb Raideri tase olema peaks, on see-eest «Croft Manor», sest pea kõik alad on kohe avatud, kuid mängijal pole aimugi, kust alustada. Lõppude lõpuks on ju TR-i üks olulisemaid külgi (unustatud) maailmade avastamine-uurimine.

Tähelepanuta pole jäetud ka pisiasja, et Larat kimbutama kippuvatele nahkhiirtele, gorilladele jms elukatele oleks tarvis kuidagi ka vastu hakata. Suurim uuendus seisneb siinkohal võimaluses teha hambaid näitav elajas tema rünnaku eest kõrvale põigates täpse pähelasuga eriti kiirelt vagaseks. Enamikke bossidest ei saa seda funktsiooni kasutamata võita, seega tasub nipp võimalikult vara käppa saada. Midagi rasket selles pole, oluline on lihtsalt vastase raevumisel hetkeks tuleandmine peatada ning pärast õigeaegset kõrvalehüpet sihikute kohtumisel tulistada.

Ka Lara riidekappi saab piiluda

Nagu ikka, on igale tasemele jaotatud hunnik vidinaid, mille leidmise eest saab näha kõikvõimalikke *concept-art*-joonistusi, täiendada Lara garderoobi või, mis kõige huvitavam, kuulata mängimise ajal tegijate kommentaare käesoleva taseme, selle puslede jms kohta. Nende korjamine pole muidugi kohustuslik ning selle träni leidmine nõuab kohati päris tõsist tuhnimist, kuid tõeline fänn ei saa ju enne mängu 100protsendilist läbimist rahulikult magada. Esimeseks läbimiseks kulub kõiki saladusi leidmata minu hinnangul umbkaudu 14–16 tundi, sh «Croft Manori» lahendamine, millele kulub juba üksinda umbkaudu kaks tundi.

Vaatamata mõningatele mööndalaskmistele on «Anniversary» parim «Tomb Raider» üle väga pika aja, kombineerides klassikuid meenutavaid mõistatusi tänapäevase graafika ja «Prince of Persia»-laadselt voolava liikumisega. Esimeses nooruses sarja teise osa kallal nagistamisest saadud elamust küll ei ületata, kuid lapsepõlvemälestusega ei suuda nagunii miski võistelda.

[d] ROBERT PIHO

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 1,5 GHz (3 GHz soovitatav)
Mälu: 256 MB, 512 MB Vista puhul (1 GB soovitatav)
Videokaart: 64MB GeForce 3 TI, ATI Radeon 9. seeria (soovitatav GeForce 6. seeria või ATI Radeon 10. seeria)
Helikaart: DirectX 9.0c toega
Kõvakettaruumi: 4 GB
Optiline seade: DVD-lugeja
Tarkvara: Windows 2000 / XP / Vista

[d] HINNANG:

Heli	**9**
Pilt	**8**
Mugavus	**7**
Meelelahutus	**9**

Kauaoodatud seiklus

MÜÜGIL: varsti **HIND:** arvatavasti 400–500 krooni **DEMO:** http://games.softpedia.com ja otsi «Sam Max demo»

Suu peale mitte kukkunud eradetektiivide, vabandust, vabakutseliste politseinike paar Sam ja Max on «*back in action*»! *Noir*-stiilis ülikonna ja kaabuga hiigelkoer Sam ning vägivaldne jäneselik olevus Max lahendavad taas kriminaalseid olukordi.

● Steve Purcelli kuritegevusega võitlev duo debüteeris printmeedias aastal 1980, seitse aastat hiljem ilmus nende esimene koomiksivihik. Pildijutte kirjutas-joonistas Steve edasi, põhikohas LucasArtsis tegi ta aga mänge. 1993. aastal nägi ilmavalgust legendaarne seiklus «Sam & Max Hit the Road». Fännide palvetele vastas LucasArts 2002. aasta augustis, et 2004. algul ilmub järg. Aja saabudes lõpusirgel «Sam & Max: Freelance Police» aga katkestati. See valas õli 7 kuud varem pooleli jäetud «Full Throttle 2: Hell on Wheels» pahameelelõkkele ning tegi firma pikaks ajaks mängurite vaenlaseks number 1.

Aega võttis, aga asja sai

Mitte ainult S&M-i austajad polnud pettunud. Osa arendustiimist kirjutas lahkumisavalduse ja lõi uue firma Telltale Games. Kohe alustati läbirääkimisi S&M-i õiguste ostuks ja aastal 2005 Bad Brain Entertainmenti võites need ka saadi. Samal ajal loodi Jeff Smithi koomiksitel põhinevat episoodilist seiklust «Bone», ja kuigi vaid kahe osaga sarja ei saatnud eriline edu (või fookuseeritigi S&Mile), valiti ka S&M-ile sama plaan – teha mängud episoodide kaupa.

Mullu oktoobrist tänavu maini tulid esimesed kuus episoodi müüki. Plaadina ilmub kohe esimese hooaja kogumik, kus kõik kuus episoodi: «Culture Shock», «Situation: Comedy», «The Mole, the Mob and the Meatball», «Abe Lincoln Must Die!», «Reality 2.0» ja «Bright Side of the Moon». Üks osa on keskmiselt kolme tunniga lahendatav ja kuigi iga episood põhineb eri lool, ühendab episoode pealiin.

Esimeseks kurjamiks on 1970ndate läbikukkunud lastesaate juht Brady Culture, kes on oma kunagised rivaalid hüpnotiseerinud ja levitab nende kaudu enda «silmade treeningvideot». Teine seiklus viib telestuudiosse, kus hüpnoosis naissaatejuht Myra publikut vangis hoiab. Kolmandaks tuleb kangelastel peatada hüpnotiseerivaid mõmmikuid levitav mänguasjamaffia. Neljandas osas vajavad Valges Majas klobimist paar USA presidenti, kellelt Max ameti meeleldi üle võtab. Eelviimases katsumuses alistavad sangarid interneti teel inimesi hüpnotiseeriva programmi ja viimaks avaneb peategelastel võimalus Kuul arveid klaarida võrukaelaga, kes, nagu sõnakordustega vihjatud, on kogu hüpnoosiplaani taga.

Mõnus ja meeldejääv

Sami ja Maxi kõrval on veel kaks läbivat tegelast: detektiivide naabruskonna poepidaja Bosco ja pidevalt ameteid vahetav neiu Sybil. Ka ülejäänud karakterid, kes kõik on omanäoliselt meeldejäävad, ilmuvad korduvalt. Mõistatused on loogilised, kuid pakuvad algajale mõttetööd. Juhtimine käib hiirega ja kasutajaliides on mugav. Absurdihuumori piiril käiv sari ei ole unustanud oma stiili ega juuri, kuid on siiski kolinud tänapäevasesse 3D-graafikasse. Multikalik õhkkond on aga säilinud ja lahedat elamust rikastavad naljaks dialoog, suurepärased hääletööd ning sobiv taustamuusika.

Sami ja Maxi esimene hooaeg on mõnusalt humoorikas ja sooja vastuvõtu tõttu jätkab Telltale viimaste uudiste kohaselt seiklustega ka sellel sügisel. Lootust on antud ka detektiivipaari dekaadivanuse, 24osalise multikasarja «The Adventures of Sam & Max: Freelance Police» DVD ilmumiseks.

[d] LEHO LAHTVEE

Sam, Max, kohe pea kaotav robotist president ja eks-teletähest kuberner.

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 1,5 GHz
Mälu: 256 MB
Videokaart: 32 MB 3D-kiirendi
Helikaart: DirectX 9.0c toega
Kõvakettaruumi: 1,5 GB
Optiline seade: DVD-lugeja
Tarkvara: Windows XP/Vista

[d] HINNANG:

Heli	9
Pilt	8
Mugavus	9
Meelelahutus	8

You Are Empty

MÜÜGIL: www.gamersgate.com (allalaetav) **HIND:** alla 500 krooni **DEMO:** -

Väga kahtlased patsiendid siin haiglahoovis. Ja ennäe, taamal Pobeda!

● YAE on väljamõeldud lugu 1950ndate Nõukogude Liidu linnast, kus üks ambitsioonikas eksperiment läheb väga valesti. Geniaalse teadlase ja ametivõimude plaan inimesed (ja loomad) täiuslikeks NLi kodanikeks muuta lõpeb totaalse kaosega. Enamik rahvast sureb, kuid osa muteeruvad – *zombie*'stuvad vägivallatsejateks. Miilitsast peategelane on üks vähestest, kes jääb normaalseks ja asub vapralt olukorra tagamaid uurima.

Venelaste aastaid oodatuid FPS võib olla peaaegu originaalse stooriga, kuid eeskujud on sel siiski. Näiteks üritab YAE matkida «Half Life 2» asulasiseste lineaarsete kaartide kulgemist, liites sellele «Call of Cthulhu: Dark Corners of the Earth» õõvastava atmosfääri. Sarnaselt «S.T.A.L.K.E.R.: Shadow of Chernobylile» on kasutatud ajastukohast arhitektuuri ja tehnikat, kuid YAE on oma tarkvarakvaliteedilt sama aegunud kui Pobeda autona ega suuda pidada oma lubadusi. Pilt on vana, füüsikat on kasutatud vähe ja muusika ning hääletöö võiksid olla palju kütkestavamad. Tõsi, mäng on kõhe, kuid see ei püsi lõpuni värskena ja tekitab mõtte, millal see ükskord läbi saab.

YAE tulistamisel on oma nauditavad momendid ja on näha, et Vene *action*-mängude tegijad liiguvad õiges suunas, kuid areng on aeglane. Suures plaanis on YAE liiga keskpärane, et seda soovitada. Pealegi pole mängul mitmikosa.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

Heli	5
Pilt	5
Mugavus	7
Meelelahutus	5

The Stalin Subway: Red Veil

MÜÜGIL: www.gamersgate.com (allalaetav) **HIND:** 300 krooni ringis **DEMO:** -

● Eelmisel suvel tutvustasin Vene tulistamismängudest kirjutades «The Stalin Subwayd» ega jäänud sellega sugugi rahule. Selle järg, iseseisev lisapakett «Red Veil», on nüüd ilmavalgel, aga paremaks pole muutunud midagi. Vastupidi, hääletööd näitavad hoopis, kui kehv võib näitlemisoskus tegelikult olla.

Tegevus toimub 1950ndate lõpus Moskvas, kus eelmise osa peategelase Glebi pruut Lena hakkab oma kadunud meest taga otsima, kannul kurja kommunistist kindrali käsilased. Reisi jooksul külastatakse taas katuseid, kanalisatsiooni, metrood, raudteed ja rallitakse ringi Pobedaga. Tegemist on vist Vene suurimate vaatamisväärsustega, sest nii YAE kui TSS kasutavad samu kohaideid.

Kaheksa üksikosa kaardi läbimiseks kulub mõni tund, kuid seekord võib lühidust plussiks pidada - mäng on pigem tüütav, kui meelt lahutav. Lisaks ok mitmikosa, mille moodustavad kolm igavat, veidi muudetud üksikosa kaarti.

Kremli Punasel väljakul Pobedaga rallitada ja sõdida saab ainult siin.

TSSRV ei ole hankimist väärt, aga kui on ikkagi kange soov, leiab selle toredast veebipoest www.gamersgate.com, kust selle ostu järel alla saab laadida. Siiski on GamersGate'is oluliselt paremaid valitavaid mänge kui TSSRV ja YAE kokku.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

Heli	3
Pilt	3
Mugavus	5
Meelelahutus	3

RtCW: Enemy Territory

TASUTA ALLALAETAV: www.splashdamage.com

Kuhu sa jooksed? Minu granaadiga varustatud vintpüssi ette? Sobib!

● Kiiduväärt võrgutulistamine on see ET. Tegemist on põhimõtteliselt RTCW järjega, mis väljastati pärast kommertsliku arendustöö peatamist küll üksikosata, kuid tasuta. Pole siis ime, et olles vabalt saadav, väikeste nõudmistega arvutile ja hästi balansseeritud, mängitakse seda endiselt palju. Nähakse vaeva modifikatsioonide ja uuenduste kallal, lisatakse kaarte ja mis eriti tore – 3,5aastane hitt on endiselt esindatud suurtel võrgupidudel (nt QuakeCon), rääkimata kohalikest *online*-üritustest.

ET kontseptsioon on 6 *vs* 6 või 3 *vs* 3 mängijaga rühmatööd nõudvad lahingud, milles ründav pool püüdleb kaardi eesmärgi täitmise poole ja teine, kaitsev pool, teeb kõik, et vastast takistada või vähemalt võimalikult kaua kinni hoida. Mõlemad meeskonnad mängivad korra kummalgi poolel ja võitjaks loetakse see, kes saavutab kahel kaardil eesmärgi kiiremini. Enamasti on ülesandeks mingi objekti õhkimine või dokumentide, kulla vms kola teatud kohta viimine. Teisele maailmasõjale kohaselt ei puudu mängust tankid ja ka relvastus on ajastule vastav. Raskerelvastuse kasutamist on omajagu kärbitud, et tähtsamale kohale tõsta just meeskonnatööd ja risttule kasutamist.

Palju kasulikku infot ET, meeskondade, konfigureerimise jms kohta leiate aadressilt www.idle.ee/foorum.

[d] ROBERT PIHO

[d] HINNANG:

Heli	5
Pilt	5
Mugavus	9
Meelelahutus	10

Soldier Front

TASUTA ALLALAETAV: http://sfront.ijji.com

● Kuna «Counter Strike 1.6» on endiselt tasuline, oleks ta ETga samasse patta panek patt. ET kaaslaseks sai CSi tasuta kloon «Soldier Front», mis kodumaal Koreas ilmus juba 1996. aastal, kuid on senini pidevalt kaasajastamisel.

SF on puhas võrgutulistamine, kus ühel kaardil saavad vastamisi asuda kaks kuni kaheksaliikmelist tiimi. Meeskonnalahingud on ülesandepõhised 3,5minutilised raundid, kus üks pool kaitseb ja teine ründab. Eesmärkideks on millegi õhku lasmine, varastamine või põgenemine. Kui grupitöö pole meelepärane, võib teha ka «iga mats enda eest» matše, aga sellist mänguviisi harrastatakse vähe.

SF on tasuta, kuid leheküljel http://sfront.ijji.com on vaja luua oma kasutajakonto. Mängu saabki käivitada vaid kodulehelt sisse logides (kahjuks on selleks vajalik Internet Explorer).

Kohe saab valida oma tegelaskuju ühest pakutavast eliitväest ja osta relva. Kõrgemale auastmele jõudes ja punkte kogudes saab omandada lisaarsenali ja nänni. Osta saab ka päris raha eest.

Sõidukid on kahjuks vaid illustratiivsed. Aga relvad mitte.

SFi kümme kaarti on korraliku ehitusega. Pilt, heli, sujuvus ja mugavus on keskpärased. Samas võtab SFtänapäeva mõistes vähe ruumi (installitult alla 500 MB) ning nagu ütlevad CS 1.6 fännid – kui mäng on kaasahaarav, pole pildil ja helil erilist tähtsust.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

Heli	5
Pilt	5
Mugavus	5
Meelelahutus	7

E3 suurimad

● E3 mess on muutunud üha konsoolikesksemaks. Seda on näha ka mängudest, mis E3-l rohkem tähelepanu pälvisid. Suurimad meelitajad olid "Killzone 2" (PS3), "Halo 3" (X360), "Rock Band" (X360, PS3), "Mass Effect" (X360), "Fable 2" (X360), "Burnout Paradise (PS3, X360), "Little Big Planet" (PS3), "Mercenaries 2: World in Flames (X360, PS3, PS2, PC), "Call of Duty: Modern Warfare" (X360, PS3, PC), "Fallout 3" (X360, PS3, PC), "BioShock" (X360, PC), "Hellgate: London" (PC), "Crysis" (PC) ja "World in Conflict" (PC). Loetletud nimed väärivad jälgimist.

Oodatud järg

● E3 läbi, teatas Ubisoft uhkelt, et tegemises on "FarCry 2", järg 2004. aasta kevadel ilmunud FPS-hitile. Seekord pole valmistajaks enam sakslaste Crytek (kus ametis "Crysisega"), vaid Ubisofti Montreali stuudio. FC2 on heades kätes, sest nende seinte vahelt on mängijateni jõudnud nii mõnigi "Splinter Cell", "Rainbow Six" ja "Prince of Persia" ning varsti valmiv "Assassin's Creed".

Järje teemast pole veel midagi teada, kuid tiisersait www.farcrygame.com vihjab, et tegevus toimub Aafrikas. Senise seisuga on FC2 tulemas vaid arvutile ja kevadel 2008. Ubisofti rindelt hoopis kurvem uudis on, et ka "Tom Clancy's Splinter Cell: Conviction" lükati järgmise aasta märtsi.

Jätkuvalt äratundmismõistatus. Seekord nii mängudest kui filmidest tuttav tegelane.

Kes on pildil?

Vastust ja vastaja nime ootame aadressile **play@digi.ee.** Õigesti pakkujate vahel loosime **Andrico** (andrico.ee) abiga uue omaniku lahedale Metsiku Lääne märulile **«GUN»**. Lohutusauhindadeks ikka kümme mänguplakatit.

E3 arvutiuudised

● E3 elas sel aastal üle suured muutused. Maist koliti juulikuusse ja 60 000 külastajast jäi järele vaid 5000 – need asjaga seotud, kel olid kutsed. Messi uus formaat sai nii kriitikat kui kiidusõnu, kuid inforohke oli see üritus igati. Tegemisel olevatest mängudest näitasid end nii tuttavad kui uued tiitlid, kuigi viimastest ei tõusnud kuigi paljud massist kõrgemale. Arvutimängudest olid suuremad uudised:

● Järgmise aasta esimeses kvartalis ilmub "S.T.A.L.K.E.R. Shadow of Chernobyli" eelnevaid sündmusi kajastav "järg" "S.T.A.L.K.E.R.: Clear Sky".
● "F.E.A.R." saab teise lisapaketi, nimeks "F.E.A.R. Perseus Mandate". Uue peategelasega lisa tuleb oktoobri lõpus arvutile ja komplekti koosseisus ka Xbox-360le. Ärge ajage lisa sassi Monolithis töös oleva FEARi järjega, mis samuti on uue peategelasega ja samal teemal, kuid senini veel nimeta (F.E.A.R. kaubamärk kuulub Sierrale).
● Arvutile tulevad kiidetud Xbox360 mängud "Viva Pinata" ja "Gears of War". GoW pole mingi üllatus, kuid ametlik kinnitus tuli alles E3-el.
● Ulmeline reaalajastrateegia "Supreme Commander" saab novembris iseseisva lisapaketi "Supreme Commander: Forged Alliance".

Palju-palju arvutimänge

USA mängumess E3 tõi muutusi ja uusi nimesid, aga mitte väga palju.

	AUGUST	3. KV 2007	4. KV 2007	1. KV 2008 JA EDASI
FPS	**Enemy Territory: Quake Wars** ● 1. august 2007 **BioShock** ● 21. aug 2007 **Medal of Honor Airborne** ● 28. august 2007	**BlackSite: Area 51** ● 3. sept 2007 **Field Ops** ● sept 2007 **ArmA: Queen's Gambit** ● sept 2007	**Half-Life 2: Episode Two** ● 9. okt 2007 **Team Fortress 2** ● 9. okt 2007 **Portal** ● 9. okt 2007 **F.E.A.R. Perseus Mandate (lisapakett)** ● okt 2007 **Painkiller: Overdose** ● okt 2007 **Brothers in Arms Hell's Highway** ● nov 2007 **Soldier of Fortune: Pay Back** ● nov 2007 **Unreal Tournament 3** ● nov 2007 **Crysis** ● nov 2007 **The Precursors** ● dets 2007 **Call of Duty 4: Modern Warfare** ● neljas kv 2007 **TimeShift** ● neljas kv 2007 **Showdown: Scorpion** ● neljas kv 2007 **DUSK-12** ● neljas kv 2007 **WehrWolf** ● neljas kv 2007 **Sabotage (1943)** ● neljas kv 2007 **Rogue Warrior** ● neljas kv 2007 **REFUSION** ● neljas kv 2007	**Frontlines: Fuel of War** ● jaanuar 2008 **S.T.A.L.K.E.R.: Clear Sky** ● esimene kv 2008 **FarCry 2** ● teine kv 2008 **Postal III** ● teine kv 2008 **Legendary: The Box** ● teine kv 2008 **Darkest of Days** ● kolmas kv 2008 **Mirror's Edge** ● 2008 **Dead Island** ● 2008 **The Scourge Project** ● 2008 **Haze** ● 2008 **NecroVision** ● 2008 **Warhound** ● 2008 **Operation Flashpoint 2** ● 2008 **Järgmine Wolfenstein** ● 2008 **Black Power Red Earth** ● teatamata **The Agency** ● teatamata **Exodus from the Earth** ● teatamata **Project Offset** ● teatamata
MÄRUL	**Stranglehold** ● august 2007	**Death to Spies** ● kolmas kv 2007 **Obscure II** ● kolmas kv 2007 **Left 4 Dead** ● kolmas kv 2007 **2025: Battle for Fatherland** ● kolmas kv 2007 **Heavy Duty** ● kolmas kv 2007	**Spider-Man: Friend or Foe** ● okt 2007 **Beowulf** ● 13. nov 2007 **Helldorado** ● 30. nov 2007 **Assassin's Creed** ● nov 2007 **Bee Movie Game** ● nov 2007 **Hei§t** ● neljas kv 2007 **Gears Of War** ● neljas kv 2007 **Collapse: Devastated World** ● neljas kv 2007 **Mercenaries 2: World in Flames** ● neljas kv 2007 **The Shadow of Aten** ● neljas kv 2007 **Insecticide** ● neljas kv 2007 **The Club** ● neljas kv 2007 **Demons of Mercy** ● neljas kv 2007 **Kane & Lynch: Dead Men** ● neljas kv 2007 **Age of Pirates: Captain's Blood** ● neljas kv 2007	**Tom Clancy's Splinter Cell: Conviction** ● märts 2008 **Iron Man** ● teine kv 2008 **Witches** ● 2008 **Earth No More** ● 2009 **Alone in the Dark: Near Death** ● 2008 **Battle Rage** ● teatamata **Just Cause 2** ● teatamata **Bodycount** ● teatamata **George Romero's City of the Dead** ● teatamata **6GUN** ● teatamata **Gang War** ● teatamata **Crash Dummy vs. the evil D-Troit** ● teatamata **Max Payne 3** ● teatamata **Freedom Fighters 2** ● teatamata **2 Days to Vegas** ● teatamata
STRATEEGIA	**Medieval II: Total War Kingdoms** ● august 2007 **Sins of a Solar Empire** ● august 2007	**Campus** ● 4. sept 2007 **The Office** ● 4. sept 2007 **World in Conflict** ● 18. sept 2007 **JAZZ: Hired Guns** ● 30. sept 2007 **The Sims 2 Bon Voyage (lisapakett)** ● sept 2007 **The History Channel: Great Battles of Rome** ● sept 2007 **Galactic Assault: Prisoner of Power** ● sept 2007 **The Settlers: Rise of an Empire** ● sept 2007 **The Sims Pet Stories** ● suvi 2007 **Officers** ● kolmas kv 2007 **The Continuum** ● kolmas kv 2007 **Stranger** ● kolmas kv 2007	**Thrillville: Off the Rails** ● 1. okt 2007 **Zoo Tycoon 2: Extinct Animals (lisapakett)** ● okt 2007 **Universe at War: Earth Assault** ● okt 2007 **Supreme Commander: Forged Alliance** ● nov 2007 **Company of Heroes: Opposing Fronts (lisapakett)** ● nov 2007 **Age of Empires III: The Asian Dynasties (lisapakett)** ● neljas kv 2007 **SimCity Societies** ● neljas kv 2007 **Battle for Atlantis** ● neljas kv 2007 **Viva Pinata** ● neljas kv 2007 **XIII Century: Death or Glory** ● neljas kv 2007 **Empire Earth III** ● neljas kv 2007 **7.62** ● neljas kv 2007 **Disciples III: Renaissance** ● neljas kv 2007	**Tom Clancy's EndWar** ● veebr 2008 **Spore** ● esimene kv 2008 **Windchaser** ● esimene kv 2008 **Kings Bounty: The Legend** ● esimene kv 2008 **Jagged Alliance 3** ● esimene kv 2008 **The Sims Castaway Stories** ● esimene kv 2008 **The Sims 3** ● 2008 lõpp **StarCraft II** ● teatamata **Hegemony: Philip of Macedon** ● teatamata **WorldShift** ● teatamata **Day Watch** ● teatamata **Ascension To The Throne** ● teatamata **Advanced Tactics: World War II** ● teatamata **Heaven vs. Hell** ● teatamata **Warlords V** ● teatamata
KIHUTA	**Upshift StrikeRacer** ● aug 2007	**FlatOut: Ultimate Carnage** ● 4. sept 2007 **SEGA Rally Revo** ● 25. sept 2007 **A.I.M. Racing** ● kolmas kv 2007 **Juiced 2: Hot Import Nights** ● kolmas kv 2007	**Need for Speed ProStreet** ● nov 2007 **KartSim** ● neljas kv 2007 **RACE 07 - The WTCC Game** ● neljas kv 2007 **MotoGP '07** ● neljas kv 2007 **The Wheelman** ● neljas kv 2007 **Juiced 2: Hot Import Nights** ● neljas kv 2007	**Death Track: Resurrection** ● teine kv. 2008 **Race Driver One** ● 2008 **Rig'n'Roll** ● 2008 **Project Torque** ● teatamata **The Rock of Pariahs** ● teatamata **Monster Truck Maniax** ● teatamata
SEIKLUS	**Undercover: Operation Wintersun** ● 28. aug 2007	**CSI: Crime Scene Investigation: Hard Evidence** ● 18. sept 2007 **Jack Keane** ● kolmas kv 2007 **A Stroke of Fate** ● kolmas kv 2007 **Pieces of Eight** ● kolmas kv 2007	**Agatha Christie: Evil Under the Sun** ● okt 2007 **Overclocked** ● okt 2007 **Sam & Max: Season 2: Episode 1** ● neljas kv 2007 **A Vampyre Story** ● neljas kv 2007 **Dracula 3** ● neljas kv 2007 **The Golden Compass** ● neljas kv 2007 **Sherlock Holmes versus Arsene Lupin** ● neljas kv 2007	**Gray Matter** ● esimene kv 2008 **Lost The Videogame** ● esimene kv 2008 **The Path** ● esimene kv 2008 **Dracula: Origin** ● esimene kv 2008 **Mata Hari** ● esimene kv 2008 **Heavy Rain** ● neljas kv 2008 **The Bad, The Ugly, and the Sober** ● teatamata
ROLLIMÄNGUD	**Guild Wars: Eye of the North (lisapakett)** ● 31. aug 2007 **Loki** ● 24. aug 2007 **Bounty Bay Online** ● aug 2007 **Zu Online** ● aug 2007 **Falling Stars** ● aug 2007	**Requital** ● 14. sept 2007 **Escape From Paradise City** ● 24. sept 2007 **Avencast: Rise of the Mage** ● 30. sept 2007 **Hellgate: London** ● sept 2007 **Elveon** ● kolmas kv 2007 **Hard to be a God** ● kolmas kv 2007 **Depths of Peril** ● kolmas kv 2007 **Pirates of the Caribbean Online** ● kolmas kv 2007 **SUN: Soul of the Ultimate Nation** ● kolmas kv 2007 **Legend: Hand of God** ● kolmas kv 2007	**Age of Conan: Hyborian Adventures** ● 30. okt 2007 **The Witcher** ● okt 2007 **Drakensang: The Dark Eye** ● dets 2007 **Warhammer Online: Age of Reckoning** ● neljas kv 2007 **Neverwinter Nights 2: Mask of the Betrayer (lisapakett)** ● neljas kv 2007 **Kingdom Under Fire: Circle Of Doom** ● neljas kv 2007 **Extinction** ● neljas kv 2007 **Tabula Rasa** ● neljas kv 2007 **Numen** ● neljas kv 2007 **Fury** ● neljas kv 2007 **Pirates of the Burning Sea** ● 2007 **Ultima Online: Kingdom Reborn** ● 2007 **Star Trek Online** ● 2007 **Gods and Heroes: Rome Rising** ● 2007	**Sacred 2: Fallen Angel** ● esimene kv 2008 **Space Siege** ● kolmas kv 2008 **Fallout 3** ● neljas kv 2008 **Rise of the Argonauts** ● 2008 **Aion: Tower of Eternity** ● 2008 **Guild Wars 2** ● 2008 **Dungeon Hero** ● esimene kv 2009 **Hero** ● kevad 2009 **Gothic 4** ● teatamata **The Secret World** ● teatamata **Global Agenda** ● teatamata **4th Battalion** ● teatamata **Dark World Online** ● teatamata **Grotesque: Heroes Hunted** ● teatamata **Beltion: Beyond Ritual** ● teatamata
MUU	**Madden NFL 08** ● 14. august 2007 **1914 Shells of Fury** ● 14. august 2007 **Panzer Killer** ● 28. august 2007 **Blazing Angels 2: Secret Missions of WWII** ● august 2007 **King of Clubs** ● august 2007	**NHL 08** ● 11. sept 2007 **Tarr Chronicles** ● sept 2007 **WWII Battle Tanks: T-34 vs. Tiger** ● sept 2007 **Tiger Woods 08** ● sept 2007 **World War II Tank Combat** ● kolmas kv 2007 **Ratatouille** ● kolmas kv 2007	**Flight Simulator X: Adrenaline (lisapakett)** ● neljas kv 2007 **My Horse and Me** ● neljas kv 2007 **Kung Fu Hustle** ● neljas kv 2007 **FIFA Soccer 08** ● neljas kv 2007 **Pro Evolution Soccer 2008** ● 2007	**Football Manager Live** ● märts 2008 **Codename Panzers 2** ● 2008 **Jumpgate Evolution** ● teatamata **Scallywag: In the Lair of the Medusa** ● teatamata **Fashion Designer** ● teatamata **DANCE!** ● teatamata

acc
ACME COMPUTER COMPONENTS

KOJU JA

ASUS Z53S
Ekraan: 15,4"WXGA Glare, Splendid
Protsessor: Core2 Duo T5250 1.5G 2MB 800FSB
Mälu: 2GB (2x1024) DDR2-667
Graafikakaart: GF 8400M G 128MB
Kõvaketas: SATA 160GB 5400rpm
Optiline seade: SM DL 8xDVD+/-RW
Muu: Gigabit võrgukaart, WLAN 802.11g, Bluetooth, Vista HP, sülearvutikott, hiir, 4xUSB2.0, IEEE 1394, S-video TV-väljund, mälukaardilugeja, 1,3 megapiksline kaamera, 6 elemendiga aku, ExpressCard pesa, 2,95 kg

14 990.-

ASUS

LG LCD L206WTQ SF Wide 20"
Punktisuurus: 0,258
Värskendussagedus: 83KHz
Reaktsiooniaeg: 2ms
Kontrast: 3000:1
Heledus: 300 cd/m2
Vaatenurk: H=170 V=170
Muu: DVI, TC003, F-Engine

4560.-

AcmeBook Force AB50-Z96J
Ekraan: 15,4"WXGA
Protsessor: Core2 Duo T5500
Mälu: 1GB
Graafika: ATI x1600
Kõvaketas: 120GB
Optiline seade: DL DVD RW
Muu: ilma operatsioonisüsteemita, sülearvutikott, hiir, Bluetooth, 9-elemendiga aku, WLAN 802.11abn, gigabit võrgukaart, 4xUSB2.0, IEEE 1394, S-video TV-väljund, ExpressCard pesa, kaks mikrofoni, sisseehitatud veebikaamera, 3,25kg

acme

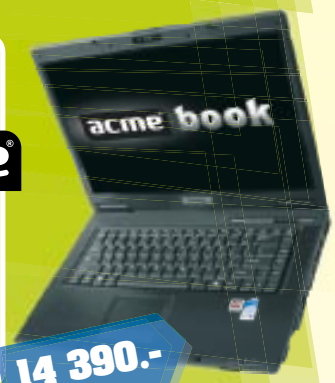

14 390.-

ViewSonic LCD VA1903wb 19" wide (16:10)
Värskendussagedus: 82kHz
Punktisuurus: 0,285
Kontrast: 700:1
Reaktsiooniaeg: 5ms
Vaatenurk: H=160 V=160
Heledus: 300 cd/m2
Muu: TC003, Black

2920.-

ASUS X50R
Ekraan: 15,4"WXGA Glare Splendid
Protsessor: Core Duo T2130 1.86GHz 1MB 533FSB
Mälu: 1x1024MB DD2-533
Graafika: ATI-M X1100 128MB
Kõvaketas: 120GB 5400 rpm
Optiline seade: SM DL 8xDVD ±RW
Muu: WLAN 802.11g, Vista Home Basic

12 490.-

ASUS

Skype'i telefon
D-LINK DPH-20U, VoIP Skype USB-telefon, USB 1.1 Type A ühendus, küljes 1,8 m USB-kaabel, LCD kontaktinimekiri (Caller Id) ja ühenduse olekunäit, PC-to-PC ja PC-to-Phone internetitelefonikõned, täielikult Skype'iga ühilduv, PC'ga ühendatav.

370.-

Samsung DIGIMAX S830B
Must või hall, 8,1 megapikslit, 3x optiline suum, 2,7"TFT LCD-ekraan, 4 cm makro, automaatne makro, MPEG-4 VGA 30fps, Quick Print nupp

2490.-

Toshiba Satellite A200-1HV
Ekraan: 15,4"WXGA TruBrite
Protsessor: Core2 Duo T5300 1.73GHz 2MB 533FSB
Mälu: 2x1024 DDR2-667
Graafika: GF 7300 256MB
Kõvaketas: 200GB
Optiline seade: SM DL DVD+/-RW
Muu: WLAN 802.11n, Bluetooth, Vista HP, 4xUSB2.0, IEEE 1394, S-Video TV-väljund, mälukaardilugeja, 1,3 megapiksline veebikaamera, ExpressCard pesa, 2,5Kg

16 490.-

TOSHIBA

SONY

Sony DSC H7 Silver Cyber-shot
8,1 megapikslit, 15x optilne suum, 2,5" LCD-ekraan, makro 2 cm, sisseehitatud 32 MB mälu, USB2.0, taaslaetav aku + laadija, MS PRO/Duo mälukaardid

6390.-

KONTORISSE

Sony DCRSR190E
40 GB kõvaketas, 4,0 megapiksline pildisalvestus, ClearVid CMOS-sensor, Carl Zeissõ® Vario-Sonnarõ® T* objektiiv, 10x optiline suum, 2,7" WHLCD-ekraan, puudub CVF, välklamp, ruumilise heli salvestamine, sisseehitatud mikrofon, SSS, Easy Handycam, Start/Stop ja suum LCD-ekraanil, Multi-Lan, Act. Int Shoe, TP, InfoLi(H), R, USB2.0 (ainult väljund), Handycam station

SONY

12 070.-

Holux M-1000 GPS-vastuvõtja
Bluetooth, 32 Channels, WAAS ja EGNOS tugi, dual interface liides, supersense -159 dBm, 23-tunnine Li-ion taaslaetav ja vahetatav aku, autolaadija, Push-to-Fix toiming, SnapLock ja SnapStart algoritmid, minimõõtu - 43 mm x 67 mm x 17,6 mm

HOLUX

980.-

Sanyo VPC-C6
6 megapikslit, MPEG-4, pildistabilisaator,5x optiline suum, supermakro 1 cm, 2" LCD-ekraan, reaalajas interpoleerimine, 60 FPS, häälsalvestusfunktsioon, USB, AV, Audio, Li-ion aku

4320.-

Case Logic DCB66
kompakt-SLR/hübriidkaamera kott

249.-

case LOGIC

Samsung DVD-videokaamera DC173
Dark Silver, 0,8 megapiksline CCD, 34x optiline suum, 2.5" 112K LCD-ekraan, DVD +RW/+R/-RW/-R, SD/MMC-mälukaardipesa, USB2.0

5520.-

DIGITAL COOL mpio

Mpio FY800 1GB MP3 Player
Slim, FM-raadio, salvestamine, SD-mälukaardipesa, hääljuhtimisega häälsalvesti, USB 2.0, 4-realine LCD-ekraan, 15-tunnine taaslaetav aku, alumiiniumist aluskest

990.-

Chicony DC-6120/Panda9B
300 000 pikslit, 640 x 400 resolutsioon, 5 cm fookus, VGA-resolutsioonil 30 fps, USB 1.1, sisseehitatud mikrofon, foto/videoredigeerimis-tarkvara, pildisalvestusnupp

230.-

SAITEK Joystic ST290
USB, Rapid-fire päästik, 5 tulistusnuppu, 8-suunaline point-of-view lüliti, ühevedruline kangi pöördemehhanism

360.-

Saitek

GlobalSat BT-359S GPS-vastuvõtja
Bluetooth, SIRF Star III, WAAS ja EGNOS, 11-tunnine aku

1320.-

EDASIMÜÜJAD:
ATF Arvutisalong - www.atf.ee
BSV Grupp - www.arvutikeskus.com
Rover Arvutisalong - www.rover.ee
Zebra Infosüsteemid - www.zebra.ee
Ox Eesti - www.ox.ee
Fauni Kaubanduse - www.faun.ee
Aate Group - www.aate.ee
Arvotek - www.arvotek.ee
WcamTec - www.wcam.ee
Septima - www.septima.ee
Arvutiproff - www.arvutiproff.ee
Brainella - www.brain.ee

ostujuht

Sülearvutid

1 Samsung X11

[digi] nr 23
Hinne: 9

Ennekuulmatu kombinatsioon: odav ja hea. Neljakohalise hinna eest saab sülearvuti, millel on väga hea klaviatuur, toekas korpus ja mis kaalub vaid napilt üle kahe kilogrammi. Tööarvuti, mitte mänguasi.

2 Samsung Q40

[digi] nr 28
Hinne: 8,5

Väike, mõnus ja ülivaikne passiivjahutusega tõeliselt kerge, vaid 1,1 kilogrammi kaaluv sülearvuti. Standardvarustuses on kohe kaasas lisaaku ja väline DVD-kirjutaja.

3 HP DV6233EA

[digi] nr 23
Hinne: 8,5

Tõeline multimeediaarvuti, mis pole mitte ainult asjalik, vaid ka ilus. Lisaväärtust annab arvutile kaugjuhtimispult, mille abil multimeediatoiminguid ka eemalt teha. Hea arvuti, tõsiselt.

Kompaktkaamerad

1 Canon Digital IXUS 75

[digi] nr 26
Hinne: 8

[digi] 2007. aasta suure kaameratesti võitja, ühtlane kvaliteet igal alal. Väike müra, väga kiire teravustamine ja väga väike katikuviivitus teevad sellest kaamerast tippklassi tegija.

2 Olympus × 770SW

[digi] nr 27
Hinne: 8

Mittepildistamise vabanduseks ei saa enam tuua halba ilma. Isegi kui fotograaf on läbimärg, on kaamera alati valmis uut pilti klõpsama.

3 Canon PowerShot A710IS

[digi] nr 26
Hinne: 7

Mõõtmetelt üsna suur, aga teeb selle kõik tagasi oma fantastilise töökiiruse ning kvaliteetsete fotodega. Kui sa suurevõitu mõõtmeid ei pelga, osta muretult.

Monitorid

1 Samsung SyncMaster 245B

[digi] nr 28
Hinne: 8,5

Suur, hea pildiga, ergonoomiline ja soodne. Tavaliselt saab selle hinna eest ainult 21- või 22-tolliseid monitore Tuleks kindlasti lülitada ostuplaanidesse, kui läheb vaja suurt monitori.

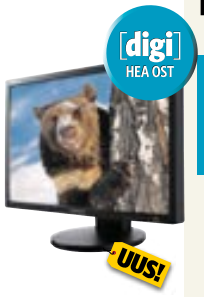

2 HP LP1965

[digi] nr 25
Hinne: 8,5

19tollise monitori saab kätte ka odavamalt, kuid HP LP1965 on oma hinda väärt. Sellele monitorile ei ole kahju anda kindlat ostusoovitust.

3 Samsung SyncMaster 206BW

[digi] nr 26
Hinne: 8

Soodne, kena ja hea pildiga – mida sa hing veel ihkad? No võib-olla ehk paremat reguleeritavust ja mõnda lisanuppu.

Peegelkaamerad

1 Nikon D80

[digi] nr 18
Hinne: 8

Kõva edasiarendus D70-st: hea pildiotsija, kiire teravustamine, tipptasemel pildikvaliteet. Miinuseks vast liiga plastmassine tunne.

2 Canon 400D

[digi] nr 18
Hinne: 8

Võrreldes eelmise mudeliga on Canon kaks viga – kehva ekraani ja pildiotsija – parandanud, aga kaameraga kaasa tulev objektiiv on neil ikka jube kehv.

3 Sony Alpha A100

[digi] nr 15
Hinne: 8

Sony pani Alpha A100-ga kõva puraka, millest teistel alles annab üle astuda. Oma hinnaklassis väga hea kaamera, jääme peagi uusi mudeleid ootama.

Parimad [digi] testitud tooted kaheksas kategoorias, viimase poole aasta andmeil (erandiks on digitaalsed peegelkaamerad ja MP3-mängijad, sest seal on toodete uuenemine aeglasem). Võrdsete hinnete korral on tabelis eespool uuem toode.

Mobiiltelefonid

1 Sony Ericsson W810i

[digi] nr 22
Hinne: 9

Head klapid, hea muusikamängija, šikk korpus ning silmi pööritama panev aku vastupidavus. Kui me ostaks täna muusikatelefoni, siis valiks selle.

2 Sony Ericsson K810i

[digi] nr 28
Hinne: 8

Telefon meestele, mõnus tugev tükk käes hoida ja hea helistada. Telefoni kaamera teeb päris viisakaid pilte ning Youtube-kvaliteedis videote salvestamine sujub samuti probleemideta.

3 Nokia 8600 Luna

[digi] nr 27
Hinne: 8

Suurepärane telefon edevale inimesele. Sama raha eest saaks juba odava sülearvuti, kuid pole midagi parata, kui tahad silma paista, tuleb selle nimel raha kulutada. Nokia 8600 näeb välja täpselt nii kallis, kui ta on.

Kõlarid ja kõrvaklapid

1 Speedlink 5.1 Full Metal SL-8237

[digi] nr 27
Hinne: 8

Kena disaini ning väga hästi tasakaalus heliga. Subwoofer kumiseb kõige vähem, satelliidid kriibivad kõige vähem kõrva. Head nii muusika kuulamisel kui mängudes.

2 Creative Inspire T6100

[digi] nr 27
Hinne: 7

Bass kumiseb liigselt ja kohati väga häirivalt, ent üldmulje on kena ja Creative'id sobivad nii muusika kuulamiseks, filmide vaatamiseks kui mängimiseks. Heli poolest Logitechi kõlaritest pisut tuhmimad, aga meie arvates on see pigem hea.

3 Logitech X540, Euronics

[digi] nr 27
Hinne: 6,5

Bassikõlari kumin on suureks probleemiks ka Logitechil. Kahjuks on satelliidid samuti tasakaalust väljas, mängides väga kõrgelt. See ei ole loomulik ega hea ning paneb hoopis pea valutama.

Lauaarvutid

1 ML 790

[digi] nr 25
Hinne: 8,5

Kõige-kõige-kõige arvuti. Koosneb parimatest osadest, on väga kiire. Miinuspoolel loomulikult üsna krõbe hind.

2 Dell XPS 700

[digi] nr 21
Hinne: 8,5

Dell XPS 700 seni ainus tehasemasin, mis kuulub tippklassi, arvutite Bugattide sekka. Tõeline tehnikasaavutus, ent maksab ka vastavalt.

3 HP Pavilion Media Center

[digi] nr 24
Hinne: 6

Tuntud firma sissetöötatud tooteliini esindav arvuti. Arvutiga saab kaasa kohe juhtmeta hiire ja klaviatuuri ning operatsioonisüsteemiks on juba eelinstalleeritud Windows Vista Home Premium.

MP3-mängijad

1 Creative Zen Stone (1 GB)

[digi] nr 27
Hinne: 9

Apple iPod Shuffle'i eeskujul valmistatud mängija, mis on umbes täpselt sama hea. Odav, väike, kerge ja lollikindel.

2 2. Philips SA5145

[digi] nr 28
Hinne: 8,5

Keskmisest kõvasti parem MP3-mängija, mis edestab kõiki konkurente hinna poolest märkimisväärselt. Ka kaasasolevad kõrvaklapid on üle ootuste head ning neid polegi tarvis kohe välja vahetama tõtata.

3 Samsung YP-K5 (2 GB)

[digi] nr 26
Hinne: 8,5

K5 pole pisut erilise disaini tõttu mõeldud igaühele, aga oma ülesandeid täidab see hästi ja pakub isegi iPodile hinnakonkurentsi.

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Keda kaasaks kosida?

[?] Tere! Plaanis endale läpakas soetada, kuid teadmisi vähe sel alal ja kardan, et ostan millegi, mis ei kõlba õieti kuhugi. Hinnalt peaks jääma 15 000 krooni piiridesse, eelkõige on seda vaja netis surfamiseks ja koolitöödeks, olen ka suur filmifriik. Mängud ei huvita. Olen aru saanud, et kaaluda tuleks ainult Delli, HP, IBM-i ja Fujitsu Siemensi Lifebooki arvuteid, sest ülejäänute kvaliteet on kõikuv. Protsessor peaks olema Intel Core Duo või Core 2 Duo, sest AMD pidi üle kuumenema. Videokaartide puhul kästi integreeritud kaartidest hoiduda, kas filmide vaatamiseks on GeForce või ATI kaarte vaja? Muudest näitajatest hindan pikka garantiiaega (vähemalt 2 aastat, parem oleks 3), aku kasutusaeg võiks olla üle 3 tunni, ekraan 15 tolli ja kaal mitte üle kolme kilo. Endal on silm peale jäänud sellistele isenditele, mis kahjuks küll veidi liiga kallid: HP Pavilion DV6332EA, HP Pavilion DV2336EA, Dell Inspiron 6400. Ette tänades, Henri

[d] Jutt integreeritud graafikakaardi kõlbmatusest on jama. Näiteks [digi] toimetaja Sven on iidsetest aegadest kasutanud integreeritud graafikakaardiga sülearvuteid. Mänge ta sülearvutil ei mängi, tööd teeb kogu aeg. Samuti ei tasu peljata AMD protsessoreid. Core perekonna protsessorid on vingemad, kuid ka AMD Turion 64 X2 on täiesti pädev. Kuumaks teevad arvuti ka Core 2 Duo protsessor ning kõvaketas, kuid näiteks integreeritud graafikaart on vaiksem ja jahedam kui «päris» graafikakaart. Märgitud akuaeg on mõõdetud minimaalse arvutikasutuse juures, tööd tehes nii palju ei pruugi välja pigistada. Sinu valituist julgeme soovitada HP DV-seeria arvuteid, kuid kindlaid veendunud pooldajaid on ka Dellil. Kvaliteediprobleeme esineb ka tuntud tootjail. Suurte ja tuntud firmade sülearvutite eelis on see, et nende jaoks on lihtsam leida draivereid ning internetist saab palju abiteavet võimalike probleemide kohta. Ostukoha kohta aga ütleme vaid, et loe maikuu [digist] arvutikaupluste arvustust ja mine uuri täpsemalt juba pädeva müüja käest, kellelt saad pärida otse kõigi sind huvitavate asjade kohta.

Fotorubriigi kasulikkusest harrastajale

[?] Juulikuu Digidoktoris küsis kirjutaja Juliet infot antiviirusprogrammide kohta ning ütles, et tal endal on antiviirus Zone Alarm. Rääkisite seal AVGst ja et parima üle võib vaidlema jäädagi... Juhin aga siinkohal tähelepanu sellele, et Zone Alarm EI OLE ANTIVIIRUS vaid hoopiski tulemüür! Ehk

ISTOCKPHOTO

Enne tähtsa otsuse tegemist on tõepoolest tark [digi] käest nõu küsida. Muidu on hiljem pill kerge tulema.

peaksite kirjutama inimestele täpsemalt, mis on antiviirus, mis tulemüür ja mis pahavara eemaldaja! Omalt poolt soovitan: Bit Defender, Kaspersky, Nod32. Kirjutasite ka polariseerivast filtrist ja sellest, kuidas ja miks seda kasutada. Paljudele võis see kirjutis küll tunduda fotofriikidele suunatud mumbo-jumbona, sest kui paljudel kodukasutajatel ikka need ülikallid profidigikad olemas on, kuhu lisavidinaid saab panna. Võtaksin neil arvajatel aga veidi hoogu maha. Olen ise pühapäevafotograaf ja kuna mulle meeldib palju pildstada loodust ja maastikke, otsisin taskukohase hinnaga hea kvaliteediga ning korraliku suumi ja lisavarustuse võimalustega fotokat. Sattusin Canon Powerhot S2 peale. Pealtnäha on tegemist digikaga nagu iga teine, minu jaoks said aga oluliseks kaks asja. Esiteks 12x optiline (!) suum, mis on nii odava fotoka juures muljetavaldav, ning kuna kaameral on ka värinastabilisaator, kannatab maksimumsuumiga pildistada isegi käest ja tulemuseks on ikkagi terav ja fookuses pilt. Teiseks on võimalus osta lisatarvikuna objektiivi adapter, mis käib objektiivirõnga asemele ning võimaldab kasutada kõiki 58 mm filtreid ja lisatarvikuid. Ei ole just palju sellises hinnaklassis (praegu on hind umbes 5400 krooni) digfotokaid, mis saaksid selliste võimalustega hiilata. Päikest, Tommy

[d] Digidoktor juhib sinu tähelepanu omakorda sellele, et ZoneAlarmi tootepere-konnas on siiski olemas viirusetõrjetark-

vara ZoneAlarm Antivirus, mille prooviversiooni saab vabalt alla laadida. Nõustuda tuleb sinuga selles, et seoses üha uute kaamerate tulekuga on praegu väga soodsalt saada aasta-pooleteise taguseid kaameraid, mis teevad oskaja inimese käes ikkagi väga head pilti. Ega's uute kaamerate tulekuga vanemad ühtäkki halvemaks lähe.

Ammu ootan juba

[?] Millal umbes «Red Alert 3» ilmub? Reemet

[d] «Command and Comquer Red Alert 3» on ametlikult välja kuulutamata, kuigi peaaegu 3 aastat tagasi üks EA boss väitis, et RA3 on tegemisel. Igatahes, isegi kui RA3 oleks salaja arenduses (mida keegi ei tea), poleks selle müügile tulemist oodata enne järgmise aasta lõppu.

PXE, MOF, ROM ja teised umbkeelsed

[?] Tere. Oleks natuke abi vaja. Nimelt, kui arvuti käima panen, kirjutab ta mulle: Error: PXE-E61 Media test Failure, check cable / PXE-MOF: Exiting Intel (R) ROM. Ei oska ise aimata, millest see tulla võis kuna eelmine päev töötas. Arvuti on MicroLink ja minu käes olnud 2,5 aastat. Janar.

[d] See viitab tavaliselt sellele, et kõvaketas on viga saanud ning sealt pealt ei õnnestu käivitamiseks vajalikku teavet välja lugeda, või sellele, et kõvaketta andmekaabel pole korralikult ühendatud. Kontrolli kaabli kinnitused üle. Vigase kaabli saad asendatud paarikümne krooni eest. Kui ei mõika, proovi kõvaketast orirežiimis teise arvuti külge ühendada ja seal üle kontrollida. Kui ikkagi käima ei lähe, viigu su jalad sind kiiresti. Üks võimalus on säärase tõrketeate korral veel olemas: arvuti BIOS ei tunne kõvaketast ära. Käi BIOSe seadistused üle ja proovi vastavalt kõvakettale kirjutatud andmetele parameetrid käsitsi ette anda. Kui BIOS on ka muud seadistused ära unustanud, siis on vaja lihtsalt välja vahetada emaplaadil asuv patarei.

Ma olen väsinud installimast

[?] ...ja tänu sellele tekkis ka küsimus, et kuidas installida XP uuesti. Olen netis lugenud, foorumites jne, aga ei ole leidnud täpset kirjeldust. Asi selles, et tahaks XP uuesti installida, aga nii, et oleks ka kohe viimased uuendused ja programmid peal, mida kasutan. Tean programmi nLite, millega saab juurde panna plaadile veel oma programmid ja uuendused, aga ei oska seda kasutada, äkki on Teil mingi programm ja õpetused veel välja pakkuda? Ei taha nagu kõike uuesti installida ja uuendusi uuesti panna, see võtab tohutult aega, hea, kui oleks kõik ühel plaadil. Gert

[d] Hea küsimus aktuaalse probleemi kohta. Mida aeg edasi, seda vaevalisemaks Windowsi taasinstallimine muutub, kuna installijärgseid uuendusi on üha rohkem. Idee teha installiplaat, kus olulisemad asjad juba peal, on hea, kuid see on keerulisem, kui siin vastusena paari reaga õpetada saaks. Teeme sellest hoopis pikema loo rubriiki «Kuidas...». Sirvi tähelepanelikult tulevasi [digi] numbreid.

[KUU KÜSIMUS]

Kust leida tasuta lõunaid?

[?] Tervist. Olen näinud palju lehti, kust saab tasuta mobiile, MP3-pleiereid, konsoole. Kingituse saad, kui jagad oma koodi teistega. Kas need ka päriselt töötavad või oskab [digi] mõnda sellist lehte soovitada? Tänud! Lauri

[d] Asjakohane küsimus. Aeg-ajalt loositakse pleiereid, fotokaid, mälupulki või muud pudi-padi välja tehnikaajakirjade veebis, tehnikablogides või otse vidinatootjate veebilehtedel. Tavaliselt on loosimises osalemiseks vaja täita ankeet, et veebilehele kas oma kasutusharjumuste või toote kohta arvamust avaldada. Aga – pane nüüd tähele – 99% puhkudel on kuskil nurgas või allservas või sootuks mujal lehel väikeses tähelepandamatus kirjas ära märgitud, et loosimisest võtavad osa ainult Ameerika Ühendriikide ja heal juhul ka näiteks Ühendkuningriigi aadressiga ankeedid. Seda seepärast, et kuigi sponsor annab laialijagamiseks sada mälupulka, ei anna keegi raha nende postitamisega jändamiseks. Välisriikidesse seda kraami üldjuhul ei saadeta. Leidub ka ebaausaid lehti, mis on pilgeni reklaami täis, kus lubatakse maad ja ilmad kokku, kuid mille ainsaks eesmärgiks on kätte saada sinu ja sinu sõprade e-maili aadressid, et sinna siis ohjeldamatult spämmi saatma hakata. Kõige parem võimalus tasuta nodi saada on siiski [digi] käest. Igal kuul anname parima lugejakirja autorile auhinna. Kirjuta meile vahva kiri ja sul on võimalus võita. Enam lihtsamaks minna ei saa.

ISTOCKPHOTO

ISTOCKPHOTO

Andke andeks, ma ei jaksa enam!

Asume uuel aadressil:
Mustamäe tee 55A, 10621 Tallinn

CRUZ Hyper Racing

Intel Core 2 Duo E6600 protsessor, 2x1GB PC-6400 DDR2 mälu, 320 GB 7200rpm SATA kõvaketas, nVIDIA GeForce 8800GTS 320MB GDDR3 PCI Express + TV-out/DVI videokaart, DVD+-RW Dual-layer kirjutaja, mälukaardilugeja, helikaart, võrgukaart, ATX miditower 500W korpus (2xUSB esipaneelil), EST või CYR klaviatuur, optiline hiir, kõlarid

15 900.-

BEESTING
Kvaliteet algab detailidest

www.beesting.ee • tel 651 5555 • e-post: info@beesting.ee • Mustamäe tee 55A, Tallinn
E-R 9.00-18.00, L 10.00-14.00 • Mugavalt ja kiirelt saad osta veebipoest **www.doctorpeep.ee**

Dr. Peep

[FILM]

Hot Fuzz

● Ülitubli Londoni politseinik jätab oma eduga ametivennad varju ja kadedad kaaslased saadavad ta maale. Esmapilgul rahulik kohake pole aga sugugi nii süütu. Külas tegutseb iga hinnaga paiga mainet hoida püüdev sekt, kelle äärmuslikud tegemised pälvivad kiiresti supervõmmi tähelepanu. Kui seadusesilma tavapärased võtted kord majja lüüa ebaõnnestuvad, tuleb inspiratsiooni ammutada paugurohketest filmidest – ja oh seda järgnevat möllu. Mõnus inglise märulikomöödia avaldab austust kõmmutamisrohketele politseifilmidele ja samas pilab neid. Välja tulnud sulam on aga suurepärane meelelahutus.

[d] LEHO LAHTVEE

[RAAMAT]

The Best American Science Writing 2006

Toimetanud Atul Gawande

● «The Best American Science Writing 2006» suunatud linna on kogumik eelmise aasta parimatest teaduseteemalistest artiklitest. Parimatest mitte süvateaduslikus mõttes, vaid parimatest oma esitusviisi ja teemakäsitluse poolest. Tõsi ta ju on, et keskmisest teaduslikust artiklist suudavad end läbi närida vaid erialaspetsialistid ning lihtsurelikud väsivad hiljemalt teise lehekülje lõpuks, kuna tekst on lihtsalt liiga keeruline. Käesolevasse kogumikku on koondatud Ameerika ajakirjanduses ilmunud teaduseteemalised artiklid, mille puhul pole tavalugejale kirjutamise stiili juures kannatada saanud teaduslik täpsus. Muhedalt kirjutatud kaasahaaravad artiklid annavad ülevaate kõige erinevamate valdkondade teadlaste tegemistest ja probleemidest, millega nad maadlevad: Guami elanikke vaevavast seletamatust tõvest, Päikesesüsteemi kümnenda planeedi avastamisest, muistse AkkadiTell Leilani kummalisest saatusest, kirjanduslikust darvinismist ja paljust muustki.

Raamat, mis on oma seerias juba kuues, tõestab, et teadus ei pruugi sugugi olla igav.

[d] SVEN VAHAR

kuulame vaatame

[FILM]

Kopps

● «Kopps» on mõne aasta tagune film pisikese rahuliku Rootsi linna politseinikest. Peakontor tahab lõpetada nende idüllilise ja seiklustevaese karjääri, sest nende osakonnal pole mõtet. Loomulikult ei meeldi otsus sinivormi kandjatele ja töökoha säilitamise huvides tekib neil idee oma piirkonnas natuke kuritegevust tõsta. Nende etenduse usutavus on aga küsitav.

«Kopps» laenab veidi ameeriklaste «Super Troopersilt» ja sarnaselt keskpärased komöödiad on need mõlemad. Ent vigurdavaid mittekangelastest politseinikke on mõnikord siiski päris lõbus vaadata.

[d] LEHO LAHTVEE

[PLAAT]

Suomibaari. 20 suomibaariklassikoa

(Sony/BMG)

● Jah, midagi ei ole teha, ma olen taaskord viimase kuu isiklikuks lemmikuks valinud ühe Soome plaadi, põhjus vist nostalgias – 1970ndatel oli Soome TV aken maailma ja ju jäi sellest ajast külge ka austus Soome muusika vastu. Seekord siis kogumikplaat, millel 20 tõelist klassikut 1970-, 1980- ja 1990ndatest aastatest. Need klassikud on raudselt soomlastel hinges ning plaadi koostajate arvates on need just sellised lood, mis sobivad mängimiseks baarides, kas siis taustaks või valjuhäälselt, et ka ise kaasa röökida.

Soomlased on alati osanud teha sellist musa, mida on lihtne kaasa laulda/röökida, kuidas keegi tahab, ja ei maksa unustada, et soomlased jumaldavad karaoket (lisaks eestlastele ja jaapanlastele) ning need 19 laulu (20. lugu on popurrii) on kindlasti ka sellised, mis kõikides Soome karaokebaarides olemas on ja mida saab seal eriti hästi kaasa röökida.

Kindlasti on need ka sellised laulud, mis soomlastes janu tekitavad ja, mis seal salata, võib olla on need piisavalt «kummalised» ja parajad ka eesti publikus sedasama tegema.

Valik on vägev: Dingo, Kirka, Tapani Kansa, Mikko Alatalo, Frederik, Irvin Goodman, Hector, Juhamatti jt. Kõik soomlaste lemmikud on olemas! Ai-ai-ai, kui nostalgiline!

[d] MARKO TIIDELEPP

Ootan iTunesi

● **Tere, kas on mingisugustki informatsiooni iTunesi poe levikust Eestisse tulnud? Tahaks suhteliselt soodsat muusika soetamise varianti kasutada. Juhan**

[digi] vastus:

● Kahjuks ei ole tõesti kuulda olnud, et iTunes end Eestile lähiajal avada plaaniks. See poleks muidugi Apple'i salalikkust arvestades eriline üllatus, kui see homme juhtuks, ent tõenäoliselt ei juhtu see enne, kui Eesti liitub euroga, oleme kuulnud arvamust.

Soe suvi teeb lugeja lahkeks

● **Teate ka, et teete superhead ajakirja :) Olen viimasel ajal siit palju kasulikku leidnud, keerulised asjad on näidete põhjal arusaadavaks tehtud ka inimestele, kes tehnikast suurt midagi ei jaga (kes ütles, et [digi] on ainult meestele suunatud ajakiri??!!:)) Toodete puhul on välja toodud plussid ja miinused, mis teeb sobiva aparaadi ostu lihtsamaks!! Olen nii mõndagi soetanud just tänu [digi] soovitustele ja olen jäänud väga rahule!! Jätkake samas vaimus!! Ilusat suve jätku kõigile!!!:) Tervitades: Maarika**

Me oleme s...aks hea ajakiri!

● **Tere digi rahvas, pole teile ammu kribanud. Esiteks, ärge enam kaasasolevat plaati ajakirja sisse kleepige, seda ei saa sealt ajakirja lõhkumata kätte. Ja nüüd teiseks,te olete ikkagi s...aks hea ajakiri ja no annab teist sellist otsida. Pange ikka sama puuga edasi ja jalga ärge gaasipedaalilt maha võtke, sest kuni [digi] on ilmunud, ei ole ma pidanud pettuma ja on näha, et tasahaaval olete gaasi juurde lisanud ja ajakiri läheb iga päevaga paremaks nagu vein seistes. No kui soovitakse, et nael kummi ja kivi kotti, siis [digi] rahvale võiks soovida kas ajakiri kotti või trükipress võssa või pliiats pooleks. Ühesõnaga GOOD JOB. Heiki**

[digi] vastus:

● Palju tervisi Heikile. Toimetus istus pool päeva koos ja mõtles, milliste tähtedega täita krüptiline s...aks. Anname alla. Head lugejad, mida teie arvate, kui hea ajakiri on [digi] Heiki arvates?

Järgmine kord oleme põhjalikumad

● **Lugesin Thunderbirdi arvustust ja jäi silma asja, millest võiks ka kirjutada. Minu teada pole võimalik importida Outlooki kirju ning puudub mõlema võimalus (*export, import*), ainult üks nendest on olemas. Teiseks, kas üldse on võimalus *tag*'e kustutada? Lauri**

[digi] vastus:

● Kirja küljest siltide kustutamiseks klõpsa nimekirjas kirjal, vali kontekstimenüüst Tag ja sealt edasi Remove All Tags. Kui soovid aga silti päriselt kustutada, vali Tools -> Options -> Display -> Tags, märgi mõni silt ja vajuta nuppu Delete.

saabunud post

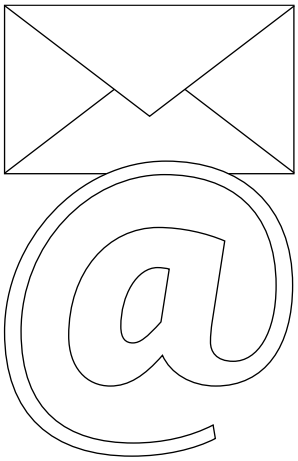

Kirjuta meile:

● **e-posti aadressil**
digi@presshouse.ee

● **aadressil**
[digi]
Liimi 1
10621 Tallinn

[KUU KIRI]

[digi] toob peresse rahu

● **Suvel on ikka rohkem aega kui muidu ja nii tekkis minulgi hulk vaba aega, mida ma eriti asjalikult sisustada ei osanud. Niisama aega viites peatus pilk laual lebaval juulikuu [digil] ning kuigi ma olen ennast alati kõiksugustest tehnikaajakirjadest distantseerinud (arvates, et need on täis ebahuvitavaid, liiga spetsiifilisi ja arusaamatult kirja pandud tehnikauudiseid), otsustasin ajakirja kas või piltide vaatamiseks sirvida. Tuleb tõdeda, et ma ei pidanud oma valikus sugugi pettuma! Minu suureks üllatuseks leidsin ajakirjast nii mõndagi huvipakkuvat (minu uueks lemmikuks on [digi] rubriik «Kuidas...» – väga asjalik ja vajalik [vähemalt mulle]; ka erinevad testid köitsid oma asjalikkuse ning kaasahaaravalt kirjutatud iseloomustava/hindava tekstiga) ning minu kavandatud paariminutiline ajaviide venis paaritunniseks mõnusaks lugemiseks. Jääb üle ainult imestada, miks keegi mulle varem ei öelnud, et ka tehnikaajakirjad võivad huvitavad olla :) Igal juhul järgmisel korral, kui elukaaslane kuskil nurgas huviga [digit] loeb, mõtlen hoolega tema tegevusega liitumise peale, mitte ei otsi mooduseid teda ajakirjast eemale hoida! Jätkake samas vaimus, sest mul on tunne, et vist minagi ootan huviga [digi] uut numbrit! Marit**

[digi] vastus:

● Tõesti, inimesed, ärge uskuge reklaame, et SMS-laenud toovad perekonda rahu ja õnne, ostke parem [digi] ja lugege kõik mõnusalt koos. Toimetusel on aga väga hea meel, et meil on juures üks uus lugeja ning meil pole kahju eelmisel kuul välja kuulutatud Logitechi hiirt ja klaviatuuri Maritile kinkida. Sest samal ajal, kui üks perekonnaliige mitu tundi ajakirjaga aega veedab, saab teine klaviatuuri imetleda ning vast hoiame tulevikuski tülide tekkimise ära. [digi] on kõikvõimas.

[JÄRGMISEL KUUL]

● Nüüd läheb asi tõsiseks. Järgmise kuu parimale lugejakirjale anname koos Euronicsiga auhinnaks HP uue nutitelefoni HP Voice messenger ipaq 514.

Marleen

Marleen, mis on kõige metsikum asi, mida sel suvel teinud oled?
Ma arvan, et see on veel ees, kuna plaanin minna tegema *benji*-hüpet, mida ammu olen teha tahtnud... Aga siiani on kõige metsikum asi olnud kassipoja võtmine.

Kassid tunduvad küll ühed metsikud loomad, eriti need väikesed.
Nojaa, ma olen temaga julma vaeva näinud juba. Aga lõpuks kavatsen temast ilusa kiisu kasvatada.

Kust kassid tulevad?
Loomade varjupaigast. Neil on seal olnud raske lapsepõlv ja seepärast on neid raske kodustada. Minu kahekuune on imepisike, aga juba suht agar.

Tundub tõesti ohtlik. Aga miks selle kõrval veel *benji*?
Sest üle kõige kardan ma kõrgust. Ei julge oma 4. korruse rõdult ka alla vaadata, jalad hakkavad värisema. Ju siis tahan hirmust võitu saada või end iseendale tõestada.

Arvad, et õnnestub? Äkki hakkad kõrgel kraana otsas lihtsalt värisema?
Õllesummeril vaatasin neid, kes üles sõitsid ja sama targalt alla tagasi tulid. Mõtlesin, et neist olen ma ju ometi parem.

Hoian pöialt. Aga need päevad, kui sa *benji*'t ei hüppa. Hommikul teed silmad lahti ja...
Silmad lahti – vaatan, kas kass oma pesas, kui ei, otsin jälle kõik nurgatagused läbi. Siis siva pessu ja tööle. Hommikud on väga kiired, ei mingit homikusööki ega pikka sättimist.

Ja ei mingeid naiselikke iluprotseduure?
Noup, ma olen kosmeetik, kui vaja siis teen iluprotseduurid töö juures.

No nii, jõudsime paratamatult tööni, räägi aga lähemalt.
Olen kosmeetik ühes sadama salongis. Mul on töökoht 15 minuti kaugusel kodust, nii et ärkan viimasel minutil ja siis on jube kiire.

[MARLEEN]

E-post: igal õhtul
SMS: umbes 50 tükki päevas
Muud vidinad: iBook G4, Pentax Optio kaamera, Dunlop D-MP5415R MP3-mängija

SUZUKI

Kuumakse

Liana 1.6 4WD Active 5 ust **2566.-**
Swift 1.3 Active 5 ust **1979.-**
hinnad sisaldavad käibemaksu.
10% sissemakse,
5 a. liising, jääk 33%

TOPLIISING

LIANA 1,6 4WD
209 900.-
(norm. 239 900.-)
SWIFT
169 900.-
(norm. 189 900.-)

Kuni miinus 30 000!

Suzuki Swift on sportlik väikeauto, Liana aga mõnusalt ruumikas pereauto, mille soetamiseks on just praegu õige aeg. Active paketti sisaldavad erimudelid on nüüd kuni 30 000 krooni soodsamad ning juunis sooduspakkumine Topliisingult!

Active erimudelite põhivarustuses: ABS, 4 turvapatja, konditsioneer, roolilt juhitav CD-raadio, elektripakett ja põhjamaade pakett; Lianal lisaks Drive Active nelikvedu ja 15" valuveljed!

Suzuki Swift Active kulu maanteel 5.0 l/100 km, CO_2 heitmed 143 g/km.
Suzuki Liana Active kulu maanteel 5.9-6.9 l/100 km, CO_2 heitmed 167-195 g/km

TOPAUTO
tel 667 5511 **www.topauto.ee**

Tallinn I Tartu I Rakvere I Viljandi
Pärnu I Narva I Haapsalu I Kuressaare

Tunne suvest rõõmu!

invent

TOUCH SCREEN

HP Photosmart A626 Compact Photo Printer
Edit and print without a PC
Ultimate personalization of photos
with stylus and touchscreen keyboard
Portable printing

6X OPTICAL ZOOM

HP Photosmart MZ67 Digital Camera
48x total zoom (6x optical, 8x digital)
8 MP resolution
Red-eye removal and HP steady photo